

EL PACTE ANTITERRORISTA, UN PACTE TRAMPA SEGONS OREJÓN MAYOR EN DECLARACIONS AL TBO D'ANSON

En declaracions a "La (Sin) Razón", del nazi Anson, el ministre de policia, propaganda i complots, i candidat a espanyolokari, Sr. Orejón Mayor, declara el que molts ens ensumàvem (i encara no ens ho ensumàvem prou): que el pacte antiterrorista no va contra ETA (els atemptats d'ETA són immillorables per a pujar els vots al P.P., a més, només maten secundones, per això el P.P. no concedeix ni el que és constitucional ni tan sols el que els mateixos van aprovar al Parlament -com l'acostament de presoners, acord pres per unanimitat-, perquè com el torero amb la capa, està torejant el bou abertzale per a traure vots, poder i, amb el poder, negocis i diners, que és la raó que en definitiva tenen per a ser tan espanyols: **omplir-se bé les butxaques a costa dels infelïços i hipnotitzats súbdits**).

El pacte-trampa (tan trampa com els paquets-bomba d'ETA) **va contra el nacionalisme democràtic**, que és el realment perillós (tot just per democràtic, i els feixistes transvestits del P.P. ho saben) per a "ellos", per a la continuïtat del genocidi espanyol contra les nacions conquerides per Madrid.

Es tracta d'un **cop d'Estat constitucional i mediàtic a càmera lenta** però en tota la regla per a rematar allò que no qualia del tot amb el "Tejerazo". Els mitjans esbirros del P.P. (-K.K.) normalment ho calen per a dissimular, però com l'Anson és un bocalluixa i sembla que té una estranya buta, ho publica, tan tranquil. Però ara ho podem tirar per cara amb les pròpies paraules d'aquests colpeistes yuppies de marketing i a la postmoderna. *Por la boca muere el pez...*

L'ESTEL

PRENSA
CORTINA

XX ANYS DE
L'ESTEL

paisoscatalans.org/estel
E MAIL focifum@teleline.es

A.P.P.E.C
ASSOCIACIÓ
DE PUBLICACIONS
PERIÒDIQUES
EN CATALÀ

ANY XX. NÚMERO 456

1er D'ABRIL DEL 2001

PREU: 300 PTS - 1,80 euros

C A M P O S S A N T A N Y Í

Fa 4 anys que en Joan Bermúdez regenta la Fusteria Joan a la barriada de s'Era d'en Tem de Campos. Tel. 971 650 094

Fa 25 anys que en Joan Grimalt va obrir la botiga de mobles de cuina i electrodomèstics Grimalt al carrer de la Lluna, a Campos. Tel. 971 650 371

Fa un any que n'Elena Ledesma fa de dependenta al Forn can Nadal de Campos.

Fa 2 mesos que n'Antònia Roldan ha obert la Perruqueria Unisex Nova al costat de la Plaça des Pou Nou de Campos. Tel. 971 650 674

Fa mig any que n'Adonelia Martínez ha obert el Bar can Neo a la Plaça Canal de Santanyí. Despatxa els entrepans, les pizzes, les hamburgueses... És el lloc que tanca més tard del poble. A la foto amb la seva germana Elena. Tel. 971 653 604

Fa un any que en Ferran Hernández, fisioterapeuta de Ciutat ha obert consulta al carrer de Joan Alou de Campos. Tracta els problemes de neurologies, respiratòries, traumatologies etc. Tel. 971 650 178

Prest farà un any que en Joan Vidal va obrir el Magatzem Ses Forques al carrer d'en Cosme Garcies de campos. Ven tot allò que ha de menester el pagés i mejar per a animals de companyia. Tel. 971 652 229

Fa tres mesos que na Maria Bonet ha obert la Galeria d'Art i Decoració Rose-lles al carrer de Santanyí de Campos. Tel. 971 650 699

Fa mig any que na Maria Colom i na Maria Vanrell s'han associat per obrir la botiga d'objectes de regal i esparteria Es Portal just darrera la Plaça de can Pere Ignasi de Campos. Tel. 971 160 201

**Especial
dedicat a
CIUTAT DE
MALLORCA**
Si vos ha
agradat,
telefonau al
971 26 50 05
i el vos enviarem
cada quinze dies

COLONIA

Fa 3 anys que la Família Bauçà regenta el Restaurant Port Blau a sa Colònia. Se menja a la carta per una mitjana de 3000 ptes. Tel. 971 656 555

Fa 6 anys que en Rosa Maria Fluixà de Ciutat que fa de cuinera i na Leni Cavauante del Brasil que fa de ballarina se coneixeren. La setmana passada celebraren la seva festa de nocces a NPI de santa Catalina. Viuran a sa Vileta.

En Ruben Oliva és l'amo jove de la Cerverreria son Dameto. Els seus pares varen obrir aquest local fa 20 anys. Un lloc on se pot menjar per unes 1200 ptes. Tel. 971 739 750

Fa 3 anys que en Joan Florit va obrir la botiga Plàstics i Gomes Florit a Son Dameto. Tel. 971 455 178

Foc i Fum

MATEU MARIÓ DE SANT JOAN

* Ha arribat la primavera, aquella que la «sang altera», temps de depressions i tems d'eufòries, temps en que la gent comença a llevar-se la roba i se mostra amb tota la seva bellesa. Els turistes joves comencen a venir i omplen els carrers de bellesa i els calaixos de diners. Visca la primavera.

* Edicions Bromera ha convocat el VIII premi de Literatura Eròtica «La Vall d'Albaida» amb el patrocini de la Diputació de València, la federació Valenciana de Municipis i la Mancomunitat de Municipis de la Vall d'Albaida: Novel·la, narracions, biografia eròtica amb un primer premi de 750.000 ptes. El termini de presentació de l'original és el 25 de maig a la Mancomunitat de la Vall d'Albaida, carrer de Sant Francesc, 8 - 46870 Ontinyent Tel. 962 911 583. Demanau les bases del premi i escriuiu cosetes eròtiques ara que no hi ha censura.

* Donant voltes per Campos arribarem a la barriada de s'Era d'en Tem on hi ha la Fàbrica de gelats Jop on com és natural no volgueren saber res de l'Estel. Ja sabeu, Campos, els empresaris de Campos, o són del PP o no se volen posar malament amb el batle que ho és. El que me va extranyar de la fabrica de gelats fou veure una pila ben grossa de sacs de llet en pols La Asturiana per allà en terra. Un lloc, Campos on hi havia les millors vaqueries de Mallorca avui compra llet en pols per fer gelat! No me'n vaig poder avenir. Tampoc no vaig ser capaç de fer cap subscriptors als amos dels bars i tavernes de Campos, i és que l'Estel, als llocs on governa el PP, compromet i molt.

* Diuen els que són d'allà i que hi van a passar uns dies, que a Ovieu capital d'Asturies, el rellotge del Parlament Asturià sona l'imne nacional cada hora. Sabeu allò d'Asturies patria querida? Tengo que subir al arbol, tengo que coger la flor, i darsela a mi morena que la ponga en su balcon. Diuen que allà son molt patriòtics, però encara no han declarat l'asturià llengua oficial, dig jo.

* En Pep Escandell i Cardona d'Esporles, de 72 anys ens ha deixat. Feia 40 anys que vivia a s'Arenal on va fer de taxista. Durant anys va glosar a les planes de l'Estel el seu amor per s'Arenal i per Esporles, les seves gloses amables pels amics i la seva glosa àcida pels qui no estimava feren parlar d'ell a la gent. El vegem en el cel

* Pareix que en Miquel Segura de sa Pobla ha trepitjat merda. L'ataquen els seus amics i els seus enemics. Ara li donen tota la culpa del frau dels vots dels argentins a Formentera de fa dos anys quan els senyors de la terra perderen la cadira on avien estat asseguts des de sempre. Haurem d'estar atents als esdeveniments.

* Els dies 28 i 29 d'abril, organitzada pels Joves per la Llengua -catalana com se suposa- hi haurà la Acampallengua a Felanitx. Joves d'arreu dels Països Catalans -jo som un jove de 66 anys- ens trobarem allà per donar testimoni de la nostra catalanitat. La majoria hi passaran la nit dins tendes de campanya, els altres hi anirem a passar una estona. No us ho perdeu. Podreu parlar amb catalans de les diverses regions de la nostra nació. Ω

Pep Escandell

EDITORIAL

Catalans: Catalunya! [lliure i solidària]

El professor Manuel Sanchis Guarnier ja va deixar clar fa molts anys que una llengua no mor perquè gent nova no la parli. **Mor quan els qui la parlen deixen de parlar-la.** Nosaltres hem fet fins ara del català un idioma perfectament prescindible en la vida diària amb les nostres renúncies i febleses. No és valent ni apropiat intentar desviar la polèmica acusant els que han arribat fa uns quants mesos o els que vindran d'aquí a pocs anys.

De l'editorial de Vilaweb

CARTAS AL DIRECTOR

Ciutat de Mallorca, 9 de març del 2001

Sr. Mateu Joan i Florit, de Ca'n Marió

Benvolgut director i editor de L'Estel de Mallorca:

Sóc fill de gent mallorquina que un dia emigrà de la seva roqueta i anà a instal·lar-se a terra estranya.

Els meus progenitors en tot moment procuraren adaptar-se a les circumstàncies que anaven visquent i per descomptat mai pretenguéren imposar a ningú la seva llengua i les seves costums mallorquines. No tot foren flors i violes durant la seva estada allí. Però de mica en mica anaren guanyant-se la confiança i l'apreci dels nadius. Servidor més que molts pot xerrar de xenofòbies i altres herbes descriminatòries sofrides a escoles de la França dels anys 45-50 del segle que acabam de passar. I aleshores no cregueu que existissen ONGS de "S.O. S. Racisme" per venir-te a defensar-te quan algu et tractava de «sâle espagnol» i treure't les castanyes del foc si tenies un problema amb el «Bureau des étrangers».

S'està criticant molt ara la nova Llei d'estrangeria del Govern central de Madrid presentant-la com si fos una llei racista i feixista i també unes declaracions que sembla hauria fet la Senyora Marta Ferrusola, l'esposa del President de la Generalitat de Catalunya. Estic plenament d'acord tant amb una cosa com amb l'altra altra. No es pot anar a viure a un altre país així al bon tum tum sense tenir els papers en regla i cap estat del món, per molt democràtic es pretengui, és tan idiota en regalar aquests papers al primer estrany que arriba. I en quan a trobar pejorativa l'expressió «aquests moros que venen imposar-nos les seves costums i religió» hi ha molt a discutir i per favor que ja està de demagogia baretera. Sent molt no compartir l'opinió de l'articulista i amic Miquel Segura.

La política de control i planificació de la natalitat - fonamentada sovint en teories hedonistes i egoistes que salpadament des del final del franquisme han aficat al cervell dels nostres joves- ens ha duit a ésser la regió de la terra amb una de les taxes de naixement més baixes del món dit civilitzat. I ara creim que obrint de pint en ampla les portes al primer foraster i estranger que aterra a la nostra illa i tractar de fatxa i reaccionari a tot aquell que no pensa com nosaltres - ja tenim guanyada la Seu plena d'ous. Anant per aquest camí d'aquí vint anys les terres de Mallorca i d'Espanya potser seguesquin poblades d'homies i dones; però Mallorca ja no serà la nostra Mallorca ni Espanya serà la que hem coneguda.

I si no temps al temps si no posam un fre a totes aquestes mogudes de solidaritat malparides i demagògiques.

Que quedi clar que no me molesta que a Mallorca hi vinguin peninsulars, iberoamericans, magrebis o ciutadans de l'est d'Europa. Fins i tot no me molesta que aquí es celebri a "bombo y platillo" la "Feria de Abril". Me molesta que tota aquesta gent que arriba de fora no comença a respectar-nos a nosaltres i a posar en pràctica allò tan antic de a poble que vas usança que trobes. Ω

Joan Antoni Estades de Montcaire i Bisbal

CIUTAT

És en Gabriel Garcies d'Algaia. Durant 30 anys feu de policia municipal a la Ciutat de Mallorca. Els darrers deu anys feu de barber a la Caserna de la Policia i ara en fa 5 que s'establí pel seu compte i obrí la barberia can Biel a son Dameto. Ara, pel més d'agost se jubila. Tel. 971 457 994

Fa 8 mesos que n'Àngela Fernandez ha obert la Joieria Orum al carrer de Pasqual Ribot de Ciutat. Tel. 971 457 934

En Damià Ribot és l'amo del Bar l'Aldeana a sa Vileta. A la foto amb la seva cuinera Bàrbara Amer de Campos. Tel. 971 798 621

Fa mig any que en Bartomeu Fletxes regenta el Bar Margot a son Cotoner. És un bar de copes i tapes. Tel. 971 730 832

CIUTAT

Fa 2 anys que en Mateu Canyelles de son Ferriol ha obert la botiga de mobiliari d'oficines EMDO al carrer de pasqual Ribot de Ciutat. Tel. 971 451 614

Fa 3 anys que n'Encarna Trillo regenta la botiga Parquet Balear al carrer de Pasqual Ribot de Ciutat. Te sucursal al carrer de Miquel Arca de la mateixa ciutat. Tel. 971 455 497

Fa 2 mesos que na Raquel Barceló regenta la Perruqueria unisex Kela a son Rapinya. Fa manicura i pedicura. Tel. 971 793 954

Fa 15 anys que en Joan Verdera regenta el Bar Willis a la Plaça de sant Cosme de son Cotoner. Copes i tapes. Tel. 971 735 163

Fora a la reforma laboral

PERE FELIP I BUADES

El govern Aznar ha imposat la contrareforma laboral per dret llei. Amb aquesta reforma, n'Aznar desenvolupa la majoria de les propostes de la CEOE. La reforma imposada suposa trepitjar una altra vegada els acords amb els sindicats (després del cas de la funció pública, ara el Govern s'aprofita de la desmobilització creada pels propis dirigents sindicals. Després de la manifestació del 23-N a Barcelona (quan estaven

convocades vagues de Funció Pública...), el Govern pressiona la patronal per tal de relançar el "diàleg social", i els dirigents sindicalistes acceptaren de seguir asseguts a aquestes mesos fins el mes de febrer, donant un inapreciable respir al Govern. Ara, n'Aznar passa a la imposició i a damunt se permet dir que part d'aquest decret l'havien acceptat els dirigents sindicals. Méndez i Fidalgo s'han de demanar si la seva presència a les

meses no ha estat utilitzada com a cobertura pel Govern.

Amb aquesta reforma el Govern no fa més que aplicar els plans de la Unió Europea, desreglamentació la contractació i, per tant, minant el paper dels sindicats. La nova reglamentació dels contractes a temps parcial suposa, de fet, la eliminació de tot allò disposat en els convenis col·lectius sobre la jornada de 39 hores, ampliable a criteri de l'empresari i amb total flexibilitat de la jornada.

De la mateixa manera, quasi desapareix el contracte amb indemnització de 45 dies. Només seria d'aplicació a treballadors barons de 33 a 45 anys, que no duguin des empleats sis mesos ni hagin tingut un contracte temporal previ

amb l'empresa. Especialment remarcable és la discriminació contra la dona treballadora: pràcticament totes tindran els contractes amb acomiadament barat, i seran per això, les primeres a ser acomiadades a tot arreu.

Amb la imposició unilateral de la reforma, n'Aznar és llança a governar per decret llei contra els treballadors. A la vegada, amb creixent faxenderia desafia la sentència de l'Audiència Nacional sobre congelació de funcionaris, fa oïdes sordes de posar fi a la sinistralitat assassina en al construcció i en altres rames.

Fora la reforma laboral; Prou d'imposicions de n'Aznar contra les conquestes socials i democràtiques; Unitat contra el Govern; Vaga general; Ω

La estafa balear

Jiménez, Satu: Nascuda a un poble de Sevilla, Bemes, resident a Porto Cristo des de fa des-set anys on té un local a l'Avinguda dels Pins en el qual ensenya 'baile español'. Està vinculada a la Casa de Andalucía de la comarca del Llevant. Aquesta berganta forastera és coneguda per fer declaracions antimallorquines. Vegeu UH 31.1.00: Satu manifestà que a los mallorquines les cuesta abrir los brazos en un principio a quienes vienen a residir a nuestra isla.

Muriel, Isa: Natural d'un poble de la serra sevillana, Herrera, presidenta de la casa de Andalucía García Lorca de Manacor. Al 7 Setmanari de Manacor de dia 28 de juliol va criticar la fira nocturna de Sant Jaume per coincidir amb una exhibició de ball andalús a Porto Cristo.

Casa de Andalucía García Lorca de Manacor: També és coneguda com Casa de Andalucía de la comarca del Llevant. Aquesta cova pestilent on se sembla l'odi contra Mallorca i els mallorquins, va ésser fundada l'any 1997. Actualment té la següent junta directiva: Presidenta: Isa Muriel; Vicepresident: Eduardo Puche; Tresorera i Secretària: Rosario Jiménez; Delegada de Cultura i directora del grups de balls i 'coro

rociero': Satu Jiménez; Delegat d'esports: Joaquín Jiménez; Vocals: M^a del Carmen Pérez, Lola Giménez, Manoli Navarro i Juan Roldán. Té uns 150 socis i l'any passat va rebre una subvenció de 350.000 pessetes de l'Ajuntament de Manacor. Actualment té la seu a sa Coma, vora el restaurant hamburgueseria Hermanos Jiménez, en un local cedit gratuïtament per la forastera Juana Bañuls Córcoles. Dia 26 de febrer, profanen els carrers de Porto Cristo amb una processó 'rociera' (UH 29.2.00).

Galisteo Lozano, Antonio: President de la Casa de Andalucía de Palma. Dia 24 d'abril de 1999, aquest subjecte va justificar la Feria de Abril de Son Trillo tergiversant la paraula «integració»: Entiendo por integración la convivencia enriquecedora de las culturas, el mejor ejemplo de la cual ya se produjo en Córdoba en tiempos del Califato (DM 24.4.99).

A la vista dels fets, ens trobam un cop més com els colonitzadors espanyols només consideren «enriquidor» el fet que els indígenes mallorquins assimilin la llengua i la cultura forasteres, però en cap cas consideren «enriquidor» el fet d'assimilar ells la llengua i la cultura

del poble que els ha tret del poll i de la fam. Mentre hipòcrites forasters com Antonio Galisteo imposen la seva cultura a Mallorca apel·lant a la paraula «convivència», convé no oblidar, però, com aquests mateixos andalusos tracten els magribins a El Egido, una població d'Almeria on en el mes gener de 2000 els seus habitants van calar foc i apallissar a cops de garrot els immigrants magribins que són explotats miserablement als hivernacles.

Vázquez González, Diego: Director del coro de la Casa de Andalucía de Palma que fou fundat l'any 1999. Amb motiu del Dia de Andalucía (26 de febrer) profanen la Seu amb una misa rociera "donde se interpretan los rezos de la misa con ritmos del folklore de Andalucía" (DM 26.2.00). No satisfets amb aquest acte de provocació, també participen en el muntatge de la festa del rocío a Santa Ponça.

Crespo, Angel: Vicepresident de la Casa de Andalucía de Palma. Natural de Huelva. Aquest colonitzador va desembarcar a Mallorca a principis dels anys setanta. A més de no parlar mallorquí després de 30 anys de guanyar-se les

sopes a Mallorca, dia 5 d'abril de 1988 va gosar fer les següents declaracions a Margalida Capellà: Mallorca es España. Yo soy español y luego andaluz. Y si uno no se siente español, peor para él. A veces pienso que la democracia nos ha llegado pronto y grande de hechuras. (...) los andaluces, con nuestro trabajo, hemos levantado Catalunya. Y también hemos contribuido al engrandecimiento de Mallorca. En Mallorca somos treinta y ocho mil, un once por ciento del censo. (...) Estamos en contra del catalán y a favor del mallorquín, que es la lengua materna de Mallorca. El andaluz como lengua no existe. Los andaluces nos expresamos en un castellano mal hablado con el que ya nacemos. (...) Los mallorquines no son tibios, pero un poquito apagados sí lo son. A la feria de Abril asisten más mallorquines que andaluces, porque se desahogan a su aire, que es lo que les hace falta. (...) Por parte del PSM vino un señor muy moreno, cuyo nombre no recuerdo. Los dirigentes del PSM son asiduos de nuestra Feria de Abril. Ω

Lobby per la Independència

<http://usuarios.tripod.es/barilla>

PATRICIA
PERRUQUERIA UNISEX EUROPEA AFRO-AMERICANA

TOT TIPUS DE TRUNYELLES, EXTENSIONS, PÈL COSIT, TENYIT FIXOS I TEMPORALS, PERMANENTS, TALLATS, EMMOTLLATS, POSTISSOS, CUES, PERRUQUES, MAQUILLATGE, MANICURA, PEDICURA... PRODUCTES AFROAMERICANS

CARRER DE JERONI POU, 4

CIUTAT DE MALLORCA

TEL. 971 465 094

La justícia a Catalunya:

Volem viure plenament EN CATALÀ

prou agressions dels estats espanyol i francès a la nostra llengua

Volem viure plenament EN CATALÀ

PLATA FORMA PER LA LLINGUA

C I U T A T

Fa 11 anys que en Tolo Soberats va obrir l'Assessoria Soberats a la Plaça de sant Cosme de son Cotoner. Tel. 971 900 170

Fa 22 anys que en Biel Ferrer regenta la Fusteria Ferrer a son Cotoner. Son pare Llorenç Ferrer i el seu oncle Llorenç Sastre obren aquesta empresa fa 40 anys. Tel. 971 737 222

Fa 12 anys que en Pere Valiente de Sevilla va obrir el Taller de mobles de cuina i electrodomèstics Valiente al carrer del Principat de son Cotoner. Tel. 971 731 897

VII Fira d'Antiquitats, brocanters i Galeristes ANTIC ART que se celebrà des del 16 al 25 de Març a la Ciutat de Mallorca. El senyor dels Estels hi anà i va fer fotos als amics i coneguts

Fa 26 anys que en Ricard Lloret de Barcelona i na Caterina Adrover de Ciutat obren la Galeria d'Art Masters a son Rapinya. A la foto amb les seves ajudants. Tel. 971 790 193

Fa 25 anys que en Francesc Escolà i na Maria Gayà varen obrir la Galeria d'Art Terraferma al carrer Bisbe Ruano de Lleida, més tard obren la Sala d'Art Arimany a la Rambla Nova de Tarragona i la Galeria del Mar al carrer Pau Claris de Barcelona. Tenen pintura antiga i fan exposicions de pintura moderna. Les tres galeries formen el Grup Escolà. A la foto davant un quadre de Francisco Ribera valorat en 6 milions de pessetes. Tel. 973 796 218

Fa 20 anys que n'Antònia Rebull regenta la botiga d'Antiquitats Rebull al carrer de sant Felip al Mas-Nou a 20 k. de Barcelona. L'acompanya a la fira sa filla Lluïcia, restauradora d'escultures que fa feina a París. Tel. 629 301 604

Fa 25 anys que na Margarida Casals va obrir la botiga Caoba al carrer Gran de Gràcia de Barcelona. El seu fill Ramon Juanola te la botiga Rustic Antic a l'Avinguda d'Alcúdia d'Inca. Tel. 971 502 556

Fa 15 anys que na Montserrat Morgades i en Narcís Clavell s'associaren per obrir la botiga d'antiquitats Clavell Morgades al carrer de Girona de Barcelona. Tel. 933 189 294

Fa 15 anys que n'Albert Martí regenta la botiga Interior d'Antiquitats a la Vila de Gràcia de Barcelona. Tel. 933 015 855

La immigració, la globalització i l'estat del benestar

JOSEP Mª LOSTE ROMERO.
loste@teleline.es

El gran rebombori produït per les recents declaracions, poc curoses i perilloses, de Marta Ferrusola i Heribert Barrera entorn de la vidriosa qüestió de l'immigració, posen de manifest el malestar social que hi ha entre gran part de la població pels efectes d'un problema molt mal plantejat. Tot i que, abans dels efectes, hauríem de tenir en compte les causes d'aquest enrenou ciutadà. Al meu entendre, hi ha dos raons principals que han fet que en un tema tan sensible com l'immigració, s'hagi arribat a aquest situació tan lamentable: la manca de previsió dels diferents governs espanyols d'ençà de principis de l'època del vuitanta fins a l'actualitat tant del P.P. com del PSOE -, (que veient el que passava a França amb el fenomen le Pen, a Alemanya amb els caps rapats o a Àustria amb una extrema dreta que arribava al 25%, no han sabut reaccionar a temps), i la globalització, la mundialització neoliberal aplicada d'una forma salvatge i antihumanitària des de fa uns 10 anys, que ha espoliat els recursos naturals del Tercer Món i per altra banda a fet aplicar, ha dictat als diferents governs Europeus, (d'ideologies molt diferents posant en pràctica el nefast pensament únic neoliberal nord-americà), unes polítiques econòmiques profundament antisocials que han malmès terriblement l'estat del benestar i han provocat molt exasperació d'una gran part de les capes mitges i baixes del vell continent (i molt especialment a l'Estat Espanyol). Aquestes causes concretes, són les que produeixen els efectes perversos d'avui en dia: la xenofòbia, el racisme i la insolidaritat. A més a més, es pot pensar que si ara, en plena època d'expansió i creixement econòmic, ja hi ha tants problemes. Què passarà el dia que a la Unió europea en general i

a Catalunya en particular, esclati una nova crisi cíclica del capitalisme?. Ara i aquí estem pagant les conseqüències de molts d'anys sense una política migratòria pròpia de Catalunya, de la manca de tècnics en la matèria que puguin assessorar correctament als polítics, així com també d'una manca de política africana rigurosa per part de la Unió Europea.

En síntesi, que en aquest començament del segle XXI, els polítics, la gent de poder, haurien de tenir més en compte les pors del català actual, que visualitza, molt equivocadament, la immigració pobra del tercer món com el boc emissor, el causant de tots els seus problemes, (perquè els futbolistes i els homes de negocis no europeus ni nordamericans, no tenen cap problema i també són immigrants), dels seus fantasmes socials, de les seves incerteses regressives, tals com la precarietat laboral (accidents laborals, inseguretat social i l'amenaça de la mobilitat geogràfica), uns salaris baixos i insuficients per poder tenir un habitatge digne i poder gaudir de bons aparells informàtics i tecnològics, la inseguretat en les pensions futures, la degradació de la sanitat i l'ensenyament públic, la destrucció de la negociació col·lectiva, la manca d'una formació continua que permeti tenir més de 40 anys i poder trobar feina digna, la manca d'un transport públic de qualitat, etc.. Això és el que interessa a la gent del carrer i que han de solucionar els nostres governants, i sobretot, evitar que la immigració pobra esdevingui quelcom, que ja va indicar Karl Marx fa més de cent anys, que s'anomena exèrcit de reserva laboral, en forma de mà d'obra barata per diferents sectors econòmics. Això s'ha de tallar d'arrel, sinó tindrem molts de problemes i molt gruixuts en els propers anys. Ω

HI HA GENT A QUI LI MOLESTA QUE ES PARLE, ES PENSE I S'ESCRIGA EN CATALA

ÉS LA MATEIXA GENT A QUI LI MOLESTA QUE ES PARLE ES PENSE I S'ESCRIGA

Lletra de Batalla

PEL MUSEU D'ART CONTEMPORANI DE PALMA (MACPA)

Benvolguts amics i amigues, ací teniu l'article i la nota que l'acompanyava, que dimecres 28 de febrer, vaig enviar al Director de Diario de Mallorca, José Eduardo Iglesias, i que fins avui no ha publicat.

A l'atenció de José E. Iglesias, director de Diario de Mallorca

Benvolgut senyor, durant les últimes setmanes he observat que el diari que vos dirigeu està dedicant una gran atenció al tema del futur Museu d'Art Contemporani de Palma (MACPA). Deduesc, per la gran quantitat de planes que li dedico, ja sigui en forma de reportatges, articles d'opi-

nió, cartes al director, dibuixos, "Llama la atención", etc. que aquest tema us interessa molt per la qual cosa m'he pres la llibertat d'enviar-vos aquest article. Com

comprovareu només de llegir el títol, la meua postura és pro museu, és a dir, va en la línia contrària de tot --i quan dic "tot", subratll això de "tot"-- el que heu publicat fins ara. Esper que, encara que només sigui per mantenir viu el debat periodístic, publiquem aquest text. Altrament, seria penós veure com el "pensament únic" també s'ha instal·lat dins Diario de Mallorca.

*Cordialment Jaume Sastre i Font (Lobby per la independència)
E-mail: virunga@teleline.es*

La presentació, dimecres dia 13, del projecte de **Museu d'Art Contemporani de Palma (MACPA)** a la fira Arco 2001, ha obert la capsula de llamps i trons. El fet que l'impulsor sigui l'editor mallorquí **Pere Serra** ha provocat un agre malestar entre els seus competidors, sobretot **Prensa Ibérica**, el grup propietari de 14 diaris d'arreu de l'estat espanyol i que l'any 1991 va desembarcar aquí comprant **Diario de Mallorca**. De tot el que s'ha publicat en aquest diari, jo destacaria el que ha dit el seu director, José Eduardo Iglesias: el museu és "a priori una de las injusticias más grandes para con los ciudadanos que se haya podido cometer en la capital balear" (DM 11.2.01), un "disparate caciquil" i un "pelotazo" (DM 18.2.01). Com és evident, als propietaris actuals de DM, el fet que les institucions mallorquines (Govern, CIM i Ajuntament de Palma) formin part del Consorci del museu i que la totalitat de les forces polítiques parlamentàries (PSM, UM, PSOE i PP) hi votassin a favor, amb l'única excepció d'EU que es va abstenir, els ha caigut com un mal me toc pesta. Segons la visió de José E. Iglesias, la raó d'aquesta unanimitat política i institucional, cal anar a buscar-la en el caciquisme ja que segons aquest senyor la Mallorca d'inicis del segle XXI és una societat caciquil marcada pel "temor, el miedo a llevar la contraria a un empresario afectado por el mal bastante común de confundir lo público con lo privado".

Davant aquests arguments tan poc convincents, jo crec que

la postura dels propietaris actuals de DM té molt de provinciana i de gelosia històrica. De fet, estic convençut que si el promotor del Museu en lloc d'ésser un empresari mallorquí anomenat Pere Serra Bauzá hagués estat un empresari foraster o estranger amb llinatges exòtics tipus Thyssen, Guggenheim, Kekrovic..., doncs tot allò que ara són crítiques i cercar ossos al lleu serien lloances ditiràmiques. En realitat a Mallorca en aquest cas no hem inventat res. Si ens remuntem uns anys enrera, dia 19 d'octubre de 1997, a Bilbao va obrir al públic la seu europea del Museu Guggenheim, un museu que, segons diu la seva web, "és el resultat d'una col·laboració excepcional entre les Administracions basques i la Salomon R. Guggenheim Foundation que es basa en la complementaritat de recursos. L'Administració basca aporta la seva autoritat, política, cultural, i la financiació per a la construcció i funcionament del Museu, mentre que la Salomon R. Guggenheim Foundation aporta les seves col·leccions, els seus programes d'exposicions especials i la seva experiència, en els aspectes administratius i de gestió museística a nivell internacional".

Per acostar-nos a les proporcions més modestes del Museu del Baluard, traurem a rotlle dos casos de Barcelona. Primer, el mes de setembre de 1989, el batle, Pasqual Maragall, i els barons Von Thyssen van inaugurar les obres de remodelació de part del monestir de Pedralbes --una joia de l'arquitectura gòtica catalana construïda el

1326-- per acollir 150 quadres cedits durant 10 anys i provinents del fons Thyssen (amb obres de Velázquez, Zurbarán, Tiziano, Veronese...). L'Ajuntament de Barcelona va pagar les obres que sortiren amb un pressupost inicial de 500 milions. I segon, l'octubre de 1988, va ésser notícia en els mitjans de comunicació que el Centre d'Art Metrònom s'instal·laria definitivament a Barcelona un cop arribat a un acord amb l'Ajuntament. La col·lecció Tous-De Pedro, propietat de l'industrial tèxtil, Rafael Tous, està formada per un total de 1.500 peces originals entre quadres, escultures i gravats, 3.000 obres gràfiques i 10.000 còmics, tot plegat d'un valor incalculable.

Davant l'escandalera que ha organitzat DM sobre el Museu, jo crec que cal separar el gra de la palla i distingir entre allò que és discutible i/o opinable i allò que és inadmissible. Per exemple, jo crec que es pot discrepar sobre els estatuts del consorci, el projecte de l'edifici, el procediment pel qual se n'elegirà el director, el termini de 30 anys, la valoració econòmica del fons etc. Tot això és opinable. Ara bé, crec que senzillament és inadmissible que vengui algú de fora de Mallorca, com el Sr. Eduardo Iglesias, a dir-nos que el projecte de museu és "un disparate caciquil". Vaja, aquest exabrupte no pot quedar així i mereix una resposta contundent. Si no estic mal informat, el Sr. José E. Iglesias, que dirigeix DM des de fa un any, és un gallec que ha treballat a **El Faro de Vigo**, després va estar una temporada a **Diario de Ibiza** per finalment

desembarcar a **Diario de Mallorca** com a subdirector l'any 1991. Atès les desqualificacions que ha fet del projecte del Museu, a mi m'agradaria que el Sr. Iglesias respongués dues preguntes: 1) De veritat creu que la millor política periodística i empresarial perquè **Prensa Ibérica** arrela a Mallorca passa per insultar el conjunt de la societat mallorquina i tractar-la de "caciquil"? Perquè, és clar, quan ell diu que el museu, que compta amb el suport de les institucions democràtiques mallorquines, és un "disparate caciquil", en el fons està desqualificant també la base dels lectors, anunciants i subscriptors de DM que voten tots aquests partits. I 2) Atès el seu origen gallec, podria dir-me, el Sr. Iglesias, des de quan els "cacics" gallecs es preocupen per les avantguardes històriques i col·leccionen obres de Picabia, Chagall, Miró, Masson, Magritte, Óscar Domínguez, etc.? Au, Sr. Iglesias, us desafii: presentau-me un "cacic" de la vostra terra --només un de sol-- que l'any 1957, en ple franquisme, ja es dedicàs a divulgar, com sí va fer Pere Serra, l'obra de Joan Miró? Però, de què anam?

És increïble! Estam cansants de criticar, i amb raó, la majoria d'empresaris mallorquins per mor de la seva nul·la sensibilitat envers el patrimoni arquitectònic, lingüístic i cultural; i quan resulta que algú parla de fer un museu, aleshores ens surt José E. Iglesias parlant de "disparate caciquil" (DM 18.2.2001) i Matías Vallés, per acabar-ho d'arreglar, desbarra fent conya amb el "Museo de la prostitución"

(DM 18.2.2001). Dirien, però, el mateix del Guggenheim de Bilbao, de la Thyssen o de Metrònom de Barcelona? Au vinga, no fotem! M'ho diuen i no m'ho crec! Estam davant d'un projecte de Museu d'Art Contemporani i al final resulta que el seu promotor és presentat davant l'opinió pública com si fos un vulgar depredador urbanístic que planteja esbucar el Castell de Bellver per fer-hi un bloc d'apartaments per a hooligans! Tot plegat al·lucinant! Per descomptat que a mi, com a independentista, em fa mal als ulls veure el nom de Pere Serra inscrit en la Fundació del iot del Rei. Crec que és un error i així ho dic de clar. Ara bé, una cosa no va amb l'altra i pens que tothom ha de tenir el que és seu. El bo i el menys bo, els errors i els encerts. I no cal dir que per a mi, el fet que la iniciativa privada i les institucions públiques sumin esforços en defensa del patrimoni cultural, aquí, a Mallorca, a Bilbao, a Barcelona, a Senegal, Madagascar o a la Conxinxina em sembla una idea extraordinària. Per tant doncs, benvingut el Museu d'Art Contemporani de Palma (MACPA). I tant de bo a Mallorca no n'hi hagués un, sinó quaranta, de promotors culturals com Pere Serra! He dit! Ω

Restaurant Hípica son Pardo

Menús a 900 ptes.
Diumenges a 2000
Tel. 971 201 017

Cafeteria - Restaurante BONAIRE

Menú
Dies feiners 925
Diumenges 1.400

Ctra. Militar, 215 • Tel. 971 743 225 • El Arenal

GABRIEL MAYOL SASTRE
DIRECTOR

A GABY LOYAM feim
les coses be, lo altre
depèn de vostè.
Si vol vendre la seva
propietat, cridi'ns

Santiago Rusinol, 116 - B
07300 INCA - Mallorca
Tel. 971 50 72 99
Mòvil 600 53 75 77
Fax 971 88 36 26
http://www.gabyloyam.com
e-mail: gabyloya@gabyloyam.com

S A C A P O L A D O R A

Barrera i Ferrussola

Han dit el que pensa moltíssima gent sobre el tema de la immigració, però que no es pot manifestar públicament perquè no és políticament correcte.

En el tema de la solidaritat, de la tolerància i de la integració social hi ha exactament la mateixa manca de llibertat d'expressió que en el tema dels nacionalismes no espanyolistes. No se'n pot parlar. No hi ha cap problema.

Però quan els espanyols de Sabadell s'esbatessen amb els "moros" de la seva mateixa barriada, per les televisions espanyoles s'omplen la boca de "conflicto racista en Cataluña", remarcant molt això de "Cataluña", quan en realitat hi havia tants de catalans (llengua, cultura, etc.) com a les caceres d'immigrants de El Ejido.

Aebal

Uns avions magnífics per fer trajectes curts, sí senyor. Hi ha una gran diferència de qualitat entre viatjar amb Spanair i les capses de mistos que fan servir Iberia i Air Europa.

Ara bé, a nivell lingüístic, un no sap mai si vola amb AEBAL o amb AEMAD, perquè no es nota la diferència entre un vol Palma-Barcelona i un altre Madrid-Sevilla.

Sembla mentida que s'inverteixi tant en una cosa per donar bon servei i d'altra banda s'ignorin aspectes que tenen un cost zero i que afavoririen notablement la imatge de la marca.

Què costaria donar la informació en català? (No res, zero centims d'euro.)

Manifestacions populars

Dia de la Dona Treballadora: representants de les diferents organitzacions (inclosos els sindicats i partits polítics)

convocats, els polítics de torn a la primera fila i en zona de foto segura i els membres de les sectorials d'afers socials corresponents rere les pancartes que ells mateixos havien pintat. De dones segurament o potencialment afectades per la discriminació fonamentada en motius de gènere no n'hi havia cap o molt poques; de dones i homes "solidaris" que podien no esser-hi tampoc no en veierem cap.

Per la pau i contra ETA: tres quartes parts d'això mateix, els polítics de torn davant les respectives institucions i darrere d'aquests tots els funcionaris respectius, que els mitjans de comunicació converteixen en "ciutadans" conscienciats per la problemàtica.

En fi, molta d'alarma social i molta punyeta, però la realitat quotidiana ens indica que hi ha molt de bocamoll, molta xerrameca, tanta hipocresia mediàtica com sempre.

Discursos

El d'Antich per al Dia de les Illes Balears fou "entrançable", ara ja només falta que des del Pacte de Progrés quicú faci qualque cosa en la línia exposada pel President.

Directors Generals

Si dimitissin tots els que s'han plantejat fer-ho per motius ètics (oficialment anomenats "personals") el Govern quedaria desballestat, ja que segurament només hi restarien els del PSOE (perquè comanden i estan satisfets amb una política de confessionalari i d'espardenya) i els de Els Verds (perquè ja s'han acostumat a son Reus, les dessaladores, el gasoducte, els camps de golf i tot allò que calgui mentre no els moguin la cadira).

Nota: Per principis d'ètica periodística, no donarem noms propis de persones ni transcrivirem converses privades.

Probemes per a Antich

Sembla que tant militants del PSM com de IU s'han plantejat la possibilitat de sol·licitar la retirada del suport a Antich si el President recolza els ultranacionalistes espanyols del PSOE que probablement pactaran amb els ultranacionalistes espanyols del PP després de les eleccions al País Basc.

I no ens estranya, perquè no entenem com en el PSOE de les Illes Balears hi poden militar demòcrates convençuts com Antich, Garcies o Valenciano, amb el mateix carnet polític que Redondo, Rojo, Díez, etc.

D'altra banda, si valoren com va acabar el suport de líders del PSOE i de Els Verds de les Illes al candidat ultranacionalista espanyol de la coalició a Galícia...el BNG encara els ho deu estar agraint!!!

Llibertat d'expressió

Corren temps dolents.

No es pot parlar del País Basc des d'una perspectiva democràtica, sense caure en el risc que t'acusin de pro-terrorista.

No es pot parlar dels problemes de gènere, ja que a la més petita insinuació que s'hauria de replantejar el tema, si qui xerra és un home, tot d'una serà acusat de masclista i de voler mantenir els privilegis que actualment ostenta, per la qual cosa tot allò que digui resta desqualificat a partir d'aquell mateix moment.

No es poden criticar els vicis de les ONGs, sigles corresponents realment a les Organitzacions Gubernamentals o Empreses d'Autoocupació que tant abunden avui dia. Una Directora General que va voler posar ordre en aquest món obscur ha hagut de dimitir, fonamentalment perquè no va voler assignar la partida pressupostària a les diverses organitzacions sense saber exactament què se'n feia dels doblers públics que s'hi destinen; més de mil milions, per cert. Ω

POLÍGON DE CAN VALERO DE CIUTAT DE MALLORQUES

Fa 2 anys que en Josep Mª Hernandez va obrir el taller de soldadures especials Hernandez a can Valero. Tel. 971 204 963

Fa 15 anys que en Guillem Amer i na Cati Bennasser de sa Vileta varen obrir la Cerralleria Artística Amer a can Valero. Tel. 971 752 842

Fa 6 anys que en Joan Pere Muntaner i son pare obriren el taller Balear del Toldo i alumini a can Valero. Tel. 971 755 549

Fa 2 anys que n'Antoni Miranda de Sevilla va obrir la Ferreria Miranda a can Valero. Tel. 971 764 769

Fa 6 anys que en Joan Bonet va obrir la metalisteria nautica Aqua Inox a can Valero. Tel. 971 761 409

Fa 3 anys que en Francesc Gomila de sa Pobla regenta l'empresa d'escaiola i derivats Gomila-Gost a can Valero. A sa Pobla on son pare fa 30 anys que és mestre d'obres tenen el taller al carrer del Marqués de la Romana. Tenen una quarantena d'operaris. Tel. 971 540 995

Fa 2 anys que na Catalina Thomàs Pons, graduada social, regenta l'empresa de prevenció de riscos laborals Risc 31 a can Valero. Fan classes de prevenció d'accidents. Investiguen accidents i fan fixes de vehicles accidentats. Tel. 971 752 566

Fa 40 anys que en Tomeu Joan i Orfila ven i lloga màquines d'obres públiques i accessoris a la botiga Sedecom al Polígon de can Valero. Tel. 609 680 019

Fa 12 anys que en Jaume Salamanca i en Quim Tejada obriren el Taller de Torns Poima a can Valero. Quatre torns que poden fer molta de feina. Tel. 971 761 049

Fa 16 anys que en Leopoldo de los Llanos regenta el Taller Llanos Serpa a can Valero. Son pare, que feia feina a la gasolinera de la carretera, va obrir aquest taller fa 22 anys. Tel. 971 291 479

Insitu?

Aquest xenòfob - racista estava allí, INSITU donant la cara en un acte polític en que jo creia que algun dia podia ser el meu partit polític. Jo ho ben asseguro que a mi no m'han vist el pèl en cap partit fora d'ERC en Barcelona però... què em trobo amb uns dirigents calcats als de PP. Si són iguals per què no s'uneixen ja que defensen el mateix els de fora de Catalunya? Millor dit tots els que no son catalans... com jo ja fa molts d'anys que ho vinc denunciant però precisament per ser català que ve a ser com un zero a l'esquerra mai ha tingut resó en l'AVUI, o a Catalunya Ràdio, jo imbècil de mi creia que ERC estava disposada a dir P R O U, sí, però el que jo no esperava es que el que ella volgués que els catalans callem d'una punyetera vegada i queixar-nos si no estem contents dons al MAR en terra catalana sols tenen DRETS els de sempre els de fa 60 anys HA, i els fills de la guàrdia particular de franco, pobre Barre-ra; que jo no et perdone el mal que ens has fet té un passe, però d'això a la TRAÏCIO dels TEUS, ha de fer mal mol de mal (el mateix que sento jo.)

Mire Sr. Carod Rovira, jo vaig estar allí I N S I T U durant dos dies i m'he hagut de "tragar" dos bocadillos de tortilla con patatas y vino, i un bocadillo de pan con tomate y jamón, tres que se'ls podria posar vosté a la solapa com insignies als meritis obtinguts.

Vosté (perdó, no es veritat) més del 90 % de vostés ens acusen de xenòfobs racistes i jo encara em poso un altre el d'ESCLAU que per culpa de tots vostés no tinc cap oportunitat de ser un home lliure... encara... però a vosté i tots els que pensen co vosté quin adjectiu qualificatiu haurien de tenir? jo com no tinc pèls a la llengua sempre els he catalogat de TRAÏDORS aixís amb totes les lletres i... perdoneu amics de l'ESQUERRA és una veritat i les veritats son el que a mímies m'agraden... encara... que ara he descobert un espai sembla que de llibertat amb l'existència d'uns internautes que no es xupen els dits... jo tinc por, molta por que aquesta llibertat d'INTERNET s'acabe en quant aquesta gent hi pose les mans a sobre. Ω

Josep Casalta de Vila-Real

Insitu - 2

No, la meua economia no és tant boiant com per permetrem fer "d'home de frac" al congrés de TRAÏDORIA que és prepara en ERC.

Ja heu oït a Carod Rovira per el 33, INDEPENDÈNCIA si... però NO,

CATALANITAT si... però NO el que és urgent és convertir la terra catalana en un PARADIS en que els CASTELLANS puguin viure FELIÇOS i CONTENTS. (més que ara!)

Serà fàcil, els catalans eren gent molt solidaris (quí els va fer tant solidaris?) que han hagut de desaparèixer davant de l'allau dels FELIÇOS i CONTENTS.

Diu que els pobles tenen els dirigents que és mereixen, però és cert això? acàs no existeix la mentida, l'engany tampoc existeix? la mentida i l'engany son detectables instantàniament?

CiU el partit catalanista... hi ha algú que sabés que ara és un partit LLEPACULS MADRILENY? jo no.

PSC=PSOE Quí sabia que era un partit socialista sense SOCIALISME? jo no.

COMUNISME Canviar d'amo? per a què, és veia vindre.

PPEls més leials de tots aquests, no enganyaven a ningú, i cada dia son més ELLS!!.

ERC la gran reresa dels catalans... amb el gran impuls de Colom i Rahola.. que jo creia que els van tenir que tirar a fora per LENTS.. sempre estaven dient... farem això, farem allò, farem, farem, farem... però de fer res de res.

ARA volen convertir l'ERC en la gran abanderada dels castellans d'acord, PERÒ DIEM HO AMB TOTES LES LLETRES SENCE MITGES TINTES... P R O U DE PARTITS MENTIDERS, ENS SOBREN.

FA 60 anys que els altres disfruten de la seva llibertat però la meua ESCLAVITUT quan s'acabarà?.

Tanta xerrameca total per fer una pregunta: tendré partit polític per a votar? tindrè que formar part d'aquests abstencionistes que jo tant he criticat? no, no es pot dir; (d'aquesta aigua no en beuré) jo m'ofegaré.

També els d'ERC ixiran MESSELLS?.

NO QUEDA CAP CATALÀ AMB CAPACITAT DE REBELER-S'HI? Ω

Josep Casalta i Casesnoves
- Vila-real

Introducció a la Llei de Ferro del Càncer

Descoberta pel Doctor Geerd Ryke Hamer, i verificada el 9 de desembre del 1988 a la Universitat de Viena

Fins el moment, la investigació mèdica sobre el càncer ha orientat la seva recerca sobre el lloc d'implantació del tumor: pulmó, fetge, pits, ossos, etc. El problema plantejat era: per què les cèl·lules de l'organisme comencen bruscament a proliferar de forma anàrquica? Virus? Agents externs tals com el tabac, productes químics a l'alimentació, etc.?

El tractament es cenyia a trobar nous mitjans per a aturar la proliferació cel·lular: operacions, raigs X, cobalt, quimioteràpia...

El Doctor Hamer repren el problema des d'una altra perspectiva. Mitjançant la seva pròpia experiència -tingué un càncer-, i de la dels malalts que al seu càrrec, ha constatat durant el decurs dels anys que sempre hi ha una síndrome ben determinada en l'origen del càncer, i no tan sols un estrès qualsevol. Es precisa un poderós detonant, un xoc psíquic brutal, que el pacient sent com el major esdeveniment de la seva vida; un conflicte agut i dramàtic, viscut en aïllament psíquic. A aquesta síndrome inicial, que ell ha descobert i verificat acuradament en cadascun dels milers de casos examinats fins el present (11.000 a 1988), li ha donat el nom de Síndrome Dirk Hamer (S.D.H.), reprenent el nom del seu fill Dirk la tràgica mort del qual el 1978 fou l'origen del seu propi càncer.

L'experiència d'aquests milers de casos individuals, diagnòstics i tractats en el decurs dels darrers anys, l'ha conduït a desgranar poc a poc les constants, i a formular una llei, que es verifica sempre de forma precisa, la Llei de Ferro del Càncer, i que no ha estat mai rebatuda.

Aquesta llei, de la qual la Síndrome Dirk Hamer és la peça clau, l'eix principal, s'enuncia com segueix:

1. Tot càncer s'inicia per una Síndrome Dirk Hamer, és a dir, per un xoc extremadament brutal, un conflicte agut i dramàtic viscut en l'aïllament, i percebut pel pacient com el més greu que mai no hagi viscut.

2. Es el grau subjectiu de conflicte, la forma en que el pacient l'ha experimentat en el moment de la Síndrome Dirk Hamer, el seu matís, allò que determina:

- a. el Focus de Hamer, és a dir, la zona específica del cervell que sota la influència del xoc psíquic, pateix una ruptura de camp i dona les directrius anàrquiques a les cèl·lules de l'òrgan dependents d'aquesta zona.
  - b. la localització del càncer a l'organisme.
3. Hi ha una correlació exacta entre l'evolució del conflicte i la del càncer, en el seu doble nivell cerebral i orgànic.

Si el conflicte es complica amb nous conflictes secundaris (per exemple, l'angúnia de saber que es té un càncer), una nova zona del cervell pot resultar afectada, i un nou tumor apareixerà en l'òrgan corresponent (allò que en medicina clàssica es denomina metàstasi).

Un cop que el conflicte desapareix, la zona cerebral afectada deixa de donar ordres anàrquiques. Re empen el seu treball sobre el camp tal com ho realitzava anteriorment. Les cèl·lules s'aturen en la seva anàrquica proliferació. S'atura el càncer.

Després de la suspensió del conflicte, la zona pertorbada del cervell triga un cert temps en recuperar-se. Per a sanar, es rodeja d'un edema intra i perifocal. És aquest edema, visible a l'escàner, allò que ha permès al Doctor Hamer localitzar amb precisió quines zones havien estat afectades per cada tipus de conflicte, i quins òrgans corresponents resultaven assolits.

A la fi del conflicte, el cervell ordena igualment la regeneració de l'òrgan malalt. El tumor es repara (edema peritumoral, ascitis,

vessament pleural, pericàrdic), s'enquista, es modifica en funció de la seva localització, sigui mitjançant d'una contracció cicatri-cial (pits, abdomen), sigui per reconstitució (recalcificació de les lesions osteolítiques), sigui per expulsió (cavitat bucal, recte, vagina, etc.)

La fase de reparació, de curació, dura exactament el mateix temps que la fase de conflicte. Si durant aquesta fase es produeix una recaiguda del conflicte, la fase quedarà perllongada. Aquest període de reparació transcorre amb fatiga, dolors i edemes, símptomes aquests que poden suavitzar-se segons la teràpia preconitzada pel Doctor Hamer.

Un cop finalitzada aquesta fase de curació, que es desenvolupa sincrònicament al triple nivell psico-cervell-orgànic, la tumefacció local deguda a l'edematització cerebral desapareix i el nostre organisme recupera la salut.

Laboriosament descoberta en el decurs dels anys mitjançant el mètode empíric, la Llei de Ferro del Càncer permet avui en dia obrir vèries portes. En efecte, el Doctor Hamer ha pogut constatar que la leucèmia es conforma exactament a aquesta llei: té per origen un greu conflicte de desvalorització de sí mateix. En tant no es tracti d'un traumatisme cerebral, d'una malformació congènita, la crisi epiléptica és, per així dir-ho, una oscil·lació brutal simpaticotònica a fi d'aturar una edematització excessiva produïda per la vagotonia.

L'infart de miocardi es desencadena sempre en el transcurs de la fase consecutiva a la solució d'un conflicte territorial, sempre que aquest conflicte hagi tingut una durada de al menys dos o tres mesos. Actualment, existeix ja un gran nombre de malalties que poden deduir-se de la Llei de la Ferro: esclerosi en plaques, Parkinson, poliartritis, diabetis, eczema, asma, zòster, úlceres, depressió nerviosa, malaltia mental, etc. Sempre hi ha un conflicte de matís molt precís rera cadascuna d'aquestes malalties, i la curació és possible després de deslliurar-se del conflicte. Ω

Electrodomèstics
BETA & GAMMA

Ferràn Bibiloni
"escolte'm i aniràs bé"

Fco. Fiol i Joan, 10 a prop de S'Escorxador
Tel. 971 75 02 78

Port lair
Restaurant
Café

Colònia Sant Jordi
Tel. 971 65 65 55

DIRECCIÓ:
Juan Boursà

¡Fora por davant Madrid: PP & PSOE!

CECILIA BUELE I RAMIS.

DIPUTAT DEL PSM-ENTESA NACIONALISTA AL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS.

La presència viva de les llengües castellana, catalana, gallega i basca fa ben evident que l'Estat espanyol és una realitat plurilingüe: un indret on n'hi ha més d'una, de llengües, que hi romanen ben viva a hores d'ara.

Una defensa conjunta d'aquestes quatre llengües, com també del bable, l'aragonès i l'occità, va ser impulsada des del Parlament de les Illes Balears, amb una proposició de llei que s'hi va aprovar per unanimitat de tots els grups parlamentaris el mes de maig de l'any passat. El tràmit següent n'era la presentació davant del Congrés dels Diputats a Madrid, per part de tres diputats autonòmics illencs.

Aquesta proposició de llei era motivada pel fet que l'Estat espanyol mai no ha emès cap segell redactat íntegrament en una llengua diferent del castellà. Des de fa 150 anys, des que s'emmet el primer segell postal modern, només alguns d'aquests segells han arreglat alguna parauleta redactada en català, gallec o èuscar (l'1,02%). Molt poqueta cosa.

És una clara diferència amb altres Estats europeus, on s'emeten segells i efectes postals en les diverses llengües emprades per la ciutadania. De forma regular això succeeix a Bèlgica, Dinamarca, Finlàndia, Irlanda, Noruega o Suïssa, per citar-ne només alguns exemples.

Per això, el Parlament de les Illes Balears, en sessió plenària de dia 16 de maig de l'any passat, aprova una proposició de llei, el contingut de la qual va ser presentat al Congrés dels Diputats dimarts passat, dia 6 dels corrents.

En tractar-se d'una proposició de llei d'aquestes caracte-

rístiques, la votació que es fa al Parlament de les Illes Balears esdevé del tot singular, pública i per crida. I, en aquest cas, tots i cadascun dels diputats, de forma individual i en veu alta, voten SÍ a la proposta. No s'hi sent cap NO, ni es dona cap abstenció.

Posteriorment, la Mesa del Parlament de les Illes Balears en designa tres membres, perquè acudeixin a Madrid, a defensar-la davant del Congrés dels Diputats: el Sr. Joan Marí i Tur (PP), el Sr. Tirs Pons i Pons (PSOE) i la Srª Mª Antònia Munar i Riutort (UM). Malgrat els desitjos expressats des del PSM-Entesa Nacionalista, cap diputat d'aquest grup parlamentari no hi és designat.

Però vet ací que, d'una manera tan sorprenent com increïble, el dia assenyalat cap diputat illenc del PP ni del PSOE no s'hi fa present, a Madrid, a exercir-hi l'encàrrec que el Parlament de les Illes Balears li ha encomanat: no només es rebutja que s'hi faci present cap diputat del PSM-Entesa Nacionalista, sinó que ni tan sols cap dels dos diputats illencs - dels únics partits que tenen experiència de govern a nivell de l'Estat - no s'hi fa present.

Des del grup parlamentari del PSM-Entesa Nacionalista, feim pública la nostra queixa més enèrgica i feim una valoració molt negativa, davant d'un fet que qualificam com a molt greu: cap diputat illenc dels grups parlamentaris popular i socialista no s'ha fet present al Congrés dels Diputats, on el Parlament de les Illes Balears els ha encomanat la tasca de defensar-hi una proposició de llei.

Per al grup parlamentari del

PSM-Entesa Nacionalista, aquesta manca de respecte a les institucions públiques i a la ciutadania illenques no té nom. Per aquest motiu, en demanam públicament una explicació aclaridora. Pel bé de la institució parlamentària, n'exigim les responsabilitats polítiques que calgui. En la condició de diputats, reclamam de la Mesa del Parlament que adopti amb fermesa aquelles mesures que consideri les més adequades, davant d'un cas tan flagrant d'incompliment dels deures parlamentaris. I, com a membres d'un grup, demanam a la resta de grups parlamentaris que hi parin tot l'esment que creguin pertinent.

No podem acceptar passivament que aquestes illes nostres hagin de romandre per més temps desamparades. Ni estam en condicions de passar per alt el comportament de representants polítics que refusen defensar-les, defensant-ne la llengua pròpia, al Congrés dels Diputats.

Davant la no assistència del diputat illenc del PSOE al Congrés dels Diputats, resulta si més no sorprenent allò que manifestà textualment, entre d'altres afirmacions, al Parlament de les Illes Balears: "Ens hem de felicitar tots que aquesta proposició de llei que hem de remetre al Congrés dels Diputats sigui subscripta per tots els grups d'aquesta cambra. Perquè és un signe extern que consideram la nostra llengua un patrimoni de tota la societat que viu en aquestes illes".

Com sorprèn també extraordinàriament que tampoc no es féss present al Congrés dels Diputats el portaveu del Grup Parlamentari Popular, el mateix que al Parlament de les Illes Balears, entre d'altres afirmacions, havia manifestat textualment: "Com és lògic, el Grup Popular votarà a favor dels tres articles de la proposta de llei, no tan sols perquè ho possibilita la Constitució, sinó també perquè així ho diuen les resolucions de la Comunitat Econòmica Europea (sic) sobre les llengües i cultures de les minories regionals i ètniques. D'aquesta manera, totes les llengües d'Espanya, totes les llengües de l'Estat espanyol arribaran en segells, timbres i telegrams a tots els racons del món, ja sigui amb aquests mitjans, com aquell programa de televisió de quan érem una mica més petits, "per terra, mar i aire".

De res no ens serveix si adesiara sentim dir que s'estan deixant la pell en la defensa d'aquestes illes nostres; quan ni tan sols han tengut la gosadia de defensar a Madrid un assumpte tan simple com aquest: que la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, també figuri als segells i altres efectes postals de l'Estat espanyol.

Si hi votaren a favor al Parlament de les Illes Balears ¿Per quines cinc-centes no s'han atrevit ni a fer-ne la presentació al Congrés dels Diputats? ¿Com podem estar d'acord amb el PP i amb el PSOE, si no solament no van a Madrid a defensar-hi aquestes illes nostres, sinó que ni tans sols permeten que hi vagin d'altres parlamentaris illencs ben disposats a fer-ho?

No som d'aquells qui consideren l'encàrrec del Parlament com un assumpte de poca importància. Fins i tot si en tengués poca, d'importància, ens hauríem de demanar amb quina cura podran tractar-se d'altres assumptes de major i més consistent embalum, si ni tan sols s'ha tengut la capacitat d'atendre amb un mínim de respecte un assumpte que aparentment pot semblar poc important!

Si en assumptes aparentment tan petits, s'adopten postures tan poc favorables, ¿com s'aconseguirà tractar millor d'altres assumptes de major importància?

Les sigles IB a les plaques de les matrícules dels vehicles no tenen cap importància ni una: són simples "xapes" metàl·liques, amb les quals no val la pena perdre el temps. L'obtenció del domini propi .ib a internet: una espessa cortina de fum per distraure-hi l'atenció. La publicació del BOE en català: una espècie de mania obsessiva. Els segells plurilingües: una altra casta d'estèril bajanada...

Bé. I aleshores ¿què n'hem de fer del finançament autonòmic per a aquestes illes? ¿I de les transferències d'unes competències tan mal dotades econòmicament? ¿I d'uns plans hidrològics mal guardats dins calaixos de despatxos ministerials? ¿I de tants de plans de carreteres que ja s'haurien d'haver fet? ¿I de l'obertura d'hospitals tant de temps i tants de cops tan ajornada? ¿I dels costos afegits de la insularitat? ¿I dels transports aeris entre illes que no es poden ni tractar com serveis públics? I de tants i tants d'altres assumptes importants...

¿Per això sí val la pena fer esforços? Sí. Però els fets canten. I ni això tampoc no arriba a unes illes, tan deixades de la mà dels déus com de polítics...Ω

Mallorca, 7 de març de 2001.

Aquesta és la seva democràcia

Se us veu d'una hora lluny

Tristament, la simbiosi "premsa-jutjes-govern" ens mostra la seva cara més esquizofrènica. Aquest trinomni ens desconcerta dia rera dia, un exemple d'aquest deliri, el trobem la matinada del divendres 2 al dissabte 3 d'aquest mes de març, uns feixistes que col·loquen un artefacte explosiu a les portes d'un local on es realitzarà una festa contra la llei antiterrorista. Durant tres dies reben la benevolència dels poders fàctics de la següent manera: la premsa relativitza tot el que pot la notícia, i arriba a incloure-la en l'apartat de la "kale borroka" per tal d'englobar-ho en un mateix sac i confondre al personal. També utilitzen diferents manipulacions frivoltzadores en el relat dels fets, per tal de minimitzar la gravetat del cas i que tot quedi en un conflicte trivial. Pel que fa als jutjes, els han acusat d'un delictes d'estralls per tal de que tot quedi com una bretolada pujada de to. Per últim, els representants del govern no han sortit a la palestra tot afectats cridant plegats un "Basta ja!" unànim. Fins aquí no hi ha res fora del que ja ens tenen acostumats, on és doncs la esquizofrènia? És que al final, hom no sabrà que es terrorisme i que no. Per un costat en super Garzon engarjola a tot un plegat de gent per pertànyer a Haika, o per ser okupa, o antifeixista, o independentista... El món s'ha tornat boig? o es que la legislació antiterrorista està feta només per uns pocs (pregunta amb resposta òbvia). No es d'entendre que s'apliquin les seves lleis al peu de la lletra, estariem llestos fent d'apòstols de la seva democràcia. No es tracta de dissenyar l'estratègia a emprar per la justícia, tant sols que ens deixin en pau! Zitzania. Ω

M a l l o r q u í !

La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, és oficial a Mallorca. Els teus fills tenen el dret i el deure de saber-la. Exigeix escoles catalanes al teu poble o barriada.

Autodeterminació

Noruega 13/8/1905

NO: 184 vots (0,05%)

SI: 368.208 vots (99,95%)

Índex de participació: 85,38%

Aquest resultat va significar el naixement de Noruega com a estat independent. Fins aleshores formava part de la corona sueca.

Quebec 20/5/1980

El govern del Quebec ha fet conèixer la seva proposta d'arribar, amb la resta del Canadà, a un nou acord fonamentat sobre el principi de la igualtat dels pobles. Aquest acord permetria al Quebec adquirir el poder exclusiu de fer les seves lleis, de fixar els seus impostos i establir relacions exteriors, o sigui, la sobirania, i a la vegada mantenir amb el Canadà una associació econòmica que comporti la utilització de la mateixa moneda. Tot canvi d'estatus polític resultant d'aquestes negociacions serà sotmes a la població per referèndum. En conseqüència, dona vostè el mandat al govern del Quebec de negociar l'acord proposat entre el Quebec i el Canadà?

NO: 59,56% (2.187.991 vots)

SI: 40,44% (1.485.851 vots)

Índex de participació: 85,60%

Quebec 30/10/1995

Esta vostè a favor de la llei adoptada per l'Assemblea Nacional declarant la sobirania del Quebec?

NO: 50,56%

SI: 49,44%

Diferència a favor del NO: 52.645 vots

Índex de participació: 94,5%

Timor Oriental 30/8/1999

Accepta vostè l'autonomia especial proposada per a Timor Oriental dins de l'Estat Unitari de la República d'Indonèsia?

ACCEPTO

o

Rebutja vostè l'autonomia especial proposada per a Timor Oriental, comportant la separació de Timor Oriental d'Indonèsia?

REBUTJO

(a més a més a les butlletes hi apareixien símbols per tal de facilitar el vot a la població analfabeta)

cens: població de disset anys o més, nascuda a Timor Oriental, nascuda fora de Timor Oriental però amb almenys un pare nascut a Timor Oriental, i persones els cònjuges de les quals compleixin alguna de les dues condicions anteriors. Total: 451.792 persones amb dret a vot.

Només la població del cens podia fer campanya electoral. Ni els polítics indonesis ni els portuguesos podien pendre part a la campanya.

ACCEPTO: 94.388 (21,5%)

REBUTJO: 344.580 (78,5%)

Índex de participació: 98,5%

propers referèndums

El referèndum d'autodeterminació del Sahara Occidental havia de fer el 31 de juliol del 2000.

Nova Caledonia (illa del Pacífic sota administració francesa) celebrarà un referèndum final per a la independència l'any 2014, després d'anys de transferències irreversibles en que esdevindrà gradualment sobirana.

L'Estat espanyol ha ratificat i/o reconegut com a vàlides totes aquestes decisions:

Carta de l'Organització de les Nacions Unides de 1945:

Article 1: "Els objectius de les Nacions Unides són... desenvolupar relacions amistoses entre nacions basades en el respecte del principi d'igualtat de drets i d'autodeterminació dels pobles, i pendre altres mesures apropiades per enfortir la pau universal..."

A l'article 55 també es reconeix el dret a l'autodeterminació dels pobles.

Resolució 1514 (XV) de l'Assemblea General de l'ONU de 14 de desembre de 1960:

"Tots els pobles tenen el dret d'autodeterminació; en virtut d'aquest dret determinen lliurement el seu status polític i lliurement busquen el seu desenvolupament econòmic, social i cultural"

Versió de la Carta Internacional dels Drets Humans adoptada per l'Assemblea General de l'ONU el 1966. Es defineix el principi de l'autodeterminació en el context d'una societat democràtica.

Resolució 49/148 de l'Assemblea General de l'ONU del 7 de febrer de 1995. En aquesta data es proclama la "realització universal del dret dels pobles a l'autodeterminació" en la qual es destaca: "la importància, per a la garantia efectiva i el compliment dels drets humans, de la realització del dret dels pobles a l'autodeterminació".

Declaració de Principis de la "Llei Internacional Sobre Relacions Amistoses Entre Estats" de 1970: "tots els pobles tenen el dret a determinar lliurement, sense interferència externa, el seu status polític i a buscar el seu desenvolupament econòmic, social, i cultural, i tots els estats tenen el deure de respectar aquest dret d'acord amb lo estipulat en aquest capítol".

Declaració Universal dels Drets Humans de la Organització de les Nacions Unides de desembre de 1948.

Acta Final de la Conferència

de Helsinki de 1975.

Article 1: "El dret d'autodeterminació extès a tot poble com a dret a determinar el seu futur polític".

Resolució de la Cort Internacional de Justícia en el cas referent al Sahara Occidental (ex-Sahara Espanyol):

"el dret a l'autodeterminació és un dret dels pobles en territoris no autogovernats"

Diverses resolucions de la Conferència de Seguretat i Cooperació a Europa entre 1977 i 1985.

Pensades en el seu moment com una manera de debilitar al sistema comunista, sense pensar que en un futur proper es podrien aplicar a altres països europeus.

Conveni internacional de drets polítics i civils de les Nacions Unides.

Article 1. Tots els pobles tenen el dret d'autodeterminació. En virtut d'aquest dret determinen lliurement el seu status polític i lliurement busquen el seu desenvolupament econòmic, social i cultural.

Conveni internacional de drets econòmics, socials i culturals de les Nacions Unides.

Article 3. Els Estats que formen part del Conveni, incloent els que tinguin responsabilitats en l'administració de territoris no autogovernats, promouràn la realització del dret d'autodeterminació, i respectaràn aquest dret, en conformitat amb la Carta de les Nacions Unides.

La constitució espanyola

L'article 2 diu que la unitat de l'estat es indisoluble.

L'article 8 de la constitució diu que l'exèrcit és el garant de la unitat de l'estat.

L'article 10 diu: "Las normas relativas a los derechos fundamentales y a las libertades que la Constitución reconoce se interpretarán de conformidad con la Declaración Universal de Derechos Humanos y los tratados y acuerdos internacionales sobre las materias ratificados por España."

L'article 94.1.c permet la celebració de tractats internacionals que afectin la integritat territorial de l'estat amb el consentiment de les corts.

L'article 168 de la Constitució diu que per modificar aspectes de la Constitució com la monarquia, la unitat d'Espanya o els drets fonamentals, cal que la modificació l'aprovin primer, per majoria de dos terços, el Congrés i el Senat. Després s'han de dissoldre les Corts i convocar eleccions. Un cop constituït el nou Parlament, han de ratificar el canvi les dues cambres una altra vegada, també per majoria de dos terços. I per últim, la modificació ha de ser aprovada per referèndum popular

a tot l'Estat espanyol per majoria simple (50%).

Resolució 98/III del Parlament de Catalunya, sobre el dret d'autodeterminació de la nació catalana

El 12 de desembre de 1989 el Parlament de Catalunya va aprovar una resolució per la qual Catalunya no renuncia al dret a autodeterminar-se. Hi van votar a favor Convergència i Unió, Centre Democràtic i Social, Esquerra Republicana de Catalunya i Iniciativa per Catalunya. El Partit dels Socialistes de Catalunya va votar-hi en contra. No hi va haver cap abstenció. El Partit Popular no va assistir a la sessió.

El text original de la resolució va ser presentat per ERC, però el text final que es va aprovar va ser esmenat per CiU quedant de la següent forma:

El Parlament de Catalunya:

1. Declara, solemnement, que Catalunya forma part d'una realitat nacional diferenciada en el conjunt de l'Estat, fet que el poble català ha sostingut en tot moment, tant des de les seves forces polítiques, de les institucions culturals i civils del país, com des de la consciència de la majoria dels seus ciutadans i ciutadanes.

2. Manifesta que l'acatament del marc institucional vigent, resultat del procés de transició política des de la dictadura a la democràcia, no significa la renúncia del poble català al dret a l'autodeterminació, tal com estableixen els principis dels organismes internacionals i es dedueix del preàmbul de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya de 1979.

3. Afirmar, com a conseqüència, que en el moment que ho cregui oportú, i a través de les actuacions previstes en el mateix ordenament constitucional, podrà incrementar les cotes autogovern (sic) fins allà on cregui convenient i, en general, adequar la regulació dels drets nacionals a les circumstàncies de cada moment històric.

Referèndum 97

Del 23 al 29 d'abril es va celebrar a través d'internet un referèndum no vinculant en que es demanava als ciutadans dels Països Catalans si creuen que els PPCC tenen dret a autodeterminar-se. La pregunta era la següent:

Creus que els Països Catalans (entenent-los com el territori format per aquelles regions de parla i cultura catalana)[sic] tenen el dret a decidir per si mateixos quina ha de ser la seva relació amb els estats Espanyol i Francès, i a organitzar-se internament d'acord a les decisions preses per part del poble català i/o les institucions que aquest lliurement decideixi crear?

Del tots els vots efectuats (1702), 1492 van ser declarats vàlids. Dels vots vàlids 1447 (97%) van ser afirmatius, 41 (2,7%) negatius i 4 (0,3%) en blanc.

Resolució del 98

L'u d'octubre de 1998 el parlament de Catalunya va votar una resolució que ratificava el dret d'autodeterminació de Catalunya. Amb els vots favorables de CiU, del Partit per la Independència, d'ERC, d'Els Verds i d'Esquerra Unida i Alternativa, l'abstenció d'IC i del PSC i el vot negatiu del PP, la resolució es va aprovar amb 75 vots a favor, 39 abstencions i 15 vots negatius.

Aquest era el primer cop que s'aprovava una iniciativa proclamant el dret a l'autodeterminació en el ple de la Cambra (la proposta del 1989 es va debatre en comissió, a proposta d'ERC).

El text de la resolució, a partir d'un acord transaccional entre CiU i el PI, afirmava:

"El Parlament de Catalunya, en el marc de la celebració del 50è aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans, ratifica un cop més el dret del poble català a determinar lliurement el seu futur com a poble, en pau, democràcia i solidaritat". Ω

Salvador Casas.
mayoral@redestb.es.

De l'Avui del 6-2-01

Article d'opinió del Col·lectiu JB Boix

Hi ha dies que sentim a dir coses que no ens agraden. Per exemple, abans d'ahir quan l'alcalde de Madrid deia que, amb motiu de la visita del Barça al Bernabéu, donarien lliçons de com s'ha de rebre un equip "estranger". La frase consti que és seva i no pas nostra: palesa un nacionalisme separador, exacerbat i excloent. Especialment quan inten-

ta disculpar-se i matisa que va ser un lapsus linguae, cosa que demostra que va ser un lapsus freudià que li sortia de l'ànima. En realitat, l'alcalde segueix l'estela del jugador Chendo, que, en perdre una final de Copa contra el Barça, es va lamentar que un trofeu amb el nom de la Corona l'haguessin guanyat uns que no són espanyols de debò. Ω

L'antifranquisme a Mallorca. VII LLIBRE

(Les lluites dels anys setanta)

La lluita per la independència dels Països Catalans i la república en temps de la transició (I)

MIQUEL LÓPEZ CRESPI

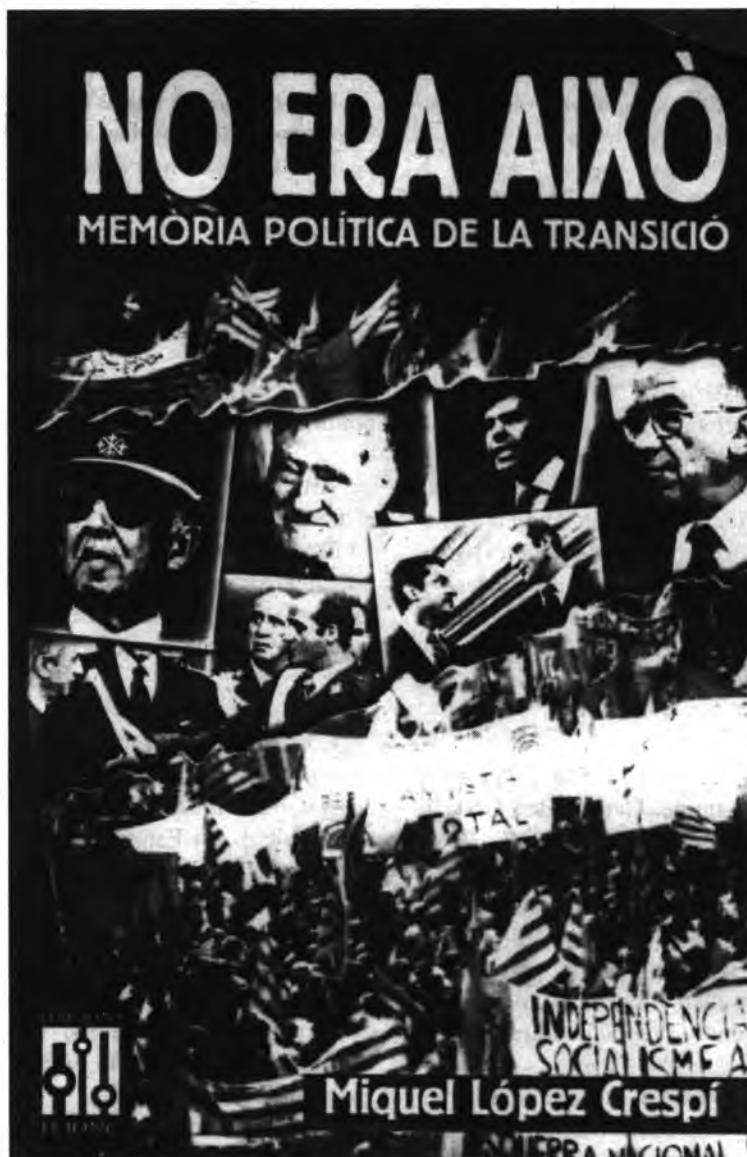
Tota la transició -canviar alguna cosa per a mantenir intacte el sistema d'explotació capitalista i la "sagrada unidad de España" - es va fer damunt els pactes entre els aspirants a sous i poltrones (especialment P"CE-PSOE) i el franquisme reciclat (que, precisament, amb aquesta maniobra, volia continuar usufructuant del poder). Ho ha explicat a la perfecció Lluís M. Xirinacs en els tres llibres imprescindibles que edita Llibres del Segle (*La traïció dels líders*, volums I, II i III). Els llibres varen ser concebuts com una ajuda a la recuperació de la memòria col·lectiva del nostre poble i descriuen, de manera inèdita, les lluites clandestines d'aquells anys (lluites oblidades, silenciades, tergiversades per corifeus de la mistificació).

Particularment record com, a Ciutat, a les Illes, en aquells anys difícils, plens d'esperances i de lluites, era cada volta més complicada la lluita per l'autodeterminació dels Països Catalans, per la unitat sindical, per la defensa del socialisme o, simplement, per organitzar algun homenatge de solidaritat amb els familiars assassinats pel feixisme, en favor de la República. Murs de covardia, tones d'oportunisme i de claudicacions ho omplien tot. En les primeres manifestacions autoritzades -i en les no autoritzades també!- el servei d'"ordre" del P"CE s'encarregava d'estripar i retirar les banderes republicanes. Ara ja no era la Brigada Social del règim, la policia política, la Guàrdia Civil, els encarregats de blasmar contra els ciutadans que defensaven el dret de lluitar per la República (enfront de la forma monàrquica d'Estat que ens imposaven els aspirants a sous i poltrones). No, ni molt manco. Ara, militants carrillistes ensinistrats per les respectives direccions s'encarregaven de la feina bruta de lluitar contra la República. Record a la perfecció les llàgrimes dels vells militants republicans en veure com "els nostres" -el carrillisme illenc-

s'encarregaven de la feina que, durant quaranta anys, havia fet, a sang i foc, *Falange Española*. Era demencial comprovar, en la pràctica de cada dia, aquesta venda dels estalinistes espanyols -el P"CE- de les més grans tradicions democràtiques del poble treballador al franquisme pel plat de lleties d'uns seients en el Parlament, per un cotxe oficial, per a poder trepitjar les catifes dels salons oficials, prendre cafè amb els botxins de la guerra civil i de la llarga postguerra.

El carrillisme, la socialdemocràcia finançada per la banca alemanya i l'imperialisme ianqui, esdevenien així els més poderosos enemics d'un autèntic aprofundiment democràtic, els enemics més aferrissats de l'autodeterminació de Catalunya

Alguna vegada, per allò de "quedar bé" amb algun sector popular, i després que MCI, OEC o PSM ens haguéssim cansat d'anar darrere de l'acció, PSOE i PCE s'avenien a fer alguna activitat conjunta: celebrar quasi d'amagats un aniversari de la proclamació de la República, posar un ramell de flors a les fosses comunes on va ser exterminada l'avantguarda nacionalista, socialista, republicana, anarquista o comunista de les Illes. Tot ho feien d'una forma miserable, anant a contracor als actes que l'esquerra revolucionària muntava (i no a tots!). La majoria de vegades no hi compareixien i quan venien (poques vegades) era per a dir als familiars dels represaliats, als joves militants revolucionaris de les Illes, que tot allò era molt romàntic, molt utòpic, però que s'havia d'anar deixant de banda, oblidant, ja que no tenia sentit, en una Espanya unitària, capitalista i monàrquica, provar d'anar contra els pactes signats amb els franquistes reciclats. El carrillisme, la socialdemocràcia finançada per la banca alemanya i l'imperialisme

ianqui, esdevenien així els més poderosos enemics d'un autèntic aprofundiment democràtic, els enemics més aferrissats de l'autodeterminació de Catalunya, Euskadi i Galícia, els agents -ben pagats, evidentment!- d'una monarquia imposada que no havia estat sotmesa a un referèndum popular (per a saber si el poble optava per la monarquia o per la república).

Dins el camp de la lluita per servir la memòria història de l'esquerra caldria destacar l'acte que, pel setembre de 1977, impulsà l'OEC de Santa Maria del Camí. Acte organitzat per a recordar els republicans afusellats en el cementiri del poble i, especialment, la mort del que va ser batle de Búger i diputat provincial (de 1931 a 1936): el company Joan Alemany Villalonga. Ens costà molt arran-

car aquell senzill homenatge de recordança als nostres. Després de moltes anades i vingudes, de vèncer tota mena de resistències i emperòs, finalment, l'esquerra (PSM, OEC, MCI, les JEC, PTE...) pogué contar amb la presència del PCE i del PSOE, amb membres de l'OCB (Obra Cultural Balear) i del Congrés de Cultura Catalana i de nombrosos entitats ciutadanes. Aquell matí (el 26-IX-1977) s'hi ajuntaren més de dues-centes persones que reteren aquell homenatge emocionat a qui havia estat l'ànima de l'esquerra a Búger i la seva comarca en els anys de la República. Una néta del batle afusellat pel feixisme s'encarregà de col·locar la placa que els organitzadors havíem portat i, emocionada, amb llàgrimes en els ulls, digué: "Padrí, quan t'assassinaren, jo encara no era aquí i, amb tots

aquests anys de silenci no havíem pogut venir a posar una làpida...". Les llàgrimes i l'emoció continguda no la deixaren continuar. També hi parlà Joan Nadal, batle de Bunyola en temps de la República, que, miraculosament, es salvà de la repressió. Joan Nadal volgué aprofitar aquell moment tan ple de sentiment i records envers els millors homes i dones que ha donat la nostra terra d'ençà les Germanies (els homes i dones assassinats per la reacció, a les Illes) per recordar tots els desapareguts, víctimes de l'irracional odi del feixisme a tot el que era progressiu i cultura.

El moment més àlgid de l'acte fou, després de la lectura d'un comunicat en favor de la República, de l'OEC, fou quan els joves de les JEC (les Joventuts d'Esquerra Comunista) desplegaren, enmig d'un silenci de respecte i admiració, la bandera republicana i, visiblement commogut, un dels joves santamariers prometé -en nom de les JEC- servir per sempre la memòria dels antifeixistes mallorquins.

Finalment, per acabar l'homenatge, es llegí una carta -aleshores ja estava malament de salut- de l'històric dirigent del PSOE, Andreu Crespi. L'Agrupació Socialista de Santa Maria del Camí tancà l'acte recordant els amics del dirigent republicà assassinat per la reacció que, per l'avançada edat, no havien pogut anar, aquell matí, a Santa Maria per participar, com hauria estat la seva voluntat, en l'homenatge als republicans afusellats en el cementiri.

Amb el temps l'OEC esdevingué l'avantguarda d'aquest tipus d'homenatges (una forma de provar de servir la memòria de la lluita antifeixista del nostre poble). En els meus arxius encara guard, com un inapreciable tresor, els retalls que, des de Menorca i d'altres indrets de les Illes, m'enviaven els companys de l'organització. Com a membre del Consell de Redacció de la revista dels comunistes de les Illes (*Democràcia Proletària*) i del nostre òrgan federal (*La voz de los trabajadores*) jo m'encarregava de fer els corresponents

L'ANTIFRANQUISME A MALLORCA VII LLIBRE

de M. López Crespi

Cada quinze dies a L'ESTEL (d'agost de 2000 fins a l'agost de l'any 2001)
Per demanar números endarrerits, telefona al 971 26 50 05

EP!!!

PARES, EDUCAU-ME EN CATALÀ, A MALLORCA HI HA EL MEU FUTUR

resums informatius per a aquestes publicacions i moltes altres. Record ara mateix les cròniques enviades a les nostres publicacions d'Astúries (*El comunista*), d'Aragó (*Surcos*) dels Països Catalans (*Lluitem*), etc.

En Llorenç Febrer, que a Menorca era membre de la direcció de l'OEC, organitzà, juntament amb una delegació de les JEC d'a-

quella illa, així com amb altres forces d'esquerra (republicans independents, PCI-Menorca, PTE i PSOE), un nou acte d'homenatge als republicans afusellats per la dictadura feixista de la burgesia i en commemoració de la instauració de la Segona República. El 14 d'abril de 1978 pagaren una esquela en el diari *Menorca* recordant "tots aquell menorquins que, aquí o a

l'exili, perderen la vida pels seus sentiments republicans". El periodista Joan C. de Nicolás en va fer una crònica de dues pàgines en el mateix diari informant que: "el dia 14 de abril [de 1978] se celebró, en un local de la calle del Carmen de Mahón un acto recordando a aquel otro 14 de abril de 1931...". I els actes en record del republicans represaliats per la reacció

continuaren, com molt bé informa el periodista abans esmentat, dia 15: "...a las 4,30 de la tarde se celebró una concentración en el cementerio Municipal de Mahón, previamente a la celebración de una emotiva ofrenda floral ante la tumba de destacados dirigentes de diversos partidos políticos y la fosa común de los republicanos represaliados... sobre la que se

depositaron dos ramos de claveles rojos por miembros de la OEC y de la CNT".

En els retalls que m'envià Llorenç Febrer es veu l'al·lota de les JEC (Joventuts d'Esquerra Comunista de Menorca) en el moment de deixar els clavells rojos damunt la fossa comuna on reposaven les restes dels assassinats per la dreta antiesquerrana. Ω

En defensa de les sigles d'unes Illes

Dimecres, dia 28 de febrer, el Grup parlamentari PSM-Entesa Nacionalista defensava el text d'una proposició no de llei davant la Comissió d'Assumptes institucionals i generals del Parlament de les Illes Balears.

S'hi rebutjava el contingut de l'Ordre ministerial que mana fer desaparèixer distintius o sigles de les Illes Balears a les plaques de matrícula dels vehicles.

S'aprovà amb els vots contraris del PP i els majoritàriament favorables de la resta de grups parlamentaris que donen suport al primer Govern progressista i nacionalista d'aquestes illes.

Des del Partit Popular, es venqué a dir el mateix que ja havia dit el seu President, el senyor Aznar, mig any enrera: "Enlloc de perdre el temps en petiteses,

més valdria que dedicàssiu els vostres esforços nacionalistes a assumptes de major transcendència".

Des del PSM-Entesa Nacionalista, els volguérem agrair aquesta lliçó tan magistral! Efectivament els donàrem la raó. Podem estar d'acord que les sigles IB a les plaques de les matrícules semblen una petitesa. Assumpte que, almanco en aparença i a primer cop d'ull, pot semblar de menor importància. Com un detall del tot irrelevant.

Però també els vàrem haver de recordar que hi ha petiteses que es van fent grans a mida que se les defensa i protegeix amb gran fermesa. I els posàvem un altre exemple.

Més petita que les sigles IB és la lletra "ñ"! I ningú no diria que el PP no la defensà amb dents

i ungles, amb campanyes gegantines dins el camp de la informàtica, per tal que no desaparegui mai dels teclats ni les pantalles dels ordinadors del futur.

La lletra "ñ" també és una petitesa. Amb una gran diferència respecte de les sigles IB: el Govern que presideix el senyor Aznar, que se'n riu d'aquesta, destina molts de milions de doblers públics a promoure l'altra!

I és que, com també vàrem expressar a l'esmentada comissió parlamentària, els símbols són alguna cosa més que la matèria de què estan fets. Així com la lletra "ñ" és alguna cosa més que una lletra, la placa d'una matrícula d'un cotxe és alguna cosa més que una simple placa: d'alguna manera n'identifica l'origen i procedència, l'indret on ha estat matriculat.

Per això mateix, el gran i

poderós PP, amb la mateixa intensitat amb què es llança a defensar una lletra, -d'exclusiva singularitat castellana-, s'oposa al fet que un "insignificant" PSM defensi les sigles IB, exclusivament i singularment representatives de les Illes Balears.

Efectivament, des de l'Ordre ministerial ençà, ja no es pot saber d'on prové un vehicle, ni a quina de les desset comunitats autònomes que conformen l'Estat espanyol ha estat matriculat. Se sap que prové i duu matrícula d'Espanya. I punt.

Hem de dir, emperò, que no és aquesta l'única defensa que fa el PSM de les sigles representatives de les Illes Balears. A les plaques de matrícula de vehicles que circulen per carreteres d'Europa, n'hi volem afegir una altra, tant o més significativa, que ens ha de permetre navegar més ben identificats per les vies informàtiques de la comunicació.

Fa més de quatre anys, ja en vàrem presentar una iniciativa parlamentària, a la qual el Govern del Partit Popular d'aleshores no en va fer gens ni mica de cas. Encara és l'hora de veure'n algun petit resultat.

Ara, amb el primer Govern progressista i nacionalista d'aquestes illes, continuem defensant i promovent allò que se'n diu un domini propi de les Illes Balears a Internet, el domini .ib propi a les vies de navegació

electròniques.

Plenament convençuts que ens hem d'anar adaptant, cada cop més ràpidament, a les exigències i condicionaments de la nova societat de la informació i de les noves tecnologies, no en podem romandre passivament al marge.

Hem d'arribar a aconseguir que puguin navegar ben falgues aquestes illes nostres, tota la realitat complexa de les quatre illes, i també les seves sigles més representatives, ib.

Des del grup parlamentari del PSM-Entesa Nacionalista treballam el contingut d'una altra iniciativa parlamentària que incideixi molt directament en el foment de les noves tecnologies, l'adaptació a la nova economia empresarial de Balears, i l'augment de recursos destinats a coordinar-ne les feines des de les institucions públiques il·lenques.

Tot això ben orientat a aconseguir un domini propi d'Internet per a les Illes Balears. Iniciativa que ha de permetre recollir els símbols il·lencs a les pistes de navegació, alhora que ha d'incidir molt positivament en el foment de l'economia productiva de la nostra comunitat. Mallorca, 8 de febrer de 2001. Ω

Cecili Buele i Ramis
Diputat del PSM-Entesa
Nacionalista
al Parlament de les Illes
Balears

Els resultats de les eleccions israelianes vista de cara al procés de pau

PER MARINA FERRÀ A-HAMELYNC

Des de que "el bou" Sharon entrà a l'explanada de les mesquites com un acte de provocació i des del meu punt de vista, com una maniobra de la dreta israeliana per desprestigiar els punts més importants del programa electoral de les forces d'esquerra, els partits més progressistes d'Israel han vist com la seva imatge ha caigut en picat, ja mermada des de l'assassinat del primer ministre Isaac Rabin, el novembre del 1995. Aquesta darrera victòria tal volta, i no possaria la mà en el foc, ha estat sens dubte en part per la gran abstenció que hi ha hagut, un 40 %, la qual cosa pot ser deguda a certa desconfiança en la política, no total, però si parcial de segons qui. El cas és que les forces dretanes i religioses han obtingut un 59% dels vots, la qual cosa suposa una ampla majoria absoluta.

Ja fa alguns mesos vam poder gaudir de la presència a les illes del cantautor israelià David Broza. Unes poques hores abans del concert vaig poder-li fer una entrevista per al diari de la Universitat de les Illes Balears "No Badis" i per a la nostra publicació, a un ambient amè i relaxat vaig conèixer al mànager i la dona Ruth. Entre altres coses va dir que a Palma es sentia com a casa i que se sembla molt a la seva Haifa natal, parlant de poesia i altres temes vam acabar parlant de la pau i la guerra a Israel que és un problema que li preocupa des fa més de vint anys, i de fet des del 1976 treballa amb dues organitzacions pacifistes. Crec recordar una frase que hem va cridar l'atenció especialment que "l'acció política no ho és tot encara que és molt important". L'educació per a la pau també seria un punt

a tenir en compte. El verd és el color que simbolitza l'esperança i juntament amb el blanc dels coloms el de la pau. La branqueta viva i verda d'olivera en la boca del colom que arriba a l'arca i es posa amorosament al braç del patriarca Noam després del diluvi, seria sense dubte el símbol més hermós emprat com apologia de la pau, de la concòrdia entre els pobles. Un altre poeta, Gabriel Florit també ens parla del verd de l'esperança a una poesia en prosa del seu llibre de prosa poètica "El color de les coses": "La pau. La pau és color d'herba, amb aquell verdejar regalat quan just ha brescat del terror i ha nodrit tendrum que esclafeix ulls a l'aire. La pau és color d'herba, que tiba amunt la flor uberosa, que escalfada pel sol tornarà ser llavor que esdevindrà herba altre pic. La pau és color d'herba." Ω

Causas del patiment

PER RICARD COLOM -
Colomtaube@hotmail.com

CAUSES MORALES: LES NOSTRES ERRADES, EL PLAER, EL VICI, L'EGOISME, LA INJUSTÍCIA, L'ODI.

"L'origen de les nostres penes rau generalment a les nostres errades".

(John Baptist Massillon, 1653-1742, predicador francès).

"Per un mateix és el mal fet, i és un mateix qui el pateix, per un mateix no és fet el mal, i per un mateix s'esdevé pur. El que és pur i el que és impur, d'un mateix prové: ningú no pot purificar-ne cap d'altre".

(Dhammapada, "Posseir-se un mateix" 12/165).

"Del plaer brolla el patiment i del plaer sorgeix la temor. Si hom és lliure del plaer, és lliure de la por i de la sofrença".

"De la passió brolla el patiment i de la passió sorgeix la temor. Si hom és lliure de la passió, és lliure de la por i de la sofrença".

(Dhammapada, "Els plaers fugissers" 16/212-213).

"I doncs, sàpies ço, tu, home: que la manca de corretja vol dir obrar a tort. Vigila que l'avarícia i el vici no et menin a llargues dolors".

(Dhammapada, "Afanya't i lluita", 18/248).

"És millor no fer res que fer a tort, car fel el mal duu dolors que abrasen. Fes, doncs, el bé, car les bones accions no porten mai dolor".

(Dhammapada, "A la foscor", 22/314).

"I quan sa concupiscència el venç, ses sofrenes s'acriuen cada vegada mes com l'embrollada enfiladissa anomenada birana".

"Però qualsevulla qui en aquest món venç sa concupiscència, veu com sos patiments se li esvaren com gotes d'aigua d'una flor de lotus".

(Dhammapada, La concupiscència, 13/335-336).

"Així com un arbre tallat pot tornar a créixer si ses arrels no han estat ferides i són poderoses, igualment, si les arrels de la concupiscència no són arrencades de quall, la sofrença tornarà a brotar un camí i un altre".

(Dhammapada, La concupiscència, 13/338).

"L'home pertorbat per pensaments errats, les passions egoistes del qual són potents, i que sols

cerca els plaers sensuals, fa acríixer sa concupiscència i cada vegada es forja cadenes més feixugues".

(Dhammapada, La concupiscència, 13/349).

"Què se n'identifica, de bé, el Crist amb el patiment del nostre poble! Així semblen clamar moltes cabanes, a muntó racons miserables, a muntó adins les presons i en dolors, molts amb fam de justícia i de pau: "Déu meu,

Déu meu, ¿per què m'has abandonat?" No ens ha pas abandonat, és l'hora en què el Fill de Déu va passant amb tota sa càrrega de pecats per l'obediència que Déu li demana per a poder perdonar aqueixos pecats de la humanitat d'on deriven totes les injustícies, tots els egoismes".

(8-4-1979, Monsenyor Oscar Arnulfo Romero, arquebisbe de S. Salvador, assassinat per militars feixistes d'El Salvador).

MONS. OSCAR A. ROMERO.

"Una llum amb prou potència per desemascarar la mentida és molt beneficiosa i ben necessària. I aquesta és la claror que ofereix el poble crucificat. Si davant d'ell el primer món no veu la seva pròpia veritat, no sabem què ho podrà fer veure.

Ellacuria ho expressava gràficament de diverses maneres. Deia, tot fent servir la metàfora de la medicina, que per conèixer la salut del primer món calia fer una coproanàlisi, és a dir, un examen d'excrements. Doncs bé, la realitat dels pobles crudificats és la que apareix en aquesta anàlisi. I des de la seva realitat hom coneix la d'aquells que ho produeixen.

...La solució que ofereix avui el primer món és dolenta, fàcticament perquè és irreal, car no és universalitzable. I és dolenta èticament car és deshumanitzant per a tothom, per a ells i per al tercer món".

(Jon Sobrino, teòleg basc de la Teologia de l'Alliberament i resident a Ameríndia, a Els pobles crucificats, actual servent sofrent de Jahvè).

ION SOBRINO.

"Ja que he cridat, i heu dit que no, he estès la mà; i ningú no es dona per entès, heu deixat estar tot consell meu, i no heu volgut saber res de la meua repremsió, també jo me'n riuré de la vostra dissort, en faré escarni quan vindrà la vostra paor".

(Proverbis 1:24-26, escrit pel rei israelita Salomó o Xalomon, 970-931 a. C.).

"Qui s'exclama quan li ve una aflicció és que està enamorat del plaer".

(Marc l'Asceta, s. V, 200 capítols sobre la llei espiritual, Cap. 143).

"Suporta els atacs de les tristesses i dolors; mitjançant els quals la providència de Déu et purifica".

(Talassi de Líbia, s. VI, a "Centúries", 1:28).

"L'ànima embrutida per les passions, s'endureix; i no arriba a creure sense talls ni cauteris". (2:66).

"Proves terribles esperen els endurits; i no els serà permès que en sien alleugerits sense grans penes". (2:67).

"L'odi virulent i larvat envers el proïsme és l'expressió del sofriment de si mateix".

(Tahar Ben Jellun, n.1945, escriptor Marroquí d'origen humil i marginal).

TAHAR BEN JELLUN.

L'AMOR, L'EMPATIA, LA PÈRDUA.

"L'amor és: el patiment de viure lluny de l'ésser estimat". (Anònim).

"El risc de l'amor és la pèrdua, i el preu de la pèrdua és la pena".

(Hilary Stanton Zunin).

"Així com aquell qui se'n va

de sa terra

ab cor tot ferm que jamás hi retorn,

lleixant amics e fills plorant en torn,

cadascú d'ells a ses faldes s'aferria

dient plorant: "Anar volem ab vós.

Oh, no ens lleixau tristes e adolorits!"

e ell és forçat els seus haver jaquits:

¿qui pot saber d'aquest les grans dolors?"

(Ausiàs Marc, ca. 1397-1400 Gandia o València-1459, València, "el gran català d'amor mestre").

"Qui et vol bé et farà plorar". (Refrany català).

"N'hi ha prou amb tan poc per a sentir dins l'ànima la simpatia del patiment! Un nin passa impedit, sostingut per dues crosses, la seva cara descolorida, els seus ulls sense brillantor. Dissortats els qui no arrepleguen dins llur ànima aquella tristor del viure i poden continuar-ne indiferents. I no és que calgui maleir la vida davant el patiment,

al contrari, la dolor ha d'afirmar-nos com a aguerrits combatents diposats a vèncer-la. Però a quines altures espirituals no haurem de menester d'enlairar-nos per a no dubtar de tot, per a no maleir, per a no blasfemar, per a comprendre, en fi, encara que no sapiem pas explicar-ho, en què pugui escaure's a l'harmonia de totes les coses creades aquella taca trista del patiment d'un infant".

(Jacinto Benavente, 1866-1954, dramaturg foraster).

"Pateixes menys de la mateixa sofrença que de la manera com l'acceptes".

"El patiment és el principal nodriment de l'amor, i qualsevol amor que no s'alimenti amb una mica de sofrença pura mor".

(Comte Maurice Polydore-Marie-Bernard Maeterlinck, 1862 Gant, a Flandes - 1949 Canas, a Provença, assatgista, poeta i dramaturg flamenc simbolista).

MAURICE MAETERLINCK.

"No hi ha res de tan gran com la decisió i el coratge de la gent disposada a sofrir i sacrificar-se per llur dignitat i llibertat".

(Martin Luther King, 1929-1968, pastor baptista afroamericà, capdavanter dels drets civils i de la lluita contra la guerra del Vietnam).

"Des del primer moment li van lligar les mans darrere, i el van començar a empenyer a cops de culata. Queia el meu germà, no podia protegir-se la cara.

Van estar torturant més de setze dies el meu germà. Hi havia també una dona. L'havien violat i, després, l'havien torturat.

Cada cop que explic això no puc aguantar les llàgrimes...

Ma mare gairebé es moria de tant de dolor. Va abraçar el seu fill, parlava amb el mort, torturat...

Ma mare va ser segrestada i des dels primers dies va ser violada pels alts caps militars del poble.

Desgraciadament, li van tocar tots els dolors que també li havien tocat al seu fill. La torturaven constantment.

Tanmateix, estavem satisfets perquè sabíem que el cos de ma mare ja no tenia que patir més, perquè ja havia passat totes les penes, i era l'únic que ens havia quedat per desitjar, que la matessin ràpidament, que ja no fos viva".

(Rigoberta Menchú, nacionalista/indigenista maia víctima de l'Estat racista crioll de Guatemala i Premi Nobel de la Pau, 1992. Fragments del llibre "Me llamo Rigoberta Menchú, y así me nació la conciencia").

RIGOBERTA MENCHÚ.

AVÍS I SALVAGUARDA.

"Dolor és és la salvaguarda dels éssers".

(Anatole France, pseudònim de Jacques Anatole François Thibault, 1844-1924, narrador, poeta, crític i assatgista escèptic francès).

"A través d'afliccions Déu està desballestant-nos tot allò que altrament podria haver-nos des-

ballestat".

(John Powell).

"Encara que totes les afliccions són en si mateixes mals, són bones per a nosaltres car ens descombreixen la nostra malaltia i tenen de deixar-nos-en".

(John Tillotson).

"...el Senyor, per sa benivolença, havent posat ja des del començament com un fre al gènere humà, puní l'home amb el sofriment i la dolor, car tenia gran cura de la salvació nostra".

(Joan Crisòstom, 350-407, bisbe de Constantinoble).

"Com en batre el blat el separen de la palla, l'aflicció purifica l'esperit".

(Richard E. Burton).

VOLUNTAT DE DÉU.

"Déu ens xiuxiueja en els nostres plaers, ens parla a la nostra consciència, però ens crida en els nostres patiments: es tracta de la seva megafonia per a despertar un món sord".

"Sens dubte que el patiment com a megafonia divina és una eina terrible; pot dur a la revolta final i sense

repenediment. Però dona l'única oportunitat al dolent a fi que pugui tenir esmena. Treu el vel; planta la senyera de la veritat dins la fortalesa d'una ànima rebel".

(Clive Staples Lewis, 1898-1963, autor cristià britànic).

C.S. LEWIS.

"Per què havia jo de capficar-m'hi? No és pas cosa meua, de cavil·lejar a tomb de la meua persona. El meu afer és pensar en Déu. Cosa de Déu és pensar en mi".

(Simone Weil, 3-2-1909-1943, cristianojueva mística, feminista i sindicalista, que auxilià les tropes republicanes durant la Guerra Civil

espanyola i treballà en el Govern provisional francès a l'exili).

SIMONE WEIL.

EL SABER.

"El qui augmenta el seu coneixement augmenta també la seva dolor".

(Cohélet 1:18, llibre de l'Antic Testament).

"A muntó de les nostres dolors morals provenen del fet que tenim noms per a

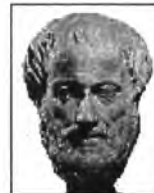
descriure'ls. Els noms serveixen i allarguen dolors passats. La natura animal oblida".

(André Maurois, pseudònim d'Emile Herzog, 1885-1967, biògraf i historiador francès, estudiós de la civilització anglesa).

PER APRENDRE.

"No podem aprendre sense dolor".

(Aristòtil d'Estagira, 384-322 a.C., filòsof grec, deixeble de Plató i preceptor d'Alexandre Magne, el preferit dels escolàstics).

ARISTÒTIL.

"Per què nosaltres que sols desitgem el benestar hem creat tants motius de dolor? Tal vegada el patiment sia menester per a fer adonar-nos de les coses, tal com sols per dolor sabem on tenim l'estómac i el fetge".

(Edmond Jaloux, 1878-1949, novel·lista i crític francès).

"L'home no pot bastir-se sense dolor, puix que és alhora el marbre i l'escultor".

(Alexis Carrel, 1873-1944, escriptor, biòleg i metge francès).

"Dolor i malaltia aporten sentit de la realitat a un món alegre-

ment consumista que sovint viu d'il·lusions pansides i volàtils".

(Joan Bestard).

"L'aflicció ve a nosaltres, no pas per entristir-nos sinó per fer-nos sobris, no pas per afligir-nos sinó per a donar-nos la saviesa".

(Henry Ward Beecher, 1813-1887, protestant congregacionista estatunidenc).

"Déu pot usar els nostres cellers i torturadors per a castigar-nos per un pecat. Pot dur-los a col·locar-nos dins una cel·la solitària car vol tractar millor amb les nostres ànimes".

"Quan hauràs esdevingut obra mestra de la gràcia, admirada dels àngels, comprendràs el patiment".

(Richard Wurmbrand, pastor evangèlic d'una minoria nacional torturat a Romania pels nazis i els stalinians). Ω

RICHARD WURMBRAND.

(D' "invasió subtil i altres contes")

ESPORT I CIUTADANIA, D'EN PERE CALDERS.(*)

Vingué un moment d'aquells que sempre arriben: les idees sòlides d'unitat passaven per una crisi, sobretot perquè els equips centrals no marcaven. La fallada posava en quarantena tot el sistema, amb la consegüent amenaça per a les conviccions, que afrontaven un decandiment del futbol nacionalista. Es van fer rogatives, sense el gust d'altres vegades, perquè els progressistes frenaven el folklore de la fe. Per acabar d'adobar-ho, es produí un col·lapse que afectava figures de molt lluíment en altres espectacles i la petita pantalla no sabia cap on girar-se. Qui més qui menys, els homes esteparis sofrien pel prestigi (tan treballósament aconseguit i mantingut) de la virilitat indígena. De cop i volta s'adonaven que la història que estaven fent no pagava el tret i que això -a més de posar en perill les apostes benèfiques- feia trontollar tota la bastida.

Enmig d'aquestes dramàtiques circumstàncies es produí el gran prodigi. Quan faltaven sis minuts per acabar un partit de molt compromís -que els representants de les essències racials perdien per dos a zero-, ocorregué que els llums de l'estadi van disminuir d'intensitat i, en canvi, al centre del camp va brillar la figura d'un davan-

ter miraculós, uniformat de blanc (de fet, no desentonava) i amb una llarga cabellera. Tot ell resplendia amb una rara fosforescència.

Mentre la multitud, a les grades, s'aguantava la respiració, l'aparegut va organitzar tres arrencades i va marcar tres gols impecables, que pujaren al marcador i decidiren el partit. El capità dels contraris va protestar en nom del club de la costa que representava, però l'àrbitre (que a desgrat de l'atabalament momentani no havia perdut la intuïció), va ensenyar-li la targeta i l'altre s'estamordí.

L'endemà, els crítics més identificats amb la línia van demostrar que no hi havia res al reglament que pogués ésser utilitzat per a anul·lar gols com aquells. Un comentarista molt llegit digué que si les intervencions meravelloses haguessin de provocar la invalidació

dels resultats dels encontres (o combats o batalles, que tot és la mateixa cosa, deia) s'haurien de depurar les cròniques oficials. «I la història», afegia mordament, «és irreversible».

La premsa de províncies intentà de parar el cop, al·legant tímidament que la prohibició de fitxar jugadors estrangers s'havia de fer extensiva -per pura lògica als jugadors sobrenaturals. Però la Federació va fer publicar una nota puntualitzant que la tradició miracle era tan arrelada al país, que calia considerar el davanter fosforescent com a oriünd. Ara bé (afegia la Federació): no era cosa de servir amb safata als clubs perifèrics un precedent de tanta transcendència, perquè només faltaria aquesta, que tot-hom es fes un calendari amb santoral a mida per a atomitzar la lliga; qui havia picat primer, quedava com a picador magne i llestos.

Alguns diaris van passar les pàgines esportives a la secció de litúrgia, però la disminució de les vendes els va tornar en si i es van deixar de floritures.

Hi havia poques sortides aïroses per a una situació tan delicada. Afortunadament, l'època convidava a mirar enrera amb propòsits de retruc nostàlgic i se'ls va acudir que els finals de lliga coincidissin amb efemèrides de la Reconquesta. Així, el jugador metafísic, marcat per tot l'equip contrari, tenia ocasió d'elaborar uns quants gols antològics.

Tanmateix, tal com passa quan les institucions s'han de refiar dels miracles, la gent s'avorria, havia perdut l'indispensable gust per l'imprevist. I amb la finalitat de conservar, almenys, una mica de truita per al somni, van acordar tàcitament, de sotamà, que el veritable campió seria el qui que-

dés en segon lloc. Un campió sense corona (sense aureola, deien ells), i aquest seria l'honor que posarien damunt la taula.

Ara: segons com es mirés, tot havia quedat com abans, per la qual cosa no valia la pena de molestar cap apòstol.

(*) L'expressió "Esport i ciutadania" era el lema amb què Josep Sunyol firmava l'editorial del diari catalanista i esportiu LA RAMBLA entre 1931 i 1936. Sunyol transmetia a través d'aquest lema un sentiment i un discurs nacionalista i progressista. Sunyol va ser assassinat pels franquistes a Guadarrama el 6 d'agost de 1936, fet que s'havia amagat del gran públic de la Transició fins aquell cadaver fou tret de l'armari l'estiu de 1996. Ω

La independència depèn de tu. Visita la web d'Unitat Nacional Catalana (UNC)
www.unitat.org

Assistència Sanitària
Europea CA

MARIA ALBERDINA
CENTRE D'ASSISTÈNCIA A PERSONES MAJORS O INCAPACITADES
Carrer dels Trencadors, 1-bis
Tel. 971 445 101 s'Arenal de Mallorca

El trot és cosa nostra

Pili Estelrich triomfa a una correguda important de dames

MIQUEL ALEMANY I BAL·LE

El passat diumenge 18 de març es celebrà a Son Pardo la prova més important de trot reservada per les dames. Era el "Premi Presidència del Consell de Mallorca".

Vint i quatre al·lotes es varen inscriure amb els seus equins per poder disputar aquesta carrera que contava amb una dotació econòmica de 300.000 pessetes en premis. Però al final, hi haver cabuda per només setze noies. Moltes d'elles varen quedar fora.

Quasi totes elles eren mallorquines tret de tres que provenien d'Eivissa. Menorca es va quedar sense representació degut a que la menadora de Ciutadella Caterina Florit, no pogué desplaçar-se.

La correguda començà a las sis de l'horabaixa, amb sortida handicap.

El cavall de la quadra "Droit au But", conduït per la seva propietària Isabel Garau, sortí en primera posició, aprofitant la distància de 2.100 metres que li portava al darrer cavall, que era de 2175 metres, anomenat "Coolman". "Droit au But" dominà quasi tota la carrera, però en el darrer moment va donar uns bots que motivaren la seva desqualificació, que sabé aprofitar el cavall que el seguia de prop: "Fier Quiton", propietat de Bartomeu Adrover "Ratjola". Aquest equí, ben dirigit per Pili Estelrich "Pancuiteta" poqué treure fruit del distanciament del cavall de la quadra "Garau Fullana",

Pili Estelrich de can Pancuit, aprenent de jockey

guanyant la correguda, aturant el cronòmetre a un temps de 1'19".

La criatura equina que menava Pili Estelrich "Na Pancuiteta" era una de les favorites al triomf, a més del cavall "Droit au But", que si no s'hagués desbaratat, hagués aconseguit una bona victòria.

La filla de Tomeu Estelrich "Pancuit", rebé un trofeu molt maco que no li lliurà pas Na Maria Antònia Munar. La Presidenta del Consell de Mallorca no va fer acta de presència a l'hipòdrom de la carretera de Sóller. La senyora Munar delegà a Nicolau Tous, director de Son Pardo el lliurement dels trofeus

a les quatre primeres classificades que foren a més de Pili Estelrich, que guanyà la correguda, Marga Fiol; millor menadora a l'hipòdrom de Manacor l'any 2000, com a segona classificada amb l'egua "Veronica", la noia de Eivissa Laura Tur amb l'egua dels Estats Units: "My Best Valentine", que es va classificar en tercera posició i la menadora de Vilafranca de Bonany Bàrbara Amengual, que dirigí el cavall de la seva propietat "Balam du Karabag", que fou quarta.

Amb aquesta victòria al "Premi Presidència del Consell de Mallorca" queda ben demostrat que la victòria en aquesta correguda de dames es

a les mans de la família Estelrich "Pancuit".

L'any 1999 guanyà també Pili Estelrich "Pancuiteta", conduït el cavall de Nadal Orell "Borgia du Pont". L'any passat fou la seva tia Emerita que portà a la victòria el cavall d'Esperança González "Durac de Japigny". Enguany ha tornat a guanyar la seva neboda Pili.

Tornarà a guanyar aquesta correguda especial l'any vinent una noia de la família "Pancuit"? Per tradició sembla que sí. Si ningú hi posa remei, aquesta família del trot gaudirà de un altre triomf en aquesta prova reservada a les dones. L'any que ve ho sabrem. Ω

Nosaltres ens plantem, hi vols ser-hi?

Matí del dissabte 7 d'abril de 2001 a la Rambla cantonada amb el Pont de Pedra (Girona)

- 11.00: Animació amb Els Timbalers d'en Pere Botero (Salt)
- 12.00: Debat amb tema d'actualitat per concretar
- 13.00: Cantada d'Els Segadors, himne nacional de Catalunya

Com pots contactar amb nosaltres:

- Venint a la Rambla de Girona el matí del primer dissabte de cada mes
- Cada dimecres, a les 20.00, a l'ADAC (pujada St. Domènec 1, ppal)
- Escrivint a la Bústia postal núm. 509 de Girona 17080
- Escrivint a la Bústia postal núm. 22 de Salt 17190
- Consultant a www.go.to/plantada

GRESCA I COMPROMÍS

NOTA DE PREMSA [MAULETS]

TEL.: 676 80 78 05

<MAULETS@PANGAEA.ORG>

Defenseu l'Horta, defenseu la terra!

La repressió no ens aturarà!

El matí del dilluns 5 de març del 2001, la policia espanyola va reprimir un acte de desobediència civil de la Plataforma Salvem L'Horta, que es manifestava per impedir la continuïtat de les obres de destrucció de l'horta de Benimaclet. Com a resultat de la brutal intervenció policial, 32 persones van ser detingudes i dutes a comissaria, lloc on restaren incomunicades durant 6 hores, vexades pel fet d'expressar-se en català i sense cap assistència lletrada i mèdica.

Davant la vulneració dels drets de manifestació i de la negació de les mínimes garanties jurídiques que varen patir les 32 persones detingudes; Maulets vol expressar la indignació més rabiada contra les autoritats municipals i autonòmiques valencianes, corresponsables de la farsa especulativa que s'amaga darrera la construcció de la Ronda Nord. Alhora, volem fer arribar la nostra solidaritat a totes aquelles persones, grans i xics, que s'han mobilitzat i han pres la determinació de lluitar per la terra i per salvar l'Horta dels interessos especuladors de les grans empreses constructores. Ω

El Combat Maulet continua!

Països Catalans, 7 de març del 2001

NOTA DE PREMSA [MAULETS]

TEL.: 676 80 78 05

<MAULETS@PANGAEA.ORG>

Contra el Feixisme: Llibertat!

En la darrera setmana s'han produït dos fets que posen al descobert la impunitat amb la qual actuen els grups feixistes a la ciutat de Barcelona.

Primer fou l'agressió (física i verbal) contra els periodistes del setmanari "El Triangle", al bell mig de les sales dels jutjats de Barcelona. Foren agredits per familiars d'Alberto Royuela, subhastador i feixista recalcitrant, autor de la querrela contra els periodistes. No tenen escrúpols els fatxes quan són al seu terreny!

Poc després sabérem que un altre periodista de "El Triangle" havia requerit la presència policial en el propi domicili particular davant l'amenaçadora visita d'un skin-fatxa.

Per acabar-ho d'adobar, dissabte passat, 3 de març del 2001, un escamot feixista fracassa en la temptativa de col·locar una bomba a les Cotxeres de Sants. Hi ha 5 detencions, 2 individus amb cremades de consideració i un d'ells identificat com a Santiago Royuela. Sortosament, la bomba els esclatà als morros, perquè aquell dia, en aquell mateix indret i poques hores després es realitzaven els actes centrals de la campanya contra la llei antiterrorista.

Per Maulets, ambdós fets són molt preocupants i plantegen de viu en viu una evidència per a tots els moviments socials alternatius: no podem dormir-nos a la palla, perquè a més a més de la repressió mediàtica i institucional, l'Estat espanyol compta amb grups d'esbirros feixistes disposats a trepitjar, amb bombes i tot, la nostra llibertat.

Maulets exposem públicament la nostra solidaritat amb els treballadors de "El Triangle" i fem una crida a la mobilització popular per plantar cara al feixisme espanyol, endèmic d'ençà que, ja fa 1 any, el PP governa a Madrid amb majoria absoluta. Ω

Cap agressió sense resposta!

Visca la Terra!

Països Catalans, 6 de març del 2001

el lleu de
tots
mereix un
respecte
**FORA
FUMS!**

Violència, misèria i injustícia a Hispanoamèrica

Cuba: Misèria i esglésies d'infants

El fill d'en Fidel Castro, Fidel Jr., és feu batejar el 1960 a l'Església Metodista central de L'Havana, i prou membres de sa família són també creients.

La pobresa causada per l'embargament nord-americà no afavoreix gens que la gent acudeix a les esglésies ni que els capellans i pastors s'ocupin de llurs parròquies.

A Cuba, les esglésies d'infants es multipliquen ràpidament, sobretot a L'Havana. Nins de 3 a 14 anys poden veure-hi pallasos, titelles, cantar plegats i escoltar històries bíbliques. Aquests encontres tenen lloc al domicili de laics i hi atrauen els infants del barri. Al març 2000, una església de nins fundada al gener comptava ja amb 170 participants, la majoria fills de pares ateu. "Fins i tot si els pares no són creients, ells hi envien llurs infants -explica un pastor- Comprenen que és bo per a llurs infants de sentir parlar de Déu i veuen què això els agrada".

Aquestes esglésies compten normalment amb 30-50 xiquets que s'apleguen una volta la setmana o la quinzena.

Mèxic: a Xiapas l'església creix enmig les persecucions

Hi ha comunitat protestant a 90 dels 118 vilatges de la regió de S. Juan Chamula (Xiapas) enmig les greus persecucions dels cacics. Els protestants no tenen permís per a obrir cap església ni capella i durant anys més de 100 fills de pares protestants han estat interdits d'accedir a l'escola primària.

23-3-2000: A Kaktixtic un home matà la mare de llurs fills. Maria Méndez, esposa d'un caci, fou assassinada el 5-3 pel seu marit per haver-se convertit. Tenia 24 anys i 3 filles de 6, 4 i 2 anys, les quals es troben ara amb l'àvia.

A Paste, prop de Ziracantan (28-4), dos pastors pentecostals foren empresonats perquè van negar-se a pagar llur part per una festa tradicional del vilatge, on tothom s'emborratxa. L'ensendemà van ser alliberats per ordre d'autoritats superiors als cacics.

43 persones foren detingudes injustament. Malgrat una acció mundial per llur alliberament i una vaga de fam, continuen igual i encara n'han detingut un més, en Moisés Pérez, de 20 anys.

Manuel San Juan era caci i acaçava els indis protestants, però, com St.Pau, el 1995 es convertí ell mateix i ara els cacics el persegueixen. El 9-6-00 quan treballava al camp amb son fill, un grup d'homes armats els van atacar. Enguany han perdut gran part de la collita pels atacs constants.

La campanya internacional de suport als 43 detinguts injustament després de l'afusellament d'Acteal (Xiapas) no ha pas produït gaires resultats fins al present. Els presoners estan desesperats. L'estiu passat feren vaga de fam, però l'aturaren a causa de les negociacions entre evangèlics, catòlics i zapatistes. la cojuntura política no és pas favorable a una eixida ràpida al conflicte.

Per a escriure'ls:

Agape Network

Calle Francisco I. Madero 19,

Esquina Benito Juárez, local 21 D
Zona Centro
S. Cristóbal de las Casas
Chiapas 29200 - Mèxic.

8-8-00: Pablo Salazar fou elegit governador de Xiapas, si bé és membre practicant de l'església evangèlica dels Nazarens, sembla tenir moltes simpaties polítiques pels zapatistes, moviment anarcoide suposadament defensor dels indis.

Octavia Méndez veié, quan tenia 14 anys (1994), amb ses dues germanetes, com son pare i sa mare eren assassinats pels cacics criolls. També ha estat repetidament violada, però ara està ja casada i té un nadó. El seu marit és collidor de cafè a la costa, on ella l'acompanya de vegades. Ses germanes viuen en ca una tieta.

Quan Pascuala López tenia 19 anys, la casa on dormia amb 4 nebots fou cremada, sols se'n puguereu fugir a temps ella i una neboda. Pascuala se sotmeté a una operació de cirurgia reconstructiva als Estats Units, està casada i té fills, viu a Betània, vilatge de refugiats cristians, on és ben activa en tasques eclesials. Cada diumenge es dedica amb son marit Manuel a l'antra del lleó, S. Juan Chamula, per a evangelitzar-hi.

Els Indis Tzeltals desposseïts pels "Revolucionaris" Zapatistes

Després d'una interrupció de 5 anys, l'escola bíblica presbiteriana dels indígenes tzeltals (a Xiapas) reprenéu els seus cursos el primer de setembre del 1999. Un grup zapatista l'havia ocupada d'ençà el 1994. L'agost darrer, després de llargues negociacions amb el govern, els zapatistes han acabat tornant els edificis, molt malmesos, i una part del terreny als 30.000 indis tzeltals presbiterians. Encara així, els zapatistes (pagesos) no han hagut de pagar cap desperfecte i serveixen per a ells la major part del terreny. Això demostra que els colons (en aquest cas criolls hispanos) tan se val que es diguin revolucionaris o qualsevol altra etiqueta llampanant, car llur tarannà és furar les terres i els béns materials i culturals als indígenes, per tot arreu, i, en aquest cas, la continuació natural -disfressada ideològicament- del gran genocidi espanyol contra l'Amèrica, el genocidi major de tota la Història de la Humanitat, amb més de 100 milions de morts.

Altament, 21 dones de 15 països i parlant 10 llengües distintes visitaren els cristians de Xiapas. Hi conhortaren les mullers de damnats a llargues penes, falsament acusats de terrorisme per la corrupta policia criolla de Mèxic. També hi visitaren el centre "El Bon Samarità" a S. Cristóbal de las Casas, a mig bastir, en edificació gràcies als donatius de cristians alemanys i suïssos a "Portes Obertes". La comunitat de tzeltals presbiterians viuen menyspreats i atacats tant pels cacics governamentals com pels dits zapatistes.

Colòmbia: Caos

Hi regna tal grau de caos que tota persona que vulgui seguir una vida fidel a Déu pot ser-hi perseguida: bé per les màfies de la droga que tenen comprat el govern, i pels

grans propietaris terratinents i llurs paramilitars, pel govern-titella de sòrdids interessos econòmics o per les guerrilles marxistes que controlen la meitat de Colòmbia, sobretot les zones rurals. Cada any desenes de pastors hi cauen assassinats, a banda de milers de camperol i tota mena de gent.

"Papà, anem-nos-en d'ací"

Santiago és un responsable cristià en una de les regions pregonament tansalsades de Colòmbia: Dinamic, pastor de pastors, conhorta una munió de creients en un país gangrenat. El seu profund sentit de justícia el duu sovint a situacions de les quals sols Déu pot deslliurar-lo. La segona força que el manté és na Dèborah, sa muller, tot i que ella declara: "Sent un buit profund, una por que no poden pas ser apaivagats més que pel Senyor. A muntó gent diuen que la guerra s'ha calmat, però no ho crec, veig com viu la gent dia rere dia... Encara ahir, 4 persones foren assassinades a la nostra ciutat, dues d'elles ben aprop de la nostra església. És ben difícil de viure en una incertesa i inseguretat semblants. Quan camines pel carrer, et demanes sempre si qui hi ha darrere o davant, o a la vora, deu ser bo o dolent. Visc tan angosiada que preferiria de no viure ací. Tanmateix jo no ho diria mai a Santiago, car ell ja té prou maldecaps d'aquesta traça. I també mos fills, li diuen: "Papà, anem-nos-en d'ací!". Però en Santiago sent que Déu li ha dat la força per a romandre-hi i que, a més, de guerra n'hi ha pertot Colòmbia. Però sé que deu haver-hi regions més tranquil·les. Els horribles anys que hem passat se m'han gravat en la memòria. Se me n'ixen les llàgrimes, voldria oblidar-ho tot plegat. Recorde quan tancava totes les portes amb clau tot pensant que, en qualsevol moment, podien venir a matar en Santiago. Cada vegada que marxava cap a l'església, els nins també s'esperaven que qualsevol vingués a dir-nos que l'havien assassinat. Aquestes cavil·lacions no em deixen, perquè prou sé com és d'instable aquesta regió, i la persecució contra els pastors podria tornar-hi en qualsevol moment. És una cosa que no podria suportar, em sent traumatitzada, i sols la força que Déu em dona m'ha permès de continuar-hi, perquè de vegades de debò que no me'n queden més ganes. Alhora és meravellós de veure com Déu us empra per a beneir i ajudar els altres... En els moments en què hem menester absolut del sosteniment diví, Déu crida sos fills a pregar, i sa pau davalla damunt de nosaltres... Però sovint perd aquesta seguretat..."

Rebeca, la filla, diu: "De seguida veiem quan el pare i la mare tenen neguit. En sentim la tensió des que entren a casa. Encara sense que ho vulguin, qualsevol petita errada, com tombar un got d'aigua, els fa botar. Tot seguit ens demanen perdó, però d'entrada et fa mal. Tanmateix comprenc que és difícil d'ésser el responsable, i sovint la gent volen ferir el pastor a través de sa família, són especialment exigents amb nosaltres perquè som fills del pastor. Sovint ho vivim com a sofrença, sense comprendre que també pot ser una benedicció. Com ara quan donàrem vestits que havíem rebut a nins que no entenien: la felicitat en llurs ulls feia que, tot plegat, pagava la pena".

Durant els darrers 5 anys, més de 20 pas-

tors protestants han estat assassinats a Colòmbia, més de 300 esglésies han plegat, i milers de protestants han hagut d'abandonar cases i terres. De 1250 municipis que té Colòmbia, 650 pel cap baix es troben en mans de les diferents guerrilles, les quals controlen la meitat del territori o més, si bé són regions poc poblades car a muntó pagesos n'han fugit a les rodalies miserables de les grans ciutats.

També l'Església Catòlica troba oposició en qualques zones, i 435 parròquies catòliques s'han vist afectades per aquesta onada de violències.

Perú: La dictadura de Fujimori continuà reprimint indiscriminadament

D'ençà 1995, David de Vinatea, un colonel de l'Exèrcit crioll, rau a presó, falsament acusat de narcotraficant. Al desembre del 98 una petició de 10.181 signatures fou presentada a l'ambaixada del Perú a Berna per a demanar la revisió del seu procés, deturat, com tants altres, pel Dictador terrorista Fujimori (fins fa poc protegit d'Aznar i que ha governat, com Franco i Pinochet, amb el suport de la secta catòlica "Opus Dei"). Encara queden un munt d'innocents, prou d'ells cristians actius i activistes dels drets humans, injustament empresonats sota falses acusacions de terrorisme o narcotràfic. Un cop empresonats, se'ls tanquen moltes portes i se senten abandonats, fins i tot esglésies i ONGs, per covardia o comoditat, es creuen les mentides oficials o tenen por de patir les represàlies del fujimorisme. Una cosa que els és ben útil són les lletres d'encoratjament. Li'n podeu escriure a:

Família De Vinatea Heredia

Av. Benavides 1696

Miraflores-Lima-Perú.

Bolívia: acusacions calumnioses

Christopher Chavez és un missioner americà acusat d'abús sexual contra alumnes d'una escola per a infants sords. El 30-X-99, Yolanda Rodríguez, una col·lega ensenyant del centre Vinto, li digué que aquell mateix dia, uns col·legues havien intentat de forçar-la a signar una declaració segons al qual ella havia estat testimoni de violacions a l'escola. L'ensendemà la policia detenia Chavez. Els seus acusadors no hi han aportat cap prova material dels fets. Metges exteriors al centre no han trobat "cap signe físic...compatible amb una violació" entre els 11 nins suposadament víctimes d'abusos que ells han examinat. Pel cap baix, dos infants s'han retractat a posteriori de llur testimoni primer. El 3-XI, la jutgessa ordenà la llibertat provisional d'en Chávez per manca de proves. La pena per violació fos de 10 anys i, per consell dels seus advocats, Chávez viu a hores d'ara en la clandestinitat a l'espera del dia del seu judici. Ω

PER A INFORMAR-SE DE "PORTES OBERTES" A INTERNET:

En anglès: www.od.org <http://www.od.org>

En francès: www.bible-ouverte.ch/portes.htm
<http://www.bible-ouverte.ch/portes.htm>

El Manifest d'Iruñea

...és de la tardor de 1983, i té relació amb una de tantes proves d'aquest país adàmic, que es volia dir "Iruñean Sortua" —"sorgida a Pamplona"—, els principis informadors de la qual apareixen en aquest paper històric, que escriu Lluís V. Aracil. El "Manifest d'Iruñea" és l'escrit públic sobre política lingüística més important pensat per un català amb el costat d'altres catalans (de Mallorca, sobretot), bascos i gallecs aparegut en el decurs del segle XX, i quan anirem, que hi anirem, als fòrums internacionals a solucionar el nostre plet, l'hauréu de mostrar necessàriament com a document bàsic del pensament nostre si volem que qualsevol entengui que a la fi hem entès allò que calia entendre.]

MANIFEST D'IRUÑEA

Bascs, catalans i gallecs, professionals de les Ciències Socials, la Didàctica i els Mitjans de Comunicació i membres de grups de promoció cívica, actius en la recerca, la discussió i la transformació democràtica de les condicions de l'ús lingüístic, ens hem reunit a Iruñea per compartir experiències i pensaments.

CONSTATAM:

1. Durant els darrers vint anys han sorgit als nostres països moviments populars d'aclariment i de construcció que han respost a unes situacions inveterades de palesa desigualtat social entre les nostres comunitats lingüístiques i una altra, dins de la qual es va instituir un estat que imposà al mateix temps una jerarquia política i una hegemonia lingüística.
2. La descomposició de la dictadura franquista féu esperar una oportunitat històrica en què la lliure discussió havia de posar, naturalment, qüestions d'interès públic que havien estat escamotejades deslleialment fins aleshores. Una de les més fonamentals era, certament, la de les relacions entre les comunitats lingüístiques d'aquestes parts d'Europa. Semblava segur que

3. Les aspiracions legítimes, la bona fe popular i els esforços i sofriments acumulats exigien d'una vegada una revisió radical de la situació establerta i la instauració d'un ordre democràtic sincer i efectiu que obrís per a tots un avenir d'igualtat i dignitat, dins la millor tradició europea. Dràsticament, aquestes expectatives han estat menyspreades i s'ha escamotejat sistemàticament el procés polític de declaració i organització de la igualtat. Hem vist que una Constitució que proclama genèricament la llibertat i la igualtat democràtiques als seus articles 1.14 i 149.1.1 les mutila i les degrada específicament al seu article 3, on l'estat esmenta pel seu nom l'únic idioma que garanteix i que imposa com a oficial seu, mentre que relega a la indefinició i a la indefensió «las otras lenguas españolas». El contrast entre l'idioma emfàticament proclamat i els idiomes vergonyosament inominables no fa sinó declarar, amb el suprem rang ideològic i legal, les regles més bàsiques de la desigualtat pre-establerta. L'escàndol és que es pretén legitimar així, amb forma democràtica, un principi radicalment antidemocràtic, i es presenta com a solució innovadora la discriminació mateixa, que era el problema inveterat. Clarament: es tanca en cercle viciós l'avenir que es tractava d'obrir.
4. Aquesta situació té, per tant, la mateixa coherència i inèrcia de la situació anterior, com veiem en les normes legals i en les decisions administratives a tots els nivells, dictades per un marc que consagra l'hegemonia inqüestionable de l'únic idioma oficial de l'estat i que centrifuga, bloqueja i degrada correlativament idiomes europeus denominats català, èuscar i galleg. Encaixar arbitràriament les relacions entre les comunitats lingüístiques d'aquestes parts d'Europa dins l'esquema jeràrquic estat sobirà—regions autònomes és negar de soca-rel el principi mateix de la igualtat democràtica. Aquesta legalització de l'abús contrasta ominosament amb la legalització dels drets de les comunitats lingüístiques i paï-

sos com Bèlgica, Suïssa i Iugoslàvia, on conflictes lingüístics semblants als nostres han estat abordats i dirimits lliurement, lleialment i democràticament.

5. Efecte de la centrifugació i prova de la coherència global del sistema és que els idiomes regionalitzats i desintegrats per un estat que persisteix a no reconèixer-los com a iguals són marginats i degradats dins els seus territoris propis. Ara com abans —i, de fet, més que mai— és simplement impossible de viure amb normalitat i dignitat en galleg, en èuscar i en català. La desigualtat és ara més gran que mai perquè s'han accelerat els processos d'eliminació i perquè s'ha clausurat formalment l'accés a un esdevenidor més just.

CONCLOEM:

1. Se'ns ha ficat, així, en un cul de sac en què veiem com la inconsciència i la irresponsabilitat triomfants desqualifiquen i ofeguen aquelles veus que havien concebut i proposat alternatives i denunciat la inexorable reducció a l'absurd. En un context on es donen públicament per dissolts els problemes que es tractava de reconèixer i d'abordar, la nostra responsabilitat personal, professional i cívica ens obliga a donar un poc de llum per a fer visible aquesta desoladora foscor.
2. La impotència actual prova l'esgotament final del discurs anterior. Creiem que assenyalar aquest fet ha d'esser l'inici d'un nou discurs que conjumini la dinàmica de la recerca, les idees, les actituds i les pràctiques lingüístiques quotidianes. Sabem que el pensament, l'acció i l'organització són mútuament necessaris i estimulants. I volem que aquesta declaració que fem pública sigui una invocació al treball col·lectiu d'aclariment i de construcció que és, avui com sempre, l'únic recurs eficaç i l'única esperança oberta. Ω

Per l'honor d'Europa.

Lluís V. Aracil, José M. Sánchez Carrión, A. Gil Hernández, Sagrario Alemán, J. L. Álvarez Enparantza (Txillardegui), Kike Amonarritz, Antoni Artigues, Esther Bonet, Iñaki Larrañaga, Teresa Marbà, Kontxesi Pedroarena, Antonina Tugores... i devers vint signatures més.

Sa graciosa majestat

Un rey golpe a golpe és una biografia desvergonyida sobre Juan Carlos I i els tabús que envolten la monarquia espanyola (la malaltia de la infanta Elena, la fortuna que darrerament han acumulat els Borbons, la relació entre Sofia i Juan Carlos, les possibles implicacions reials en el 23-F i en trames d'allò més diversos, entre moltes d'altres dades que ha anat silenciament la premsa). El llibre és atractiu tant en el contingut com en la gosadia de qui el signa, Patricia Sverlo, una veu que toca el voraviu als qui acostumen a escriure la història oficial del Regne d'Espanya.

L'autora d'aquesta publicació d'Ardi Beltza (5083 P.k., 48009 Bilbo, Euskal Herria) no és més, però, que un pseudònim, per tal que es jutgi l'obra abans que res i evitar així campanyes de persecució personal. «No se'l pot jutjar referint-se al Borbó», faci el que faci o digui el que digui. Però no és així per a qui escriu sobre el rei, que pot ser perseguit d'ofici», assenyala el grup d'investigadors que respon al nom de Patricia Sverlo.

Patricia Sverlo no deixa res per verd. Retreuen al rei espanyol que no tingués cap contemplació a l'hora de saltar-se en el tron a Don Juan: «Juan Carlos va decepcionar i traïr el seu pare...». També consideren que Juan Carlos I sempre ha estat una persona ansiosa de poder. Tant és així, que l'any 1958 no dubtà a participar en un homenatge a José Antonio des de la presó d'Alacant, lloc on va morir el fundador de Falange l'any 1936: «...els Borbons sempre han fet gala d'una qualitat que ningú els pot negar: quan el futur és dubtós estan sempre al costat del poder».

Sovint, però, les ànsies també seran carnals. L'any 1988 la revista italiana Oggi publica en portada l'existència d'una pressumpta filla il·legítima del monarca espanyol amb una seva ex-xicota, la comtessa Olghina de Robiland.

Els temes de faldilles més sonats, però, seran amb Bárbara Rey i Marta Gayà a començaments dels vuitanta i dels noranta respectivament. La manca de dis-

creció de Juan Carlos, va permetre que la vedette murciana disposés d'un gavadal d'enregistraments, filmacions i fotografies de les seves trobades. I, en conseqüència, quan el monarca va dir prou a la relació, Bárbara Rey es va enrabiar fins al punt d'estar disposada a treure tots els drapets al sol per televisió. Una gestió inextremis del cap de la Casa Reial ho va impedir, tot i que es va veure obligat a comprar tot aquell material enregistrat a preu d'or: «Es va tractar d'una quantitat més que suficient per tal que la Bárbara no tornés a tenir problemes econòmics al llarg de la seva vida i pogués deixar que el seu affaire amb el rei descansés en la pau del silenci i l'oblit». El col·lectiu Patricia Sverlo ho remata dient: «La llegendaria promiscuïtat dels Borbons que, com si fos un mal genètic, ha arravatat al llarg dels segles tant els representants masculins com els femenins».

Dir prou esdevindrà un esport que Juan Carlos practicarà tant amb els seus tutors i fidels col·laboradors com entre les seves amistats (Torcuato Fernández Miranda, Alfonso Armada, Adolfo Suárez, Sabino Fernández Campo, Mario Conde, Javier de la Rosa, Manuel Prado...) «...deixant-los abandonats a la seva sort com joguines esgavellades».

En declaracions de fa poc a la premsa, Quim Monzó trobava «tou i sobretot no arriscat, per no molestar» el nostre humor entorn els intocables símbols de la unitat i permanència i es preguntava: «Aquí encara s'estan fotent amb la reina d'Anglaterra; collons, que no n'hi ha una aquí, de reina, per fer-ne burla?». Així mateix, no s'explica que creadors com Albert Boadella no s'hagin adonat que els avatars de la reialesa espanyola són una bomba de rellotgeria feta a mida per a dur als escenaris. Si el teatre és provocació, aquí l'espectacle i el negoci és garantit.

En aquest sentit, Un rey golpe a golpe ja va per la segona edició havent superat els 25.000 exemplars. Patrici Lovers Ω

El Nazi, Freiherr Hans Von Rotenhan, insulta governants mallorquins des del diari foraster d'extrema dreta

EL MUNDO/EL DÍA DE BALEARES

(13.03.2001) Freiherr Hans von Rotenhan, aquest és el nom de l'advocat d'origen alemany i nacionalitzat espanyol l'any 1994, que des de les pàgines del diari neofranquista, *El Mundo / El Día de Baleares*, es dedica a agredir la llengua pròpia de les Balears, la llengua catalana, i les autoritats democràtiques de les illes, el president Francesc Antich, la presidenta del CIM, Mª Antònia Munar, i el diputat del PSM, Cecil Buele. Fins avui, aquest nazi prepotent, arrogant i representant de les idees hitlerianes que van portar el món a la catàstrofe de la II Guerra Mundial i a l'holocaust de milions de jueus al camp d'extermini d'Auschwitz, ha publicat al suplement d'Antonio Alemany, *La Economía Balear*, d'*El Mundo / El Día de Baleares*, els següents articles que fan sabonereta racista contra els mallorquins:

Inseguridad jurídica y credibilidad, 21.11.2000, núm. 37.

Lo hemos probado... Id. 26.12.2000, núm. 42.

Las "minorías": cómo se las arreglan Id. 16.01.2001, núm. 45

"Assetbased loans" Id. 23.01.2001, núm. 46.

Benvinguz en Mashorca, zenys pazashez... Id. 6.02.2001, núm. 48.

¡Que se busquen otro pueblo! Id. 13.02.2001, núm. 49.

La inmigración y su problema, id. 20.2.2001, núm. 50.

Un carruaje de inmigrantes, id. 6.3.2001, núm. 51.

"Nosotros" y los "demás", id. 13.3.2001, núm. 53.

Freiherr Hans Von Rotenhan, misser especialitzat en dret mercantil, és conegut per guanyar-se la vida defensant la majoria de lladres, estafadors, assassins, violadors, criminals, pederastes, extorsionadors, borratxos del balneari núm. 6 i més xusma alemanya que ha convertit Mallorca en la seva colònia predilecta. Aquest individu, sense dubte seguidor de les teories expansionistes d'Adolf Hitler segons la qual Alemanya és qualsevol pam de terra del món que trepitja un alemany, en l'article titulat *Benvinguz en Mashorca, zenys pazashez...* amenaçava els mallorquins dient una falsedat com és ara que a Mallorca **más de la mitad de sus habitantes han nacido fuera de ella**. Igualment aquest nazi --segurament empès per la seva fòbia racista contra la pell clarscura del diputat del PSM, Cecil Buele i Ramis--, després de dir-li el nom del porc per haver reclamat que les hostesses de l'aire incorporin la llengua catalana en les seves intervencions, tot seguit escometia contra les autoritats democràtiques de Balears: **Parece ser, que una azafata en un vuelo directo entre Santiago de Compostela y Palma, al aterrizar en Son San Juan (sic), daba la bienvenida a los pasajeros en castellano y gallego, los dos idiomas que ella domina. Tuvo la mala suerte la chica, de que en este vuelo viajaba un político mallorquín, adscrito a uno de los partidos nacionalistas de esta isla. El hecho de que no le hablaran en catalán, idioma que este político postula ser el idioma de Mallorca (sic), le pareció tan grave como para denunciarlo en una carta al director. El político propone que, para las aza-**

fatas que no dominan todas las lenguas de España, tendría que haber un folleto para leer la bienvenida en el idioma del destino del avión. Si ya se bromea acerca del acento catalán de la señora Munar y del acento indefinido del señor Antich, menudas las carcajadas si tuviéramos que escuchar una azafata andaluza dándonos la bienvenida en catalán: "Benvinguz en Mashorca, zenys pazashez..." (...) **Tenemos muchos problemas en Mallorca y en "les illes", pero predomina lo del idioma y ocupa tanto a los políticos que parece que para lo demás no dan abasto.** (...) **En caso de que la señora Munar y el señor Antich lean estas líneas: yo tengo acento alemán y, si me lo permiten, me siento tan mallorquín como ellos.**

Gesamins per una tradició 37/40 cm.

Mallorca es un "melting pot" europeo. ¿Lo saben los políticos nacionalistas? La campaña furiosa d'aquest nazi enemic de la humanitat no s'ha limitat a pegar als representants elegits democràticament de Balears, ans també ha envestit contra el bisbe de Mallorca, Teodor Úbeda, amb motiu de la seva circular recomanant l'ús del català a les esglésies: **Resulta totalmente incomprensible que, en Mallorca, la diócesis excluya lingüísticamente a la mitad de sus feligreses. Es totalmente incomprensible, porque la Iglesia hace de transmisor de la política del Pacto** (13.3.2001).

Què passaria si un mallorquí anàs a Alemanya i allà es dedicàs a insultar el canceller Gerhard Schröder i després el el bisbe de Berlín perquè reclamàs l'ús de l'alemany a les missses? Doncs, no dubtam que una colla de caps rapats com Freiherr Han Von Rotenhan calarien foc a l'hotel on s'hostatjàs. L'any 1998, el delegat de TUI a Balears, Jörg Steputtat, va declarar: **Els alemanys es comporten al Balneari 6 de s'Arenal d'una forma que si en comptes d'ésser a Mallorca, fóssin a Alemanya, els durien a la presó.** Von Rotenhan

és la viva estampa del colonitzador alemany que tanca els camins públics de Mallorca, que afua els seus cans contra els pagesos mallorquins, que beu sangria com un hipòpota dins un pool de fems al balneari 6 i que destrueix jaciments arqueològics com el de Son Bessó de Capdepera. Com a bon nazi, **Von Rotenhan**, no s'ha limitat a disparar contra la llengua pròpia de les Balears sinó que a més a més ha criminalitzat les minories tot i preparant el camí per als forns crematoris. Vet ací el que ha escrit aquest cap quadrat nostàlgic de la Gestapo i de les SS: **con el tiempo dichas minorías se organizaran y pidieran su participación en la vida pública. Poco a poco se filtraban en todos los ámbitos de nuestra vida. Parece, sin embargo, que con el tiempo, no**

derecho. La Constitución garantiza la propiedad privada, aquí hay garantías jurídicas y que no tengan miedo. ¿Me seguirán creyendo? Com acabam de llegir, **Von Rotenhan**, viu d'assessorar els seus clients alemanys. La veritat, però, és que no té ni puta idea de les lleis vigents a Mallorca. Per començar aquest bandarra ignora que l'*Estatut d'Autonomia* (1983) declara que el català és la **"llengua pròpia"** de les Balears i, per acabar, també desconeix que l'article 14 de la *Llei de Normalització Lingüística* (1986) estableix que **"Els topònims de les Illes Balears tenen com a única forma oficial la catalana"**. Per tant no és Son San Juan sinó Son Sant Joan. Després d'això, ja ens direu quina casta d'assessor és aquest pocavergonya.

Finalment volem acabar amb una última reflexió. Els alemanys són mal vists arreu d'Europa perquè només durant el segle XX van provocar dues guerres mundials amb un resultat de milions i milions de morts. Els alemanys no poden anar a Dinamarca, a França, Bèlgica, Noruega, Holanda, Anglaterra, Itàlia, Polònia... perquè només d'entrar en un cafè qualsevol es trobaria amb un caramull de persones que tenen familiars assassinats pels nazis. Els únics llocs on encara poden anar sense que els rebin a garrotades és a Portugal i a l'estat espanyol, dos estats que no participaren obertament a la Primera (1914-1918) i Segona Guerra Mundial (1939-1945). Està clar però que per culpa d'individus de baixa estofa com **Freiherr Hans Von Rotenhan**, ben aviat els alemanys no podran venir ni a Mallorca. Fins fa un parell d'anys, aquí eren ben rebuts. Ara ja no ho són tant ja que han abusat de l'hospitalitat dels mallorquins. Si els alemanys responsables i demòcrates no aturen en sec els peus a individus com **Von Rotenhan**, com sí van fer amb aquell fabricant de salxixes, **Horst R. Abel**, que l'any 1998 volia fer un partit alemany antimallorquí, ben aviat Mallorca serà un clam en contra seva. Llavors serà una llàstima perquè, com sol passar sempre, justs pagaran per pecadors.

Des del Lobby per la independència emplaçam l'Associació d'Empresaris Alemany de Mallorca, integrada dins PIMEM i els seus dirigents **Dominique A. Arens** i **Ralf Gellings**, sobretot aquest últim que el 1999 va declarar: **"Els alemanys que arriben a Mallorca sense voler integrar-se des d'un punt de vista social i cultural entraran a l'illa com en una porta giratòria. Hi entraran i en tornaran sortir. Fracassaran"**; emplaçam el cònsul d'Alemanya a Mallorca, **Peter Haucke**, que el 1998 va afirmar: **"Els toursopeadors han de conscienciar els turistes perquè respectin Mallorca"**; emplaçam l'editor **Reinhard Mohn**, impulsor de la biblioteca de Can Torró a Alcúdia; emplaçam el qui era ministre alemany de finances l'any 1998, **Theo Waigel**, que va afirmar: **"Consider indispensable que una persona que va a viure a un altre país aprengui l'idioma local"**; emplaçam tots els alemanys demòcrates, de bona fe i respectuosos amb els drets humans a fer una visita de cortesia al despatx d'aquest advocat inde-sitjable, **Freiherr Hans Von Rotenhan**, per convidar-lo amistosament a abandonar aquesta actitud provocadora, irresponsable i irrespetuosa amb la llengua i els símbols mallorquins perquè de continuar per aquest camí sens dubte tot això esclatarà en un clima de crispació antialemanya que no serà bo per ningú. Ω

Lobby per la Independència

les bastaba su condición de minoría y buscaban vías de mejorar su posición. Es pura matemática: una minoría más una minoría más otra, ya son tres. Todos esperábamos con curiosidad cómo se lo arreglarían los nuevos gobernantes, con un espectro que va desde el verde-comunismo hasta el más rancio nacionalismo burgués mallorquín.

Freiherr Hans Von Rotenhan es guanya la vida a Mallorca fent de misser. Segons ha pogut saber el Lobby per la independència, aquest tipus està col·legiat al Col·legi d'Advocats i té el seu despatx vora el Passeig Mallorca. Entre els seus clients, destaca la màfia alemanya que es dedica a l'especulació i que inverteix els doblers negres en la compra - venda d'immobles: **Como persona que vive en Baleares, que tiene la voluntad de añadir su grano de arena a lo que se llama "fer país" ¿qué les digo a los que quieren invertir en esta tierra? (...) Todo esto tiene un nombre: inseguridad jurídica. Profesionalmente, me he dedicado durante muchos años a explicar a inversores extranjeros que, tranquilos, España ahora es un estado de**

PETITS ANUNCIS

SERVEIS PROFESSIONALS

Representants musicals que es posin en contacte amb "Marejol" per contractar actuacions a les Illes. Som un grup capdavanter al Principat. Tel. 933 593 632.

Necessit dona a hores per fer net. Hi ha molta de feina. Tel. 971 867 286

Tenc una empresa de manteniment de jardins i de piscines a la zona nord de Mallorca. Tel. 971 864 532 - 696 278 393.

PERSONALS

Atenció, catalans i catalanes independentistes. Vull cartejar-me amb tots vosaltres. Estic boja pel bon rock català: Sau, Els Pets, Lax'n'busto. No us talleu i escriviu a Marta. Indústria, 114-08030 Malgrat de Mar.

Als Països Catalans es fa molt bona música! M'agrada, però, en especial la que surt de Mallorca a càrrec d'en Tomeu Penya. Independentistes, si somnieu en una nació lliure plena de música catalana i de vibracions nostres, escriviu-me: Francesc Bujet. Passeig del Migdia, 32-2-3-17200 Palafrugell.

Ens agradaria cartejar-nos amb al·lots i

Si voleu vendre terrenys, solars o cases a Mallorca, vos oferim assessorament complet.
Tel. 971 265 005

al·lotes que com nosaltres estiguin penjats/penjades per Lax'n'busto i que defensin la nostra llengua. Raquel Llagostera Costa. Gardènia, 4-08880 Cubelles.

Cercam gent entre els 18 i els 45 anys per excursions, sortides, etc. Abstenir-se els qui vagin de mala fe. Apartat 1.792 Ciutat.

Hola! Som una al·lota felanixera. Som molt independentista, iestic boja pels Sau, pels Oculs i pels Pets. Segur que si m'escriviu feim una gran amistat. Som molt divertida. Adéu. M. Glòria. Carrer d'en Magallanes, 29-07670 Porto-colom.

Jove de 29 anys, fadrí, amb estudis universitaris, agradós i simpàtic, desitjaria conèixer al·lota formal de 20 a 27 anys. M'agrada el ball de saló i som bastant actiu. Anima't i escriu-me a l'apartat 690 de Ciutat.

Capritxós, especial, diferent i atractiu jove de 27 anys, cerca dona independent i intel·ligent que vulgui companyia, carícies, massatges i sexe durant les seves estades al principat, a canvi

d'ajuda econòmica. Manel 907843901-973603214.

Hola, soc un noi de 16 anys i estic interessat en cartejar-me amb gent que també defensi l'alliberament nacional dels països Catalans. M'agraden "Els Pets" "Brams" i "Jo t'ho diré". Enric Blanc. C/ Montcada, 1 - 08291 Ripollet.

Naturalesa, la mar, la muntanya, una pel·lícula, un cafè... si ests dona, atractiva i divertida, t'he de conèixer urgentment. Bútia postal 1174 - 07080 Ciutat de Mallorca.

Vull correspondència amb femelles fins els 38 anys. Escriviu a: Oscar-Blanquerna, 58 - 07010 Ciutat.

Noi de 23 anys, independentista i romàntic coneixeria noia de similar edat, soltera de Girona per a sortir al cinema, a la platja, etc. Carles Lloveres carrer Rocacorba, 15 Vilablareix 17180.

COMUNICATS

Si voleu intercanviar adhesius, revistes, informació, etc, sobre el tema d'alliberament nacional, escriviu a

l'Associació «Xavier Romeu». Apartat de correus, 36. 43480 La Pineda. Tarragona.

El Consell Nacional Català ofereix diversos llibres, gratuïtament, a tot aquell que els els demani, al voltant dels drets i història de la comuna pàtria catalana. Podeu escriure a l'Apartat 15.071 de Barcelona-08080.

Si voleu rebre informació sobre les Jovenuts d'Esquerra Republicana (JERC), i rebre els nostres butlletins, escriviu ara mateix a: JERC-Illes. Santiago Russinyol 1, àtic. 07012 Ciutat de Mallorca.

Acció Cultural del País Valencià i el Bloc Jaume I ja és a Internet. Si voleu intercanviar propostes d'acció i lluita, o informar d'activitats, etc., podeu connectar: ACPV @vlc.servicom-es

Subscripcions gratis a còmics en català per a nins de 6 a 10 anys. "El Llaüt de Xàbia" - Apartat 53- Xàbia 03730 Patrocinat pel Magnífic Ajuntament de Xàbia.

Cursos gratuïts de llengua andalusa. Podeu adreçar-vos a: LLENGUA (Ensenyansa a Dittansia de la Yenwa Andalussa) P. Pedro Romana, 1-4-2-14007 Còrdova.

Lluita, la revista de l'independentisme valencià és a Internet: <http://www.estelnet.com/lluïta>.

Si voleu afiliar-vos a sindicats nacionals catalans: C. S. C * 93 4541188.

Oferim de franc cursos bíblics i subscripcions a revistes cristianes en català: Ajuda Evangèlica dels Països Catalans. Apt. de Correus 1.022. 12995 Castelló. Tlf. (964) 207607.

Els nacionalistes interessats per un sistema d'intercanvi cultural i turisme alternatiu per a nacions sense estat, podeu informar-vos a: Turisme Alternatiu: Bútia Postal 1.171 Castelló 12005. Extracta d'un sistema de llarga trajectòria provada arreu del món, molt adaptable i econòmic.

Les persones interessades en les activitats de les Associacions i clubs UNESCO poden adreçar-se a la Federació Catalana de la Unesco: Mallorca, 207-08036 Barcelona. Tlf. 932534367.

Necessitam persones amb idees i ganes de tirar endavant la nostra llengua i la nostra cultura. Associació la Brúxola. Tlf. 93 4353323.

Coleccionau Fanzines? Voleu saber que fan els/les independentistes del Tarragonès? Subscriviu-vos al Butlletí del Col·lectiu independentista "El Timbaler de Bruc". Per 600 peles el rebreu cada dos mesos durant un any. Bútia Postal, 7- 43893 Altafulla.

Si us interessen les llengües minoritzades de més a prop, adreçeuvos a: **Llengües Vives**. Bútia Postal 5224/08008 Barcelona.

Si vol rebre l'*Euskara-ren Berripapera* (en foraster) gratuïtament escriviu a: Hizkunta Politikarako. Wellingtono Dukea, 2 - 01020 Vitoria-Gasteiz (Araba).

Classes particulars d'hebreu, grec i llatí a tots els nivells. Jordi 971242795

Piano Blues, Jazz, Rock. Classes particulars. Harmonia moderna. 971242795 Nanel.

A tots els valencians que vulguen contribuir a la construcció nacional del País Valencià. L'associació cívica Tirant lo Blanc us espe-

ra. Som els nacionalistes valencians. 963879408.

Sóc professor d'una DIWAN (escola bretona) i escric i llig català. Envieu-me Informació sobre els Països Catalans, especialment de tema d'ensenyament: Gràcies. Joel Donnart-44, Hent Frinaoudour, Penc'hoad-F-22860 Plourivou Breizh/Bretanya - Estat francès.

El Call, la revista dels jueus dels Països catalans és a internet. <http://www.fortune-city.com/victorian/cold-water/252>.

Acaben d'editar-se els Evangelis segons sant Mateu, sant MARC i SANT Lluc, en versió interconfessional, en llengua catalana, en cassettes i CD. El seu preu per joc és de 3.000 ptes. Posteriorment s'editarà l'evangeli segons sant Joan. També hi ha editat tot el Nou Testament en Braille en llengua catalana, i edició interconfessional. Són 22 volums, i es poden demanar a Mn. Joan Magí, Parròquia de sant Pere i sant Pau, 43007 Tarragona.

Ha nascut Correfoc!!! Una revista de literatura i Història catalanes. 64 planes 250 ptes. Col·labora-hi o fes-te'n subscriptor. Tlf. 971 200 810. Lluís.

BORSA DEL MOTOR

Si vol un cotxe nou de la nostra gamma, venguí en parlarem. Agència oficial Renault. Tel. 413867. Son Ferriol.

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A L'ESTEL

Nom.....DNI.....
Cognoms.....Tel.....

ATENCIÓ

- Escriviu un sol anunci per cupó
- Usau lletres majúscules
- Escriviu dins el requadre el text

Ompliu aquest cupó i envieu-lo a:
L'ESTEL. Apartat de Correus 124. 07600 S'Arenal de Mallorca

Si voleu una Mallorca lliure i independent d'Espanya, veniu al LOBBY PER LA INDEPENDÈNCIA
Apt. de Correus 531

El problema foraster a Mallorca (VIII)

De mallorquins i catalans (continuació)

La nostra autodefensa són uns Països Catalans units i independents confederats com estàvem abans de 1714, i una societat del benestar que ens avalarà Europa. Només fa falta que els mallorquins ens ho creguem que som també catalans de la mateixa manera que ens hem cregut fins ara que som espanyols. Des del moment que interioritzem la nostra realitat i iniciem un procés emocional de revalorització de la nostra autèntica nació, la catalana, estarem salvats, seguir sentint-nos espanyols com fins ara és la nostra lenta i progressiva mort perquè és donar les armes a l'enemic. Castella és el passat i la mort, Catalunya i Europa són el futur i la vida. La societat catalana i entre ells els catalans de Mallorca ha de generar un nou discurs que enterri el vell i anacrònic sentiment anticatalà fruit del dret de conquesta castellana. Hem de seguir resistint a la violència i l'agressivitat castellana o forastera que l'única cosa que vol és la mort de la nostra llengua, pertànyer a un Estat així no ens interessa. Ésser català a partir d'ara ens ha de fer sentir orgullosos perquè la nostra nació pot ésser una més de les nacions lliures d'Europa veïna d'uns Països Castellans i amb el mateix estatus que ells. La nostra nova identitat l'hem d'elaborar nosaltres mateixos, aquella que ens ha vingut imposada des de Madrid, la castellana o espanyola, ja no ens serveix, és humiliant i ens tracta com a individus de segona categoria. Europa ens dona el dret de poder existir com a poble català. Hem de mirar cap al futur i no cap al passat i els Països Catalans som una nació moderna i liberal. Arribarà un dia que Castella ja no ens farà por i no ens farà dir que som espanyols, ésser europeu serà sinònim d'ésser català. Assumir la nostra catalanitat serà una decisió nostra que ens farà ésser el que som des de fa vuit segles, des de 1714 l'hem hagut d'amagar i no l'hem poguda viure d'una manera natural, l'hem haguda de reprimir perquè pertanyíem a un Estat castellà repressiu que va crear el tabú de la identitat catalana. Fer visible la nostra catalanitat ens farà lliures i d'aquesta manera els mallorquins recobrem la nostra autoestima i no ens reprimiran mai més, ni ens obligaran a amagar la nostra catalanitat, ni ens empegueïrem de la nostra llengua, la imatge que tindrem de nosaltres mateixos deixarà de ser negati-

va i ridícula per a convertir-se en respectable i digna. Deixarem de ser els catalans que amaguen la seva catalanitat en un mallorquinisme groller i que parla malament dels catalans. Des de Mallorca viurem la nostra catalanitat com sempre hem viscut els mallorquins, amb la nostra modalitat lingüística i amb les nostres tradicions. Voler ésser català voldrà dir ni més ni manco seguir essent mallorquí, i no voler ésser català voldrà dir convertir-se en un foraster.

Tenim dret a ésser diferents als forasters i tenim dret a ésser iguals als forasters que tenen un Estat que els salvaguarda la seva llengua. La democràcia ens permetrà, si ho volem, arribar allà on vulguem. Els independentistes de ser un grup marginal es poden convertir en majoria, la història dona moltes voltes i les utopies a vegades es fan realitat quan responen als interessos de tota una comunitat (El partit popular al principi de la transició era una minoria).

Els mallorquins i els catalans tenim els mateixos interessos culturals, econòmics i polítics. Culturals perquè tenim una mateixa llengua que preservar; econòmics perquè els impostos que pagam es quedin a la nostra terra i no enriqueixin més terres forasteres; i polítics perquè tots som una mateixa nació europea. Els objectius de Catalunya i Mallorca són comuns com comuna és la seva Història. Independentistes ho som tots en menor o major grau, el que passa és que no ho sabem o no ho volem saber. Estimar Mallorca és estimar un país català no castellà i els mallorquins estimam Mallorca més del que ens pensam i crec que més l'estimarem quan ens n'adonem que l'estam perdent i aleshores no consideraran radical una política independentista i nacionalista sinó necessària i urgent. Ésser covards ja no ens serà rendible i ens indignarà la política genocida del Govern de Castella i la titlarem de radical i de terrorisme d'Estat.

Radical és qui mata no a qui es mata i als mallorquins ens estan matant el poder seguir essent mallorquins. La independència per la via de les urnes a Castella li fa terror perquè no té cap arma per combatre-la, davant Europa no pot tornar envair una nació que es declari independent democràticament, per això es gasta molts de milions (i molts són nostres) en criminalitzar l'independentisme, amb

els nostres doblers paga el seu abús de poder.

La violència del Govern de Castella passa desapercebuda, però això no vol dir que no existesqui, el seu intent de genocidi no el podrà justificar davant la Història científica i no manipulada. La violència diària que hem de patir els mallorquins envers la nostra llengua cada vegada que hem de renunciar a ella i parlar foraster passa desapercebuda com a "bona educació" o "comunicació", el "¿cómo?" impositiu a vegades té tons de sadisme i el nostre dret a ésser entesos a ca nostra és trepitjat milions de vegades cada dia als carrers de Mallorca, i a més a més no tenim els mitjans de comunicació per a denunciar-lo. Ho repetesc qui mata és qui és radical i no l'independentisme que simplement és una opció democràtica com qualsevol altra, i la llengua d'un poble no es pot matar perquè aleshores es mata a tot el poble que la parla.

La imposició d'establir una llengua comuna (el foraster) a tot l'Estat amb el deure de conèixer-la afavoreix només als forasters i condemna a la llengua catalana, la nostra, a ser una llengua morta que ningú té el deure de conèixer-la. Les llengües han de ser totes iguals i per tant el deure de conèixer la llengua catalana al seu propi territori és un dret que ens nega el Govern de Castella és una violència desapercebuda més que hem de suportar els mallorquins. La manca d'aquest dret fa que els forasters no tinguin cap obligació d'entendre'ns a ca nostra i actuïn com a una força invasora, aquesta és la violència desapercebuda que ens fa més mal. Aquest dret el tenen tots els castellans on a la seva terra sí que és un deure conèixer la seva llengua.

Una altra forma de violència desapercebuda es dona el dia 31 de desembre, el dia que celebrem la nostra catalanitat, les forces armades de Castella humilien la nostra senyera, el nostre signe d'identitat més preuat per a nosaltres, i la vetllen i estan pre-

sents a la plaça de Cort per a recordar-nos que ells tenen les armes i que nosaltres som un poble ocupat des de 1714. Els partits democràtics nacionalistes mallorquins han de sofrir l'atac més carrincló per part del poder castellà quan són titllats de catalanistes com si els catalanistes fossin un grup d'empestats que cal tenir enfora de la societat, això també és una violència desapercebuda, és a dir, el manteniment de l'odi racista contra allò que es digui català, quan precisament aquest mot identifica la nostra llengua i el nostre poble. Però on la violència passa més desapercebuda és en l'espoli dels nostres impostos que serveixen per enriquir el Govern de Castella quan Mallorca està mancada de la més elemental xarxa d'infraestructures. Els mallorquins seguim pagant les carreteres, les autopistes, els aeroports, les centrals elèctriques, els hospitals de les terres forasteres i a l'hora de rebre ens posen a la cua. Tenim una Comunitat Autònoma de tercera categoria, això també és violència desapercebuda. Som un poble que ens han fet perdre les nostres arrels, això també és violència desapercebuda.

La nova batalla la durà a terme l'independentisme pacífic, democràtic i mallorquí que és una opció política que pot acabar amb totes les formes de violència del Govern de Castella i que pot donar el reconeixement jurídic que li pertany a la nostra llengua. Un Estat independent a la fi de Castella ens tractarà com a ciutadans de primera categoria, aquest dia haurem transformat el sentiment de rebuig a tot allò que es diu català i el convertirem en un sentiment de germanor i de solidaritat. No és al Govern de Castella a qui correspon decidir el nostre futur sinó a tots els ciutadans mallorquins.

El prejudici anticatalà ens diu que Catalunya vol imposar-nos la seva llengua i que les senyes d'identitat mallorquines desapareixen, quan l'única llengua que està en conflicte amb la

mallorquina és la forastera i no el català de Catalunya que no el parla ningú a Mallorca. El mallorquí desapareixerà per la imposició del foraster. Catalunya mai ens imposarà la seva modalitat lingüística ha patit, com nosaltres, durant massa segles una persecució lingüística. Fer-nos creure això ha estat l'ofensa i la befa més gran que s'ha pogut fer al poble mallorquí. Els mallorquins hauríem de començar a tenir mala consciència del nostre rebuig català perquè qui ens infravalora i ens insulta fent-nos canviar de llengua són els forasters i no els catalans que estan ben contents que parlem la nostra variant. La classe dominant forastera exerceix el seu poder afegint llenya a l'odi anticatalà la qual cosa li va molt bé per als seus interessos de substitució lingüística que està duent a terme. Els mallorquins hauríem de revisar el nostre sentiment anticatalà perquè la revisió d'aquest sentiment serà la revolta democràtica més important del nou mil·lenni a Mallorca. Per amagar el nostre genocidi i la violència desapercebuda se segueix generant el mite anticatalà per això només destruint aquest mite podrem vèncer a qui ens oprimeix. L'ofensa i l'insult són unes formes més de violència contra el poble mallorquí, ofenent i insultant el mot català ens ofenen i ens insulten a nosaltres mateixos i a més a més ho poden seguir fent indefinidament perquè no passa res no hi ha cap denúncia contra aquesta violència desapercebuda. Això ens genera sentiments d'inferioritat i quan més inferiors ens sentim més forasters volem ésser, però nosaltres els mallorquins mai serem tractats com els forasters ells sempre tindran més drets que nosaltres. El dia que percebrem aquestes violències començarem a voler ésser només mallorquins i desitjarem un Estat català, i ningú, absolutament ningú, podrà seguir exercint la violència sobre nosaltres i a partir d'aquest dia voldrem exercir el dret (que el tenim) de només parlar català i votar el futur. Ω

**SI T'HA AGRADAT AQUESTA REVISTA
NO ET TALLIS I TELEFONA AL
971 265 005
I LA T'ENVIAREM CADA QUINZE DIES**

Genealogies Mallorquines

Els Sastre, avantpassant de fusters, ferrers, batles i regidors

PER JOAN ANTONI ESTADES DE MONTCAIRE I BISBAL.

TARJA INVESTIGADOR 159 MC-AHM

Aquesta és una família de la vall de Sóller i concretament del municipi de Fornalutx. Per part de pare hi pertany l'actual batlle Salvador

Sastre Umbert (*1954) i per l'avior materna ho és el que durant molts anys fou el mestre de l'escola de Deià, en Jaume Albertí Sastre (*1958).

En el segle XVIII vivia en Miquel Sastre i la seva muller na Catalina Arbona. El seu fill, Joan, es casaria amb na Maria Rullan. Un nét seu era en Joan Sastre Rullan que visqué entre 1755 i 1841. Casat, aquest darrer amb Margalida Maiol Castanyer fou el pare de Salvador Sastre Maiol (1806-1883) i també de Miquel, Onofre, Antoni i Bernat Sastre Maiol. Ja en el segle XIX un Jordi Sastre Ensenyat, fill de Miquel i Catalina, es casa amb Margalida Puig Colom. Això d'una banda i per l'altra en Salvador Sastre Busquets - el fill d'en Salvador Sastre Maiol - ell estava casat amb una dona de Sóller n'Antònia Maiol Ballester. Aquesta darrera és molt possible que sigui "Sa padrina des Gorg d'en Bessó" a qui una néta seva, el maig de 1998 des de la VEU DE SÓLLER, dedicava aquests versos tan sentits:

D'estatura era baixeta,
vora del torrent vivia
pobreta i espavilada
de bon cor i eixerida.

Sempre a la vora del torrent
mai es va moure d'allà
estimava casa seva
no se'n volia allunyar.

Segons la néta - que no és altra que la mare del mestre Jaume Albertí - aquesta padrina hauria tengut dos fills que marxaren a França i tres filles. Una d'elles, na Maria, és la que el 4 de març de 1907 es casà a l'església parroquial de Sant Bartomeu de Sóller amb en Jaume Sastre Puig (*1882) el fill d'en Jordi i de na Margalida. Sembla que les dues famílies dels contraients -de cognom Sastre- estaven emparentades. A més consta en llur partida de matrimoni canònic que demanaren dispensa.

La família de Salvador Sastre Busquets era a Fornalutx coneguda pel malnom de Salvadora o Sauvadora. En Salvador era ferrer però tenia un germà nomenat Jaume qui era fuster com fuster era el pare Salvador Sastre Maiol.

Jaume Sastre Busquets -més conegut per Mestre Jaume Sauvadora- estava casat amb n'Esperança Arbona Barceló, filla, de forners. Tengueren tres al·lots i dues al·lotes. El major dels mascles en Salvador (1887-1966) continuà la feina de fuster des de 1925 fins que morí fou el dipositar de fons de l'ajuntament fornaltuxenc. Els dos altres Antoni i Jaume anaren a França on fundaren les seves pròpies llars. Les filles es deien Maria i Esperança. La primera estava casada amb Nadal Bisquerra de Campanet i la segona amb n'Antoni Sitjar Cardell descendent de Llucmajor. Aquests darrers van viure molts anys a s'Arenal on moriren. Estan enterrats, però, al Cementiri de Son Sang de Sóller.

Mestre Jaume Sauvadora morí a les acaballes de l'històric 1936. Era tengut per un home de feina i moderat en els seus ideals republicans. La gent de Fornalutx el tenia per un republicà històric i es deia que una de les seves darreres grans alegries fou quan el 14 d'abril de 1931 es proclamà la República.

El seu nét Jaume (1922-1993) -fill de Salvador- és el pare del batlle de Fornalutx actual. En temps del General Franco fou regidor pel terç corporatiu.

Continuà la feina de fuster com els seus majors i també exercí de barber.

A més fou el carter rural del seu poble com abans ho havia estat la seva mare Magdalena Maiol Colom i ara ho és la seva filla Magdalena, esposa del fuster solleric Amador Marcus. Jaume Sastre Maiol fou un fervent activista del Moviment de Cursets de Cristiandat a Fornalutx. Era un patriota fornaltuxenc convingut. Fornalutx abans i per damunt de tot. La seva germana gran, Esperança, és a l'hora la vídua del que secretari habilitat de Fornalutx Antoni Albertí Puig i la mare del regidor i president del Partit Popular d'aquesta localitat en Joan Albertí Sastre cosí germà, per tant, del batlle Salvador Sastre Umbert qui és del Partit Socialista de Mallorca.

En Faust Sastre Umbert (*1957) -fill de Jaume i germà de Salvador i Magdalena- és fadrí. El seu ofici és el de ferrer com ferrer era el germà del seu besavi. Ω

FRAU TELEFÒNIC.

Molta Atenció

- * Truquen per telèfon explicant que són del servei tècnic de CANTV d'una empresa que treballa per a ells (semblaria una trucada de ATT), i pregunten si disposa de marcació de tons al seu telèfon.
- * Amb l'excusa que necessiten realitzar unes comprovacions de la línia, us demanen que marqueu el 9, 0, i # (nou, zero i quadrant).
- * Una vegada feta la prova, us diuen que no hi ha problemes i us donen les gràcies.
- * Resultat: Han convertit el seu telèfon en receptor de trucades des del telèfon que ells han telefonat, amb la qual cosa totes les trucades que ells facin us les cobraran en la vostra factura telefònica.
- * El principal problema rau en què les companyies de telèfon no saben com aturar aquest frau.
- * Cal avisar al personal domèstic, si en té, i a totes les persones que vostè conegui.
- * En el cas dels telèfons mòbils, si rep un missatge indicant que truqui al número 011-4145-5414, no ho faci sota cap precepte. La seva factura podria augmentar fins a límits desproporcionats i infinit.
- * Si el telefonen al seu telèfon mòbil, presentant-se com a proveïdor seu, i li demanen que marqui un número, el 0, el 90, per a comprovar el correcte funcionament, no marqui el número indicat i pengi instantàniament.
- * Mitjançant aquest número secret, els estafadors poden obtenir el codi de la seva targeta SIM i crear-ne una de nova.
- * Es tracta d'una estafa, frau, a gran escala.
- * Envieu i/o informeu d'aquest missatge, ràpidament, a totes les persones que conegueu.

L A G U A I T A

Pastoral del Cardenal Segura

La seva pastoral del mes de maig de 1931 contra la República és l'inici d'una oberta lluita entre l'Església Catòlica i el poder polític a Espanya i es pot afirmar que fou l'antecedent a la revolta militar del 1936. En aquells cinc anys, l'Església Espanyola fou víctima d'accions de les esquerres més radicals, però també va fomentar tant com va poder la conflictivitat amb la República.

No es pot oblidar que en aquells anys encara dominaven els terratinents a la Península i a les Illes que afavorits els projectes de la dreta reaccionaria per la situació catòlica del món de l'època podien fer esperar qualsevol cosa tot i que els governants republicans van estar fins al moment de l'"Alzamiento" més pendents del que podien fer uns comunistes que eren quatre gats que no pas del que poguessin fer els militars fustigats per la dreta-dreta.

A Catalunya l'actuació de l'Església durant la República fou diferent. Així el Cardenal

Vidal i Barraquer va agafar el toro per les banyes i va negociar actituds i actuacions amb el president Francesc Macià; i el respecte a l'Església, que es va mantenir fins dates posteriors al 19 de juliol de 1936. És clar que, el Cardenal Vidal i Barraquer no tingué prou suports en l'Església a Catalunya perquè no existia ni ha existit mai una Església catalana. Només el bisbe Irurita havia fet una pastoral defensant les reivindicacions dels treballadors en una actitud ben clarament progressista, però en canvi s'enfrontava amb el Cardenal Vidal i Barraquer perquè defensava una intervenció militar contra la República. Per aquesta causa, en Vidal i Barraquer, va haver de fugir de la dreta, va anar a parar al Vaticà i durant la guerra mundial es va haver d'exiliar a Suïssa abandonat de tothom. Allí va morir, amb tota la glòria moral però també amb tota la pena de veure el que s'havia fet al seu país. Ω

EL PLE RENAIXEMENT EUROPEU (1491-1520): ANY 1503

Defensem la nostra història contra les manipulacions del PP.-Real Borbònica Acadèmia de la història, que pretenen reinstaurar d'amagat la "formació del espíritu nacional" Franquista

PER RICARD COLOM.

COLOMTAUBE@HOTMAIL.COM

"...Pero el otro libro sobre la cuestión americana, lo publicó un francés. No había manera de que lo publicasen españoles. Lo publicó un francés aquí con toda clase de dificultades: de venta, de salida, de difusión y de lo que se quiera.

H. - ¿De dónde surgen esos criterios?, ¿dónde nace esa política? ¿de qué poderes?

- Pues adivínelo usted. **Entérese quien les paga a ellos por falsificar la Historia y a parte de todo su equipo.** Esto me la han publicado franceses. La Casa de Velázquez es una institución francesa en Madrid. **Los españoles no lo hubiesen publicado jamás.** Y aquí no hay trampa ni cartón. Si lo mira usted, aquí están los legajos, de dónde se sacan los datos y con las fotografías de los documentos.

M. - ¿Se puede decir que hay razones de estado para ocultarlos?

- Sí, hay razones de Estado que a mí me parecen absurdas, pero las hay.

M. - ¿A quién benefician?

- Eso, actúen ustedes como los detectives ingleses. ¿A quién pueden beneficiar? Es absurdo porque no se puede falsificar la Historia. Falsificar la Historia no sirve para nada. Es una pérdida lamentable de tiempo porque **se pierden nuestras raíces.**

M. - ¿Actualmente se queman libros?

- No...Estoy hablando del siglo XVI. Bueno, actualmente se han estado quemado libros hasta hace muy poco. Y a mí se me dijo que los documentos éstos que me llevaban de la parte de África a América por los ríos y tal, **a mí se me dijo que los quemase. Le confieso que los he tenido escondidos mucho tiempo.**

...Es una especie de constante en este país. Falsen toda la historia de Europa. Hay cosas que no las entiende nadie...

...Fue una auténtica sarracina lo que se hizo en la época colonial. Pero es así en todos los países colonizados. Primero, cosas curiosas que se las llevan a casa y, segundo, esto sirve para borrar la memoria histórica de la raíz de los pueblos. Un pueblo sin historia es mucho más fácil de dominar que un pueblo con historia. Eso está clarísimo. **Los colonizadores siempre tienden a destruir la Historia en beneficio de la Leyenda. La leyenda no perjudica, es inocua, como todo lo falso. La que cuenta, la que de verdad crea el espíritu de un pueblo es la historia humana. Mire hasta dónde llegamos.**

(Entrevista a Luisa Isabel Álvarez de Toledo Duquesa de Medina Sidonia, historiadora i aristòcrata espanyola).

1503: Corts de Barcelona: garanties de no-expulsió per als moriscos catalans.

Un magnat, el comte d'Oliva, controla la ciutat de València a través dels jurats: càrrecs legalment exclusius del patriciat (*ciudadans honrats*: els burgesos vells, *de sempre*) passen als cavallers. La nova burgesia ascendent voldrà traure'n profit a les Germanies a venir.

Motí de queviures a la ciutat de València, enmig problemes financers municipals: "Visca lo Rei i muiquen los flaquers!" n'és el lema.

El pintor valencià italianitzant Roderic d'Osona *el jove* enceta la seva activitat.

La Ciutat de Mallorca té 2.784 focs (cases).

Fundat un lloc de culte de Sant Jordi a St. Jordi de Lloeres, el més antic conegut al Principat sota tal advocació (el culte a St. Jordi provenia de la ciutat de València i segurament introduït per l'exèrcit català).

Creació de la *Casa de Contratación* a Sevilla, que dirigirà la relació amb Ameríndia, en monopoli comercial total, una bona manera per a prohibir a la Confederació de fer cap negoci ni extraure cap or d'Ameríndia i d'assegurar la total preponderància comercial, econòmica i política de Castella a la Península, a costa dels catalans (i dels indis, per suposat).

Batalla de Cerinyola: desfeta francesa a mans del *Gran Capità*. El regne de Nàpols (tret de Gaeta) torna a Trastàmars. Ferrante II de Nàpols es procama rei després de foragitar-ne els francesos.

Neix Ferran I, dels Habsburg, qui heretarà la part austriaca de la Dinastia.

Mentre Miquel-Àngel Buonarroti esculpeix el David, Da Vinci comença a pintar la Gioconda o Monalisa.

Mona Lisa, 1503, Louvre, París, panel de Leonardo da Vinci

Sostre de l'habitació dels sants, a les cambres dels Borja, Palaus Vaticans.

Madona Lucrècia Borja / Madonna Lucrezia Borgia.

César Borja / Cesare Borgia

1503-1513: Papat de Juli II (Giuliano della Rovere). Com de costum és un Papa pertanyent a les famílies italianes de més renom (nat a Savona), dit *el cap sagnant dels gladiadors* i antic arxiadversari dels Borja. És egòlatra, militaresc i bel·licós però engega grans iniciatives artístiques (Miquel-Àngel, Rafael) per a l'autoglorificació. Punt cim del Renaixement a Roma.

Juli II priva en Cèsar Borja de la resta de les seves possessions i l'autoritza a marxar a Nàpols (sota control Trastàmara). A Nàpols acusaran Cèsar de conspiracions, serà detingut i dut cap a Espanya.

18-8-1503. Mor Alexandre VI, possiblement enverinat. Li són atribuïts, pel cap baix, uns 10 fills de distintes mares, algunes d'elles desconegudes. Polític enèrgic i brillant, contribuï al caos espiritual de l'època amb sa mentalitat amoral i tan maquiavèlica com la resta de governants de l'època.

d. 8-1503: Mort son pare, Lucrècia deixa de jugar un paper polític i duu una vida normal a la brillant Cort de Ferrara, ciutat que s'esdevé un centre cultural per a les arts i les lletres del renaixement italià. Torna a la devoció durant els seus darrers anys i mor a l'edat de 39.

d. 1503: Després de la mort del Papa Borja, els enemics d'en Cèsar reprenen la lluita per llurs possessions i recupren llurs dominis a la Itàlia central.

Viatges menors, per establiment de companyies comercials i suport financer de la Corona o d'alguns banquers estrangers. Ojeda, Vespucci, Pinson, De la Cosa, etc. recorren els actuals Brasil (desembocadures de l'Amazones i de l'Orinoco), Veneçuela, Colòmbia, Panamà, Trinitat i grans Antilles. Dels relats de n'Americo Vespucci hom dedueix que es tracta d'un nou continent, que Martin Waisdseemüller (a *Cosmographiae Introductio*) proposa que sia nomenat *Amèrica*.

1503-1520: 14.103 kg. d'or passen d'Ameríndia a Castella, que se'ls gastarà en guerres fanàtiques, obres religioses i palaus luxosos per a l'aristocràcia. Catalunya no en rebrà res.

1503-1536: Curta vida de Garcilaso de la Vega, qui incorpora la mètrica italiana a la poesia castellana de manera definitiva.

1503-1660: Arriben al port de Sevilla 185.000 kg. d'or i 16 milions de kg. d'argent (pel cap baix): aquests metalls arrabassats per la cobejança castellana, traspassats a la Banca europea, fan possible el desplegament econòmic europeu.

Nostradamus (1503-1566).

14-12-1503: Neix Nostredam/Nostradamus, famós visionari, metge i astròleg, al reialme francès. Fill d'un notari anglès, estudiarà a Avinhon i Montpelhièr (Occitània).

28-12-1503: Mor al Riu Garigliano el Mèdici Piero *il Sfortunato* o *il Fatuo* (el Dissortat o el Fatu), fill de Lorenzo el Magnífic.Ω

14 d'abril

70è aniversari de la proclamació de la República

DINAR PER LA REPÚBLICA
a Felanitx

HOMENATGE ALS FELANITXERS
ASSASSINATS PEL FEIXISME (1936-39)

Al restaurant Son Colom
(ctra. Felanitx-Campos, km 1),
dissabte 14 d'abril, a les 13.30 hores.

Els tiquets són a la venda a la llibreria Ramon Llull
(c. Major, 25, Felanitx) i al bar Es Pinzell (C. de les
Caputxines, 13, Palma), fins al 10 d'abril.

Col·lectiu Felanitx per la República

Fills de la pàtria

Ja que sóc un de vosaltres, no renegaré mai dels meus, feu el que feu. No predicaré mai contra vosaltres, davant d'estranyers. Si és possible de defensar-vos, us defensaré. Si em colguen de vergonya, clouré aquesta vergonya dins el meu cor, i callaré. Pensi el que pensi de vosaltres, amadíssims lectors i compatriotes, no serviré mai de testimoni de càrrec.

Jo no em dessolidaritzaré d'una desfeta que, tot sovint, m'humiliarà. Jo sóc dels catalans. Els catalans formen gent com Lluís, Prim, Fabra, Guàrdia, Galí, Fuster,... Forma també gent incapaç, polítics i tramposos. Però em sembla massa còmode d'agermanar-me amb els uns i negar tota mena de parentiu amb els altres.

La derrota ens ha dividit. La derrota desfà el que era fet. Hi ha, en això, una amenaça de mort. Jo no contribuiré pas, però a aquestes divisions, tot rebutjant la responsabilitat d'un desastre contra aquells dels meus que no pensen com jo. No treuen cap a res, aquest processos sense jutge. Tots hem estat vençuts. Jo també ho he estat. Qualsevol patriota ho ha estat. Però un patriota no llança la derrota sobre ningú més que ell. Es diu: "Jo un patriota entre molts, home català, he estat feble. La Catalunya, els Països Catalans, que volia ha estat feble. Jo ho he estat en ella i ella ho ha estat en mi". El patriota sap prou bé que si s'esquitlla dels seus, (per exemple, retractant-se de les seves declaracions o de la seva convicció) no farà sinó glorificar-se. Però sap també que, des d'aleshores, ja no serà el patriota d'una casa, d'una família, d'un partit, d'una pàtria. No serà més que el patriota d'un desert.

Si jo accepto de ser humiliat per casa meua, com ho han fet d'altres patriotes, puc actuar sobre la meua casa. És meua com jo sóc d'ella. Però, si refuso la humiliació, la casa es desmantellarà com voldrà i jo me n'aniré sol, tot gloriós, però més superflu que un mort.

Per tal de ser, cal de primer prendre quelcom a càrrec.

Malauradament, distingit lector, ningú m'ha ensenyat a servir la pàtria. I tot i que parlo el català no sé altra manera de lligar-m'hi.

Aquests arguments, no em corresponen. Són reflexions de Saint-Exupéry adaptades lliurement per mi al nostre moment actual. Algú li va ensenyar a ell com relacionar-se amb la pàtria. Aquí d'això ningú no en parla. Jo sols n'he fet un petit exercici. Un exercici quasi teòric. Tanmateix, m'atreveixo a dir: un exercici necessari. Ω

Llorenç Prats-Segarra
Director de "Campus Jove"
lloprats@teleline.es
13 de març de 2001

Taxis elèctrics i restricció del tràfic a l'interior de les ciutats

A Colònia (Alemanya) es va aprovar un projecte d'implantar taxis elèctrics.

Els taxis portaven un remolc, amb rodes, que s'acoplava i desacoplava amb facilitat, a la part posterior del vehicle. Aquest remolc duia les bateries necessàries pel funcionament del taxi.

En els llocs de subministrament d'energia, hi havia estacionats varis remolcs amb les bateries carregant-se d'electricitat. La suficient provisió de remolcs feia que un taxi amb les bateries quasi descarregades arribés al lloc de càrrega, canviés de remolc, i continués funcionant normalment, sense excessives pèrdues de temps.

D'aquesta forma, els taxis utilitzaven una d'energia gens pol·lucionant i gens sorollosa. Amb l'ús de l'electricitat es donava l'oportunitat d'utilitzar fonts d'energia renovables.

Aquesta proposta hagués pogut anar aco-

panyada d'una altra, que és la prohibició de la circulació dels vehicles particulars a l'interior de la ciutat, però s'interposà el veto de l'administració d'ocupació dels Estats Units, imposada després de la Segona Guerra Mundial a Alemanya.

La proposta fracassada hagués establert a Colònia el monopoli dels vehicles de transport públic, com ara autobusos, metros, taxis, tramvies i trolebusos, en la circulació de l'interior de la ciutat. El trànsit hagués estat molt més fluid i menys perillós pels vianants. A més a més, estava prevista la construcció de grans zones d'aparcaments en les rodalies de la població, que estarien a prop dels accessos dels transports públics. Ω

Barcelona, a dilluns 19 de juliol del 1999.

Agustí Chalaux de Subirà.

Brauli Tamarit Tamarit.

LLIRIS BLAUS. 93 x 72 CM.

Dos mots de la veritat

Ja comença ésser més que preocupant el furibund i malaltís anticatalanisme i sobretot antinacionalisme del misser i gestor Antonio Verd Noguera com articulista del diari Última Hora. El seu article del dia 8 de març d'enguany, és tot una mostra de que, amb els enemics de la llengua i la cultura de la terra, hem d'anar més vius que una centella. Amb missers que pensen com el senyor Verd Noguera no ens ve gens de nou que en Caime Martorell pugui haver guanyat alguna apel·lació judicial.

La decisió del Consell Episcopal de Mallorca, a favor de la llengua catalana (vade retro Satanàs), ja està provocant la polèmica que els patriotes de la terra calia que esperassem. Així que vius i ungles que amb l'excusa de que l'Església ha de cristianitzar i no catalanitzar els rectors de les parroquies de Ciutat com el de Sant Nicolau o de Sant

Sebastià el que facin en realitat sigui espanyolitzar o millor dit castellanitzar.

El 8 de març del 2001 en motiu del 147 aniversari del naixement de Miquel Costa i Llobera, a la Fundació Roger-Vilallonga, en Roman Pinya Homs pronuncià en un correctíssim català literari un furibund discurs antinacionalista i anticatalanista sota el títol "Religió i tolerància a l'espirit de Nuredduna". Venint de part de qui venia no calia esperar altra cosa. Cert, Roman, el racisme i la xenofòbia no són de la mediterrània, però l'impedimentisme i el fum de grandeses són de la fontella del riu Manzanares. Ah, m'oblidava de recordar a Costa i Llobera: "Siau qui sou!" va dir. I noltros som mallorquins, menorquins, eivissencs i formenterencs, i xerram català, llengua oficial i pròpia de la nostra comunitat autònoma. Ω

En Joanet de Ca'n Nirvi.

El català, una llengua de tercera

La normalització del català, des dels seus inicis, sempre ha estat un tema de debat i controvèrsia a casa nostra, encara que malauradament, aquest procés no ha aconseguit arrelar de debò dintre de la realitat social i nacional del país. Ara, amb el conflicte dels «sense papers», s'hi a fet molta demagògia, acusant els immigrants pobres del tercer món de ser els causants del retrocés de la nostra llengua i de l'ensorrament de l'identitat catalana. Això és molt fals i molt injust. La responsabilitat principal de l'anormalització actual rau en tres factors determinants:

Les empreses privades, la Universitat i la poca empena de la societat catalana en general.

1/. -Les empreses privades. És molt lamentable constatar, després de més de vint anys de Generalitat i 18 de normalització del català, que gran part de les empreses privades gestionades per gent amb cognoms molt catalans, encara mantinguin unes actituds tan poc democràtiques en relació a la llengua pròpia del país. Així, si be, molt a poc a poc, a les empreses públiques i a l'administració en general, el català comença a ser respectat, és llastimós veure com a gran part d'empreses privades amb capital català, al 100% encara s'obligui als treballadors a contestar el telèfon sempre en castellà. 2 /. La Universitat. És inexplicable que a hores d'ara, les universitats més elitistes i certs consorcis que tenen com a fita incentivar el desenvolupament i la recerca, tinguin tan poc respecte per la Llengua catalana. És intolerable, políticament i socialment, que la Universitat que més diner públic rep de tot el país, -la Pompeu i Fabra-, el català sigui una llengua de tercera per darrera del castellà i l'anglès; de la mateixa manera, és escandalós que la web de l'Institut Català de Tecnologia només es pugui consultar en castellà. 3/. La poca empena de la societat catalana a favor. No es poden demanar miracles, si la gent que viu i treballa a Catalunya (sobretot la burgesia blanca i cataloparlant), no fa un esforç suplementari per incrementar l'ús del català, més enllà de considerar la llengua com un mèrit professional o un simple incentiu econòmic, ja podem plegar.

En definitiva, que tothom, - i sobretot aquells que tenen responsabilitats de poder, sigui d'una forma directe o indirecte, - haurien de deixar de satanitzar la immigració pobre del Tercer món, deixar la seva mala fe classista a un costat, i començar a treballar de debò, a reivindicar a tot arreu i tothora, el drets lingüístics de la llengua pròpia del país, per evitar que el català no esdevingui molt aviat una mena de llafí culte. Una llengua molt florida, però morta per que fa al seu ús social. Ω

JOSEP M. LOSTE i ROMERO

Fragment de Primera Història d'Esther (Parlament d'Esther)

Quan et perdis endins
del desert de la tarda
i t'assedegui el blau
de la mar tan llunyana,
et sentiràs mirat
per la meua mirada.

Etern príncep, Jacob,
tindràs sempre companya
que peregrini amb tu
per segles i paraules.
Suportaràs la mort,
com a l'ocell la branca.

Ai, enemic camí
de les hores i l'aigua,
galop d'altius arquers
contraris a l'estàtua
de sal de qui volgué
esdevenir de marbre!
Si et tombes, els teus ulls
glaçaran esperances.

Poble trist, amb record
de ciutats molt cremades.
No t'acull cap repòs
d'ombra bona, de casa.
Només somnis, al fons
de la meua mirada. Ω

Salvador Espriu
Primera Història d'Esther
El Cangur
Ed.62, Barcelona, 1994

Dites relacionades amb el vi

Terra grassa, vi magre.
Terreny sorral, poc vi, però de molt grau.
Tort com el vi de quarto.
Tot bon català beu vi pel seu dinar.
Tot el menjar crida vi.
Tot el que es menja sense vi es torna danyí.
Traginer de vi no ha de ser borratxí.
Tres coses en el vi s'ha de trobar: bon color, bona olor, bon paladar.
Tres coses enganyen el fadrí: gràcia de nina, pluja menuda i el bon vi.
Trons al matí no prenen pa ni vi.
Un bocí de pa, i un trago de vi, i alça, Martí.
Un bon sopar sense vi, és un ball sense orquestra.
Un bon vi, fa dormir.
Un dit de vi fa enfadar el metge.
Un geni com el vi de quatre barrejat amb aigua.
Un got de vi negre amb polls vius, cura el fel sobreixit.
Un home valent i una bóta de vi bo, aviat s'acaben.
Un petricó de vi té més paraules que el missal llatí.
Un poc de vi fa pair, molt és verí.
Un tassó de vi i una brusca prima enganyen un home.
Una mica de vi és meitat de sang.
Una mica de vi, fa pair; molt, és verí.
Va dir la llet al vi: Bon dia veí; i va dir el vi a la llet: bon profit no t'hauré fet.
Va dir Sant Antoni que Déu va fer el vi, i la borratxera el dimoni.
Val més borratxo de vi que de medecina.
Val més fer olor de vi que de medecina.
Val més mal vi que bon sagí.
Val més mal vi que bona aigua.
Val més pa i vi que ben vestir.
Val més que sobri pa que no que falti vi.
Val més tot en vi que tot en lli.
Val més vi maleït que aigua beneïta. Ω

La mobilitat geogràfica i el desarrelament social

La mobilitat geogràfica en l'àmbit laboral, és una "cosa" que ja fa molt de temps que reclamen tant les diferents patronals autòctones, les multinacionals instal·lades a l'Estat Espanyol així com una variada fauna d'apòstols del pensament únic neoliberal. És quelcom que comença a estar molt present en els grans mitjans de comunicació, on es constata que, des d'aquest poder mediàtic, hi ha una necessitat latent d'ensarar el ciutadà per tal de fer-lo creure que aquests "desplaçaments socio-laborals" són una condició bàsica per a la irradiació del progrés social i "la màgica" i definitiva solució de la xacra de l'atur.

Però, lluny de pensar que això pugui ser veritat, hauríem de veure aquest fenomen social més globalment. Perquè independentment que aquesta mobilitat sigui necessària (depenent lògicament de cada sector econòmic implicat) i positiva per tota la societat, hi ha un punt que ho bloqueja tot, com és l'elevat preu de l'habitatge en general, i més concretament el reduït mercat de lloguer existent actualment, tant a Catalunya com en el conjunt de l'estat. En aquest assumpte ens trobem amb una contradicció flagrant de l'actual sistema capitalista neoliberal, amb totes les seves ramificacions possibles. Per una banda es pretén gairebé dogmàticament que els ciutadans acceptin una flexibilitat, que en la pràctica no és més que una terrible precarietat i incertesa, però per altra banda, no es fa res per evitar que en el sector immobiliari, aquests mateixos que prediquen aquesta "flexibilitat extrema" continuïn, com sempre, amb la vella especulació del sol de tota la vida, la qual és la causa principal de l'elevat preu dels pisos i les cases, (aquest atempta clarament contra l'esperit i la lletra de la Carta Magna). A més a més, aquesta "rotació geogràfica" té unes conseqüències molt perverses en el desarrelament social de les persones. I això, és el primer pas cap a la marginació d'amplies capes de la població i de la definitiva dualització de la societat.

Hem de ser realistes, i si a més a més acceptem uns mínims d'ètica i de la justícia social, la tan esmentada mobilitat laboral, només pot ser possible i efectiva d'aplicar-la en els ciutadans que tinguin uns ingressos nets mensuals de més de 500.000 ptes. Ω

JOSEP M. LOSTE i ROMERO

Municipalització del sol, l'experiència d'Hongria

La terra es un bé limitat, no està produïda per l'home i, originàriament, era de propietat comunitària. Per tant, cal restablir l'antiga situació perquè els municipis puguin realitzar un urbanisme amb capacitat de decisió sobre el seu territori.

Aquesta era la proposta política que els antics georgistes volien dur a terme. La posaren en pràctica en algunes comunitats aïllades arreu del món, però on tingueren més ressò fou a l'Hongria de després de la Primera Guerra Mundial.

Després de l'anomenada Gran Guerra, el comte Karoly, també anomenat el «Comte Roig», va pendre el poder a Hongria, on va decidir aplicar al seu Estat les propostes georgistes.

En primer lloc, va constituir en cada municipi un consell tripartit format per representants dels propietaris, dels funcionaris i dels ciutadans. A zones més poblades com Budapest, el consell treballava a nivell de districte.

Aquest consell anava a veure cada propietari. Li demanava les escriptures de les terres que tenia i li proposaven que fixés un preu per a cadascuna de les seves propietats. Si el preu de cada propietat era considerat massa elevat pel consell, aquest comunicava al propietari que havia de pagar, per endavant,

al municipi un impost anual del 6% del valor declarat. Aleshores, el propietari podia disminuir aquest valor. Si el preu de la propietat no era massa alt, llavors el consell decidia comprar aquella propietat, donant immediatament un 6% del seu valor declarat, doncs les arqués públiques hongareses es consideraven massa empobrides per la guerra com per fer front, de bon principi, al preu total.

Amb aquest sistema, cada municipi hongarès iniciava un procés progressiu de compra de les terres, requisit previ per poder realitzar una autèntica política urbanística amb possibilitats.

Aquest sistema durà uns pocs mesos, doncs Lenin, en la veïna Unió Soviètica, veí amb mals ulls un sistema de municipalització de la terra tan pacífic i engrescador, mentre que al seu Estat ell eliminava violentament els camperols. Lenin decidí intervenir a Hongria, segurament amb el consentiment, en aquell temps, dels Estats britànics i francès, gens interessats en sistemes exitosos d'eliminació de la propietat privada de la terra.

Així, de resultes de l'intervenció soviètica, arribà al poder Béla Kun. Però el seu govern fou efímer, doncs l'almirall hongarès Horthy va agrupar en regiments els seus marins estacionats a

Trieste, on havia quedat bloquejada l'antiga armada austro-hongaresa durant la Gran Guerra, i es va dirigir a Budapest, on expulsà a Béla Kun del poder.

Un cop Horthy en el poder, es va constituir en regent de la monarquia hereditària hongaresa, però sense deixar venir al rei. Horthy va retornar les terres als antics propietaris, establint un impost reduït de la terra, d'un 0,25%, però sobre el valor de cadastre actualitzat, que van declarar els mateixos propietaris durant el govern del «Comte Roig». Aquest impost permeté a Hongria disposar d'uns recursos econòmics suficients com per a que Horthy governés fins l'any 1944, disposant d'una total autonomia respecte a Hitler.

L'any 1944, però, Hitler imposà a Hongria el tirà feixista Szalasi, davant l'eventualitat que Horthy fes abandonar a Hongria l'aliança que tenia amb Alemanya. Posteriorment, l'exèrcit soviètic traïé Szalasi del poder.

I així va evolucionar -involucionar- la situació fins ara. Ω

Barcelona, a dissabte 31 de juliol del 1999.

Agustí Chalaux de Subirà.
Brauli Tamarit Tamarit.

De com les supercadenes ens han encomanat la febre aftosa

GEORGE MONBIOT

"Heu posat un ferrocarril que travessa la vall. La vall ha desaparegut, i amb ella, els déus; i ara, en mitja hora de no-res, qualsevol ximple de Buxton pot arribar a Bakewell, i qualsevol ximple de Bakewell a Buxton." Així tronava John Ruskin contra les companyies de ferrocarril el 1889. Qui sap què hauria dit del comerç de bestiar del segle XXI!

Avui, en qüestió de mig dia, qualsevol ovella de Northumberland pot desplaçar-se a Devon o viceversa. I amb gran sorpresa del govern, resulta que amb les ovelles també es desplacen les seves malalties. Per què passa això? L'explicació gairebé general, fins i tot dels analistes més radicals, és que passa perquè el públic vol "menjar barat". Però s'equivoca.

Sens dubte, l'economia alimentària moderna fomenta el transport a llargues distàncies. Del 1965 al 1998, es va triplicar el comerç internacional d'aliments, fins arribar a 600 milions de tones anuals. A Gran Bretanya, el volum de llet transportada s'ha multiplicat per trenta des del 1980. Per complir amb les exigències de l'economia mundial, els transportistes de bestiar sistemàticament incompleixen la normativa que els obliga a donar descans, aliments i aigua als animals que transporten, a vegades fins i tot de Gran Bretanya a Beirut.

Però d'una cosa en podem estar ben segurs: tot això no té res a veure

amb les necessitats dels consumidors. Aquest mite es destrueix fàcilment a través d'un complex procediment de recerca: anar a comprar. Al meu poble, els carnisers independents que venen carn de la localitat cobren un 30% menys que les supercadenes. Fins i tot la carn de xai de cria biològica que es ven a la plaça està lleugerament per sota del preu de la carn emmetzinada que venen les grans cadenes. I tanmateix, les supercadenes són molt més eficients que no les botigues: elles mateixes ho proclamen. Tenen els proveïdors lligats de peus i mans, generen cinc vegades menys ocupació en relació al volum de vendes i, a molts llocs, gaudeixen d'impostos més baixos. Els consumidors no se n'han beneficiat. L'actual epidèmia de febre aftosa és el resultat dels canvis estructurals del mercat fets exclusivament per protegir els beneficis de les supercadenes.

Per exemple, aquestes cadenes compren només a les explotacions ramaderes més grans, que tenen menys personal i per tant tenen més animals embotits en un mateix espai i menys persones dedicades a verificar-ne l'estat de salut. A més, pressionen els polítics perquè el pes de la normativa no recaigui sobre elles ni sobre els seus proveïdors, sinó sobre la petita empresa.

És per aquesta raó, entre d'altres, que han hagut de tancar tants escorxadors locals a Gran Bretanya, obligant els ramaders a vendre el bestiar

encara més lluny d'on es cria. És irònic el fet que les intoxicacions alimentàries que han ajudat a justificar un règim d'inspeccions més estricte es deguin, en bona part, a l'agroindústria a gran escala fomentada precisament per les grans cadenes: els pecats dels gegants els paguen els nans.

També han pressionat per obte-

carretera perquè les cadenes puguin penjar-hi l'etiqueta de denominació i així apujar el preu de la carn. No es tracta, doncs, de vendre el menjar barat. Es tracta de vendre'l car.

Ara bé, el fet més important és que, a base de tractes directes amb els grans productors que elles mateixes controlen, les grans cadenes s'han lliurat dels intermediaris. Així, els

nir el permís d'enganyar els clients a base de canviar les regles de denominació d'origen. La "carn de bou escocesa" i la "carn de xai gal·lesa" ara provenen de bestiar que ha pasturat tot just un parell de setmanetes a Escòcia o a Gal·les. Els hi envien de punta a punta del Regne Unit per

mercats de bestiar han desaparegut a la mateixa velocitat que els escorxadors. Actualment, per poder vendre el bestiar a un carnisser independent, els ramaders d'algunes regions s'han de desplaçar a centenars de quilòmetres. Les mateixes supercadenes han centralitzat les

xarxes de distribució i transporten el bestiar de la Ceca a la Meca per escorxarlo, i després porten la carn en canal de la Meca a la Ceca.

Els beneficis els obtenen amb un gran cost per a tots nosaltres. Els milers de milions que guanyen equivalen als milers de milions que gasta el contribuent en construcció i manteniment de carreteres, recuperació del medi ambient, hospitalització de malalts per intoxicació alimentària i, naturalment, programes de sacrifici massiu. També ho paga el bestiar, a través de les condicions vergonyoses en què se'l cria i se'l transporta. Però el gran estalvi dels supermercats no aprofita ni als ramaders ni als consumidors.

Gràcies al seu poder, les supercadenes no paguen mai les culpes dels desastres que provoquen. És molt possible que els ramaders que estan sota investigació a Northumberland hagin tingut poca cura del seu bestiar; però el fet és que quan les supercadenes van començar a comprar la carn de porc als grans

complexos agroindustrials, els preus de compra al productor es van enfonsar i van obligar els productors que quedaven a dedicar encara menys temps i menys diners als seus porcs. La tuberculosi bovina s'atribueix als teixos mentre es passa per alt el transport massiu de bestiar infecciós. I a sobre tothom ens ho diu resulta que el problema subjacent som nosaltres. Traducció de l'anglès de Mary Fons. Ω

Editorial

El no-nacionalisme

Vagi per endavant el meu respecte per als qui es declaren no-nacionalistes. De cap de les maneres voldria que interpretessin aquest article com un atac. És més, coincideixo bastant amb Josep Lluís Carod Rovira quan expressa una certa reserva davant el mateix mot "nacionalisme" si aquest terme ha d'evocar idees de superioritat, rivalitat i ja no diguem racisme. Malgrat tot, crec que la meua reflexió està justificada en un temps en què, essent els atacs al "nacionalisme" perifèric tan flagrants, la moda d'autoproclamar-se "no-nacionalista" sigui tan estesa. Cal demanar, on queden els no-nacionalistes en un temps en què l'enfrontament entre "nacionalistes" i els anomenats "antinacionalistes" (és a dir, els nacionalistes espanyols) és tan sagrant? Permet l'autodefinició com a "no-nacionalista", una justificada neutralitat i equanimitat equivalent als pacifistes en temps de guerra?

Per a mi aquesta neutralitat, aquesta postura de no-compromís, de vegades em resulta quant menys sospitosa. Observem la posició del PSOE, per exemple, clàssic partit suposadament "no-nacionalista". Són molts anys en què el pretext d'un eventual federalisme -i encara en algun dels

seus sectors- ha estat el justificant del que en realitat ha estat un escassíssim compromís amb la defensa dels valors de les nacions sense estat dins l'Estat espanyol. El País Valencià és un exemple clar d'aquest conducte del no-nacionalisme socialista. Entre l'anticientisme lingüístic del PPI i el rigorós científisme lingüístic dels nacionalistes, els socialistes valencians porten massa anys ballant en terreny de ningú, una actitud que, afegit a la inèrcia que suposava la no-ruptura amb el règim dictatorial i l'aculturització de la població, suposava un sí subliminal a l'immobilisme i a l'alienació nacional. I això que durant anys van manar i haguessin pogut canviar les coses o almenys intentar-ho a través d'una pedagogia responsable i decidida. Però no s'atreïren, per raons electorals, a comprometre's amb la ciència, i això és greu. No s'atreïren a defensar clarament la unitat de la llengua catalana perquè no s'atreïren a enfrontar-se al búnquer barraqueta i als poders fàctics. I ara hi ha la situació que hi ha.

Al Principat, la tebiesa dels socialistes també ha estat notòria i negativa. Tot i que rivalitzen amb els convergents a l'horad'escenificar una evident des gana per recuperar la memò-

ria històrica i fer catalanisme popular, els seus flirteigs amb un cert discurs espanyolista han estat freqüents: LOHPA, LOFCA, ambigüitat davant fenòmens com el Foro Babel, recolzament al militarisme i als símbols d'opressió espanyol a Barcelona etc. Tot plegat, un trist bagatge. El darrer episodi ha estat la seva subordinació davant el Pacte Anti-Terrorista, quan unes setmanes abans Catalunya sencera havia clamat a favor del diàleg. Ha estat una nova raó per sospitar de la voluntat del PSC d'avantposar els interessos de Catalunya, i la voluntat dels seus ciutadans, al *totum revolutum* espanyol. Certament, caldria que ens expliquessin els sincers catalanistes del PSC què fan formant part d'un partit on les posicions uniformistes i jacobines -com les dels senyors Vázquez o Ibarrola- disten de ser accidentals o marginals.

A Euskadi els esdeveniments han portat a situacions encara més enverinades en les darreres setmanes. Els suposats "no-nacionalistes" del PSOE no han tingut empatx per unir-se al PPIUA per crear un front comú nacionalista espanyol en tota regla. No vull barrejar aquests atacs amb un lògic i justificat enfrontament polític amb el PNB pel poder a Euskadi, cosa del tot legítima, és clar. No. Han anat molt més enllà. Els tres partits s'han tret la pell de xai del damunt i han atacat

amb una virulència xocant la cultura basca, les ikastoles, l'ensenyament en basc, el mateix idioma. De fet, la conya ha estat majúscula perquè els socialistes s'han dedicat a vilipendiar un sistema escolar que en part va ser muntat per un conseller del seu partit, Fernando Buesa! L'atac, que té un dels seus més visibles exponents precisament en el preàmbul del Pacte Anti-Terrorista, ha creat un profund malestar en sincers progressistes com l'alcalde socialista de Donostia, Odon Elorza. Estic segur que l'amic Ernest Lluch hagués també expressat la seva posició contrària a aquest frontisme reaccionari, la base de la qual és, sens dubte, un clar nacionalisme espanyol impositiu i uniformista.

Les nacions sense estat de l'Estat espanyol-Catalunya, Euskadi i Galícia són fràgils flors que per sobreviure necessiten de més minerals, llum i aigua que no les que les pot proporcionar l'actual marc legal. Pretendre que l'economia catalana pugui refer-se sense Concert; pretendre que la llengua catalana pugui refer-se davant la faraònica oferta en castellà; pretendre que la premsa en català pugui competir amb el cúmul d'interessos mediàtics espanyols, massivament finançats; pretendre que es pugui refer un univers referencial català amb l'actual allau de mística castellano-espanyola i espanyolista, tot això és pre-

tendre que el xai prosperi amb el lleó, que un malalt es curi sense medicina ni metge, que un David sense fona pugui veure-se-les amb un Goliath armat fins a les dents. Crec que la posició dels no-nacionalistes davant d'aquesta situació no es pot comparar amb la del pacifista en una guerra. No és la posició d'un assenyat *laissez faire* entre iguals en el marc d'un mercat just. És un suport directe a la part més agressiva i poderosa que per força s'ha de cruspí el petit.

S'ha dit abans, però crec que cal remarcar-ho de nou. Els no-nacionalistes, si realment pretenen ser imparcials, cal que reflexionin sobre el que representa el seu desenteniment. Es tracta d'una imparcialitat que pretén allunyar-se del sempre odiós subjectivisme? D'una falta de compromís per raons ètiques? O, pel contrari, és la demostració palpable que quan toquen les raons d'Estat, el *fait accompli*, o el vot fàcil, resulta més convenient mirar a l'altre costat. Si és això, està clar que a l'hora de qualificar tants no-nacionalistes caldria començar a sostreure'ls del còmode apartat dels imparcials i discrets, per situar-los clarament en la nòmina dels agressors de facto, dels consentidors per silenci administratiu, o -massa vegades- en la nòmina dels còmplices ètnics. Aquí ja tots ens coneixem i no val adduir desconeixement. Ω

Implantació d'un subsidi d'atur indefinit

A Bèlgica s'aprovà l'implantació d'un subsidi d'atur indefinit (també anomenat «minimex») on totes les persones en edat de treballar que no tinguessin feina rebien una prestació fixa de diners.

De tant en tant, s'han aixecat veus en contra d'aquesta mesura, però la realitat ha donat molts més arguments a favor que arguments en contra.

Un dels arguments en contra és l'existència de gauduls pro-

fessionals: persones que cobren des de fa més de 10 anys seguits el subsidi d'atur i no fan cap esforç per trobar feina.

Però se sap que si no hi hagués aquest subsidi, passaria com a la resta del món:

Una part dels aturats es dedicaria a la mendicitat pels carrers, aniria als menjadors i dormitoris públics, remenaria les escombreries, empenyaria a l'altra gent en transports públics com el metro i els trens, dormiria als bancs dels parcs públics i moriria al carrer.

Una altra part d'aquests aturats es dedicaria a la delinqüència: robatoris, segrestos, estafes. Després aniria a les presons, amb els costos que això suposa. Alguns traficiarien amb droga, facilitant la marginació del joves. I moltes dones, i inclús homes, s'haurien de llençar a la prostitució. La delinqüència, en resumides comptes, provoca moltes despeses i un estat policial innecessari.

La altra part que resta aniria, efectivament, a treballar. Però en realitat són persones a

les quals no els hi agrada treballar. Si tinguessin ocasió, disminuirien el ritme de treball, entretindrien els seus companys i fins-i-tot farien vagues innecessàries. Els aturats forçats a treballar són una càrrega per a les empreses i per la societat.

Amb el subsidi d'atur indefinit els aturats consumeixen, els venedors venen més i el diner circula en el mercat incentivant la producció.

Només cal afegir que amb el subsidi indefinit els treballadors no accepten sous per sota del nivell del mateix subsidi, amb la qual cosa desapareixen els oficis marginals. Ω

Barcelona, a dimecres, 18 d'agost del 1999.

Agustí Chalaux de Subirà.
Brauli Tamarit Tamarit.

Dites relacionades amb la lluna

Aigua i lluna, temps d'oliveres.

Alls plantats en lluna nova, de grans un cove.

Béns de fortuna, muden com la lluna.

Carnestoltes i Dijous Sant sense lluna mai no es veuran.

Cèrcol de lluna no omple llacuna.

Civada sembrada en lluna nova surt blanca; en lluna vella surt negra.

Clara lluna és la de l'agost, però la del gener és millor.

Corona de sol mulla els pastors, corona de lluna pastors eixuga.

De la lluna del gener al cinquè dia veuràs quin any tindràs.

De lluna nova, vés-hi amb el cove.

El bon mariner, mirant la lluna, ja sap son quefer.

El dia que tomba la lluna, tot treball és de fortuna.

El dimecres lluna nova per tot l'any és desastrosa.

El gram mor tot sol, si es llaura en lluna vella de juliol.

El millor femer, el de la lluna nova del gener.

El porc mort en lluna vella fa dolenta l'escudella.

El temps, el vent i la fortuna, canvien com la lluna.

Ells mànecs d'eina tallats en lluna de Nadal fan millor feina.

En la lluna vella, talla l'arbre de fulla eterna.

En lluna creixent a la mar, en lluna plena en el port i no tinguís por a la mort. Ω

Ser espanyols ens surt molt car

Econòmicament, culturalment, en conceptes educacionals, morals i socials ens surt molts car als catalanoparlants de les illes i del continent la obligatorietat administrativa i judicial de ser "espanyols".

I això no hi dic jo. Ho diu tothom. Al manco ho diuen les persones amb sensibilitat cultural mínima que no voten partits espanyols i molt manco hi militen.

Que econòmicament ens surt car el ser espanyols no hi ha cap dubte. Està demostrat. I aquesta malaltia que patim, anèmia econòmica produïda pel vampirisme aznarista és el vergonyós atracament a que estam sotmesos par part de la metròpoli madrilenya que ens tracta com a una colònia d'ultramar, que sagna la nostra economia amb la recaptació fiscal a la nostra que llavors a la hora de reinvertir des de la capital espanyola ens mostra la seva cara més roïna realitzant un repartiment entre "espanyols" injust i desfavorable a nosaltres, súbdits colonitzats que, any rera any, només tenim dret a queixar-nos, dins d'un ordre per la via de la

protesta controlada, i ens vacuen cada dia amb informacions que de tan sabudes són afectades per nosaltres com un mal inevitable. Com si encara ens haguéssim de sentir agraïts pel fet de ser espanyols. Unes persones, una raça, que al llarg de la història i en diferents continents ha demostrat el seu talent depredador.

El passat 26.02.01 aparegué al Diari de Balears una informació econòmica fiscal referida al gran desequilibri que hi ha entre allò recaptat per Madrid a les nostres illes i allò que hi reinverteixen. D'aquest treball, queda clar que la nostra comunitat ocupa un dels primers llocs al l' hora de pagar i un dels darrers al l' hora del repartiment, deixant la major part dels diners a les comunitats que parlen castellà i penalitzant les comunitats que parlen una altra llengua com la catalana, basca o gallega.

Per si això fos poc, la agressió que patim en la nostra cultura és brutal i repressiva. Ens ho volen robar tot. Els nostres diners i la nostra identitat. Volen acabar amb la nostra cultura, amb el nostre idioma, amb les

nostres senyes d'identitat, amb el nostre passat, amb la nostra història. No els agrada als espanyols que siguem diferents i els horroritza que demanem la nostra independència.

I és que hem de parlar clar d'una vegada. Aquí hi ha partits nacionalistes que defensen aquesta terra PSM, UM, ERC i partits nacionalistes espanyols PP-PSOE que defensen l'espoliació i el robatori que patim des de fa segles per tal d'engreixar com a porcs als qui comanden a Madrid.

És clar que molta de gent de les illes, més de la meitat no se n'han adonat i encara voten a aquesta partits enemics declarats de la nostra terra i ajuden d'aquesta manera als polítics espanyols que ens governen amb la seva injustícia i mala bava envers nosaltres. I tan fa en Zapatero que n'Aznar. Tots dos són espanyols, tots dos són estatistes i per a ells nosaltres no som més que una colònia amb uns indígenes que parlen una llengua diferent de la seva a qui cal explotar. Ω

Pere Felip i Buades

JO TAMBÉ EM PLANTO

[06/01/2000] - Jaume Chalamanch i Fenosa:

Poema «Dotze hores VI»

«J'explique ainsi, comment le progrès n'entre point parmi les choses auxquelles je crois, et pourquoi la légende est a mes yeux plus vraie que l'histoire» Alain

Avui és Reis! Sort he tingut d'un núvol de cotó que m'ha vist distret, i m'ha tocat l'espatlla.

Tal dia com avui, tres reis d'allò més fermes van anar a veure i a rendir honors a un nen pobre que havia nascut dins un estable, molt lluny de casa.

Però els reis són tibats i la cosa fa pensar. Què duïen dins el pap per anar doblegar-se a la casa dels pobres? Cal imaginar que la tirania dels pobres els va humiliar! Va ésser llavors que els reis es van armar. I, ara, la tirania dels pobres calla.

Ai, beneït temerari! cal bé que la llegenda sigui veritat! Per què creus que els forts estan tan enfadats amb els pobres? Com entens, sinó, que per dir-se quatre politeses els calgui tants palaus? Com queda palès, el oradors avorreixen dir: POBLE.

Avui, però, sí sabem que allò que diu la llegenda és realment veritat! i que anem encertats.

Enmig del fred i del vent,
dotze hores durant,
no hi ha repòs possible
i tots els qui fan mal als nens,
es doblegaran, es doblegaran.

Avui, el pessebre encara es nostre. Ω

Jaume

Petita història de la moneda

Abans del 2.500 abans de Crist existia a les ciutats de la vall del Tigris i de l'Eufraates, en les de l'Indus i en les del Nil un tipus de moneda molt especial.

Les gents duïen la part sobrant dels seus productes als temples de les ciutats emmurallades. Allà els sacerdots-comptables obrien una compte corrent amb fitxes de fang a cada persona, ingressant els seus productes en el magatzem del temple i establint una quantitat de diner abstracte en funció de les mercaderies ingressades.

Posteriorment, si aquestes mateixes persones volien un altre tipus de productes del temple, es feia la transacció inversa.

Per a cada intercanvi, s'establia un document, fet de fang cuit, amb el nom del comprador, el del venedor, la mercaderia intercanviada i la quantitat d'unitats monetàries utilitzada. Es allò que anomenem «factura-xec».

Per a intercanvis importants i entre ciutats diferents, s'establia un sistema de transport garantitzat, basat en les «bullae». En el carro del transportista hi havia una bola de fang cuit a l'interior de la qual havia unes fitxes que representaven els diferents productes transportats. També hi havia gravades les fitxes a la superfície de la bola. A l'arribar a destí, s'obria la bola i es comprovava que el seu contingut coincidia amb el del carro.

En aquella època es produïa una pacificació creixent entre les diferents ciutats, en part degut a la inexpugnabilitat de les muralles, en part degut a la prosperitat que suposava aquest sistema de intercanvi esmentat.

La moneda era un instrument abstracte que només tenia valor en funció d'una mercaderia realment existent. Cada intercanvi comercial deixava el seu rastre jurídic corresponent, sota la forma de taules de fang.

Tot això se n'anà en orris amb

l'aparició de la moneda anònima d'or, plata, coure i bronze. Aquest altre tipus de moneda, anònim, concret i independent de les mercaderies, permet amb molta més facilitat la corrupció i el suborn.

Amb l'aparició de la moneda anònima, el 2.500 a. C., vingué l'adveniment de la banca privada, autèntic «poder a l'ombra». I els funcionaris dels temples canviaren la seva vocació i es dedicaren a inventar-se les religions.

Des d'aquest moment tornaren els imperialismes. Les inexpugnables muralles queien, no sota els cops d'unes aleshores inexistents catapultes i balles, sino sota el suborn dels assetjadors a alguns dels guardians. Posteriorment els traïdors subornats podien ser discretament executats i els ocupants inventarien mites com els del «Cavall de Troia» i les «Trompetes de Jericó».

El diner anònim seguiria la seva evolució, fins convertir-se en els moderns billets de banc i talons anònims al portador. Les diferents institucions polítiques creades per a que els ciutadans es facin l'il·lusió de ser protegits per elles pateixen l'acosaament dels «poders fàctics» que subornen i corrompeixen polítics, tècnics i jutges.

I ara ve el moment de les propostes econòmiques del Centre d'Estudis Joan Bardina. Per la nostra part, es tractaria de tornar a un sistema d'intercanvi no anònim i responsabilitzador, com el dels antics temples, però amb el sistema tecnològic actual, utilitzant de nou la «factura-xec».

Per això és necessari l'establiment d'una xarxa telemàtica pública, d'us obligatori per a tots i gratuïta. I també una sèrie de garanties per a evitar la concentració de poder que podria suposar el domini d'aquesta xarxa.

Entre aquestes garanties proposem una autèntica separació

de l'executiu, el legislatiu i la justícia. La justícia, independent de l'executiu i del legislatiu, hauria de tenir un tant per cent fix dels pressupostos generals de l'Estat assignats per mandat constitucional, i no comptar amb òrgans com el «Consell General del Poder Judicial», que existeix a l'Estat espanyol i que pretén controlar la justícia des dels partits polítics dominants mitjançant l'executiu i del legislatiu.

Creiem que el control telemàtic de la població ja està sent exercit per la banca privada mitjançant les seves xarxes. La nostra proposta, mes que crear una xarxa telemàtica nova, tendeix a posar ordre a les ja existents, fent que l'informació privada de cada persona estigui a disposició d'aquesta mateixa persona, i del jutge solament en cas d'obrir-se un procés. La informació estadística del conjunt del mercat ha de quedar a disposició de tots els seus membres.

Un aspecte important a tenir en compte és que, amb aquesta reforma, la comunitat ha de garantir una renda mínima per a totes les persones que no tenen un sistema de subsistència, ja sigui treball o pensió per qualsevol motiu.

És lògic que, amb aquest sistema, desapareguin les indignes vies de subsistència provinents del mercat negre.

Per a equilibrar el pressupost, formulem una hipòtesi que, de verificar-se, podria proporcionar aquesta renda bàsica o salari social sense haver de recórrer a gravosos sistemes d'impostos. Aquesta hipòtesi està basada en la riquesa comunitària que pot crear-se dins del mercat, riquesa comunitària basada en els excedents de producció i del diner que es pot inventar per a adquirir-los. Aquest diner es repartiria entre els més desfavorits. Ω

**Agustí Chalaux de Subirà.
Brauli Tamarit Tamarit.**

De l'Avui (9-3-2001)

<<http://www.avui.es>>

PEL BROC GROS

Passeig militar

JOAN OLIVER

El senyor Arias Cañete va dir, quan es pensava que no el sentia cap periodista, que això del Pla Hidrològic, nacional por supuesto, seria un passeig militar. Ja es veu que la cosa no acaba d'anar ben bé així.

Després de molts dubtes i uns quants mals de ventre, Convergència i Unió ha decidit que no hi donarà suport, peti qui peti.

Ho ha decidit a causa de la mobilització de les terres de l'Ebre, però també pel tancament del senyor Matas, que, seguint instruccions de l'Aznar, es va negar a negociar qualsevol solució de compromís. Solucions de compromís que el PP català havia intentat articular negociant discretament amb les comunitats de regants.

El senyor Aznar ha decidit que aplicar la política del morro fort en la cosa hidrològica li donarà vots. A aquestes alçades ja sap tothom, inclòs l'Aznar, que això del Pla Hidrològic Nacional no es farà mai. Però en el camí, el PP recollirà vots dels territoris fidels i castigarà els infidels. Això és el que realment els interessa.

El PHN ja no és res més que un instrument electoral. És una curiosa variant de la vella tàctica del passeig militar: de victòria en victòria fins a la derrota final. Ω

Xerrada Col.loqui a Formentera

17 MAR 2001 <PICAMALL@ONO.COM>

Sr. Director:

Des d'aquest mitjà que vós dirigiu, vull agrair públicament la bona i càlida acollida que dispensà a aquest diputat del PSM-Entesa Nacionalista la gent de Formentera que, el passat divendres a la nit, va fer-se present a la Biblioteca Municipal, a Sant Xavier.

En va ser molt nombrosa i activa la participació en la xerrada-col.loqui que hi vàrem mantenir sobre "Pobles i cultures a l'Europa del segle XXI", on es feren aportacions de bona part del públic assistent força enriquidores.

És de remarcar, sobretot, la gran tasca cultural que desplega a l'illa de Formentera l'Associació Amiga de la Biblioteca Internacional - a nivell d'entitat -, com també la de la mateixa Biblioteca Municipal - a títol més individual -.

És d'admirar la seva persistent constància en l'esforç continuat de mantenir-hi ben vives les ganes d'apropar la gent de l'illa de Formentera a una pràctica tan cultural, com és ara la lectura de llibres i publicacions escrites.

Amb gent tan activa com aquesta, ben segur que el poble i la cultura de Formentera tenen ben garantit un futur excel·lent, com a poble i cultura ben vivents dins l'Europa del segle XXI. Ω

Cecili Buele i Ramis
Diputat del PSM-Entesa Nacionalista
al Parlament de les Illes Balears

LA VALL DE SÓLLER. OLI SOBRE TELA / ÓLEO SOBRE TELA / OIL ON CANVAS. 60 X 130 CM.

Khalil Gibran i el treball segons "El Profeta"

PER MARINA FERRÀ HAMELYNCK

"El profeta" és sense cap dubte el llibre més conegut de Khalil Gibran. Publicat el 1923 a Nova York. Suposa un dels llibres més venuts del món juntament amb "la Bíblia" o "El Tirant lo Blanc", per exemple. És abans que res, un llibre amb unes dosis molt altes de filosofia i que pretén fer-nos pensar. Aquesta és la intenció de Gibran al llarg de la seva trajectòria poètica. La seva educació dins una família profundament religiosa ja marcarà la seva vida per sempre i la seva obra indiscutiblement didàctica i pedagògica, intenta combinar els conceptes musulmans o islàmics amb els conceptes catòlico-maronites.

El fragment que exposam aquí ens fa reflexionar sobre la importància i el sentit del fet de fer feina, de treballar:

"Llavors un treballador diu: Parleu-nos del treball: I ell respongué: Vosaltres treballau per mantenir-vos en sincronia amb la terra i amb l'ànima de la terra.

Doncs ésser ocios, és tornar-se estranger a les estacions i allunyar-se de la processó de la vida que

amb majestat i fera submissió, marxa cap a l'infinit.

Com que treballau sou una flauta, i a través del seu cor els sospirs de les vostres hores se metamorfosegen en melodia.

Qui per mitjà de vosaltres desitjarà restar com una canya verge de só, quan tot al voltant vostre canta al mateix temps?

S'ha dit sempre:

"El treball és una maledicció i la feina mala sort."

Però jo us dic:

"Fer feina és obrar per realitzar una part del somni que us ha estat atribuït quan nasqué aquest somni, el més antic de la terra. I viure en harmonia amb la feina és en veritat estimar la vida.

I estimar la vida a través de la feina és ser iniciat en el secret més íntim de la vida(...)"

La vida és tenebror, si no està animada per un impuls. I tot impuls és cec si no és guiat pel saber. I tot saber és va si no s'acompanya amb feina. I cap feina val la pena si no és fa amb amor. I doncs que treballau amb amor, vosaltres reforçareu les vostres lligams amb vosaltres mateixos, amb les altres i amb Déu(...)" Ω

Excedents de producció i misèria al Tercer Món

Moltes vegades s'ha dit que si els Estats amb un alt nivell de producció aportessin els seus excedents als Estats del Tercer Món, s'acabaria la misèria al planeta. El problema radica en com fer una justa distribució dels excedents entre la gent dels països pobres, sense que el mercat negre i l'especulació espallin aquesta distribució.

Un primer pas es basa en fomentar l'existència d'excedents de producció.

Als Estats Units es va prendre una decisió equivocada de la mà del president Eisenhower. Aquest president tenia per costum rebre els seus informes en petits fulls d'un màxim d'uns pocs paràgrafs d'extensió, tot massa simplificat per fer-se una idea completa dels assumptes a tractar.

El seu Estat s'enfrontava a un problema creixent d'excedents de blat. Els assessors d'Eisenhower van escriure al seu president un informe segons el qual, si es conservaven els excedents de blat, s'havia de construir uns grans dipòsits per emmagatzemar-los.

En canvi, la solució més econòmica era, segons aquests mateixos assessors, pagar als pagesos per a que produïssin només una petita part del blat que eren capaços

de produir, i deixessin la resta de la terra erma.

El president Eisenhower va acceptar la proposta dels seus assessors en base al seu informe. I immediatament es va engegar un pla segons el qual es pagaria als pagesos estadunidencs per disminuir la producció.

Una de les conseqüències d'aquest pla és que alguns dels enriquits i relativament poc cultes pagesos nordamericans es dedicaven, durant les seves vacances, a fer turisme sexual pels Estats del sud-est asiàtic. Amb els seus dòlars fomentaren la prostitució en tota aquesta zona.

Una altra conseqüència d'aquest pla és que molts empleats d'aquests pagesos estadunidencs passaren a l'atur. I es dedicaren a cercar feines alternatives, com per exemple els «rodeos», del qual es nodreix el turisme i el tipisme de les terres del Mig Oest.

El segon pas es crear un sistema de distribució equitativa.

La nostra proposta consisteix en estimular l'existència d'excedents de producció allà on aquesta pugui ser alta.

Per a distribuir aquests excedents de producció permanentment en els Estats pobres, cal construir en

aquests xarxes telemàtiques de compra, d'us obligatori i gratuït, on tots els seus habitants estarien sotmesos a un cens rigorós.

Cada persona disposaria d'un compte corrent i una tarja telemàtica intransferible vinculada als moviments d'aquest compte corrent. Quan es produïssin els excedents de blat, per exemple, aleshores s'inventarien els diners necessaris per adquirir-los i es distribuïria aquests diners equitativament entre totes les persones del cens.

Amb aquest sistema es crearien xarxes de distribució d'excedents des dels Estats amb més alt nivell de producció cap als Estats amb una misèria més extesa. Els productors, a més a més, guanyarien diners fent la seva feina i donant llocs de treball als seus subalterns. Els especuladors del mercat negre tindrien poques possibilitats de desviar els excedents cap a les seves xarxes il·legals de distribució. A més a més, una revolució telemàtica s'extendria entre els Estats del Tercer Món, fent més possible un comerç just i responsable. Ω

Barcelona, a dimarts 31 d'agost de 1999.

Agustí Chalaux de Subirà.
Brauli Tamarit Tamarit.

Catorze felanitxers bons

Enguany es compleixen setanta anys de la proclamació de la República, el 14 d'abril de 1931, i us convidam a fer un exercici de memòria. Creim que és molt important cultivar la memòria històrica sobre l'experiència republicana dels anys trenta, perquè una democràcia no pot créixer condreta sense referents democràtics que facin alhora d'arrel i de guia. No hi ha democràcia sense cultura democràtica, i no hi ha cultura democràtica sense memòria històrica.

L'any passat vam commemorar aquesta fita a Felanitx amb un Sopar per la República, un acte d'afirmació republicana en què férem un petit homenatge a Pere Oliver Domenge. Aquest any l'acte serà un Dinar per la República, i aprofitarem l'avinentesa per fer recordança dels cator-

ze felanitxers que foren assassinats durant la guerra del 36-39: El seu delictes fou mantenir-se lleials al govern sorgit democràticament de les urnes, estimar la llibertat i somniar un món més just. Han passat més de seixanta anys i ningú, a Felanitx, no s'ha recordat d'ells; ningú, a la vila, no ha dit en veu alta els seus noms, ni ha parlat en públic de les seves il·lusions, del seu compromís, de la seva generositat. Nosaltres ho volem fer. I començarem per recordar, ara, els seus noms:

PERE JOAN ARTIGUES, EN MERO; PLÀCID COLLADO; JAUME GARAU ANDREU, EN MANYANA; MIQUEL PALMER VADELL; MIQUEL BARCELÓ ARTIGUES, EN SALERO; RAFAEL ESTADES

ADROVER, S'ESPARTER; JAUME MAS GARCIA, EN BARBUT; ANDREU POU, DE NA CELLA; SALVADOR RIERA; COSME BORDOY TUGORES; GABRIEL FERRIOL; ANTONI OBRADOR ROSSELLÓ; PERE ANTONI REUS BORDOY i JOAN RIERA FEBRER.

Vuit d'aquests felanitxers foren morts per escamots falangistes, als cementiris de Palma i Porreres i al terme de Felanitx; un va morir a mans de milicians d'Acció Popular Agrària; quatre van ser afusellats després d'unes paròdies de judici, en les quals els imputats no tenien cap possibilitat de defensa i foren condemnats per manies falangistes constituïts en tribunal militar, sota l'acusació de respectar la legalitat republicana i militar en partits

d'esquerra; i un altre morí a causa de la pallissa que li pegaren al post de la Guàrdia Civil de la vila.

Si els anys 76 i 77 hi hagués hagut una ruptura democràtica (com fou el cas d'Itàlia, França i Alemanya l'any 1945), avui els noms de les víctimes del feixisme estarien gravats en la memòria col·lectiva, l'Estat espanyol hauria indemnitzat les famílies i els hauria demanat perdó, i els demòcrates assassinats donarien nom a fundacions, entitats de cooperació, places i monuments. Si hi hagués hagut ruptura, els republicans mallorquins dels anys trenta serien avui un referent ètic i polític alhora; i la nostra democràcia no se sentiria (com ara la sentim) orfe.

És just que els felanitxers que van perdre la vida per creure en la democràcia tinguin un lloc privilegiat en la nostra memòria col·lectiva; i més ara, que vivim temps de desorientació i hem de menester referents, exemples que ens ajudin a ser millors. També és just que, un cop recuperades la majoria -no totes, alerta!- de les llibertats democràtiques, aixequem la veu per recordar aquells felanitxers i dir-los GRÀCIES.

Per això us convidam a assistir, el 14 d'abril a les 13:30h, al restaurant de Son Colom. Els tiquets són a la venda, fins al 10 d'abril, a la llibreria Ramon Llull de Felanitx (c. Major, 25) i al bar Es Pinzell de Palma (c. Caputxines, 13). Ω

Col·lectiu Felanitx per la República

El Lobby per la Independència acusa Antoni Bassas d'actuar com un "infiltrat" de Tele Madrid dins TV3 i Catalunya Ràdio

HTTP://USUARIOS.TRIPOD.ES/BARILLA

(6.3.2001) El Lobby per la independència ha acusat el locutor que retransmet els partits del Barça per TV3 i que dirigeix el programa de ràdio Catalunya Matí d'actuar com un "infiltrat" de Tele Madrid dins els mitjans de comunicació nacionals de Catalunya. Antoni Bassas va provocar la indignació massiva de l'afició culé quan després del partit R. Madrid - Barça va insistir que qualificar de "robatori" l'anul·lació del gol legal de Rivaldo per part de l'àrbitre José Javier (Jiménez) Losantos Omar era "veure fantasmes del passat". En el seu programa diari dels matins, Bassas ha continuat aquests dies repetint la tesi de l'entrenador del Madrid, Javier del Bosque, segons la qual si el Barça "està a nou punts era per mèrits propis i no per injustícies arbitrals". Com s'acaba de demostrar, Bassas és l'altaveu del Real Madrid dins Barcelona. Afortunadament però, el poble català no és idiota i el diari Sport de dimarts va publicar que el 68% dels seus lectors consideraven que "El Real Madrid torna a ésser l'equip del Govern de Madrid".

Una opinió generalitzada que també comparteixen barcelonistes destacats com Jaume Llauredó, Joaquim Rifé, Joan Puigcercós o Josep A. Duran i Lleida.

L'actuació d'Antoni Bassas ja fa temps que està sota sospita ja que molts culés no oblidam que amb motiu del programa del centenari del Barça a TV3 i que ell presentava va insistir perquè el públic culé assistent a la gravació en directe dedicàs una ovació a l'enemic etern de Catalunya i símbol de l'opressió colonial que patim els Països Catalans, el Real Madrid. ¿Us imagineu un presentador jueu que en un programa sobre l'holocaust demanàs al públic jueu un aplaudiment per a Adolf Hitler i les SS? Doncs, exactament això és el que va fer Bassas. El Lobby per la independència acusa Antoni

Bassas d'aprofitar-se de la tribuna privilegiada de què disposa per fer la guerra psicològica permanent contra el Barça; l'acusa de crear cortines de fum, de sembrar la divisió entre els afeccionats, els directius, els jugadors i el cos

tècnic; de fer autoodi, de desviar la culpa sempre cap a dins de Catalunya, de difondre rumors sobre nous fitxatges per tal de desmoralitzar la plantilla, etc. La seva frase preferida és "la culpa és nostra", una frase perversa que oblidada intencionadament que només en una setmana, els àrbitres van afavorir descaradament el Real Madrid en el partit contra A Corunya i contra el Barça. És a dir, quatre punts just en dos partits. Rivaldo ho va dir ben clar a la premsa: "El Barcelona està patint una persecució ja que tot sembla indicar que hi ha interessos perquè el Barcelona no sigui campió i sí ho sigui el Real Madrid".

Què pretén amb aquesta actitud Antoni Bassas? Per ventura ja prepara el seu aterratge particular a Tele 5, Antena 3 o Tele Madrid, com ja va fer el botifler Andrés Buena-fuente? Tirar merda sobre el Barça i Catalunya, aquets són els "mèrits" amb què pretén fer-se perdonar com a català davant Madrid perquè el fitxin? ¿Com pot dir Antoni Bassas que "no tornen els fantasmes del passat" si el propi batle

de Madrid, Álvarez del Manzano, abans del partit va afirmar: "En el Bernabéu, al Barça hay que recibirlo con una ovación, como a los equipos extranjeros"? ¿Ja no va tractar el Barça d'equip "extranger" l'esposa del ministre de governació franquista, el general Camilo Alonso Vega, l'any 1968 a la llotja del Santiago Bernabéu després de la final "de les botelles"? I l'arbitratge de José Javier (Jiménez) Losantos Omar, no recorda l'actuació de Emilio Carlos Guruceta de dia 6 de juny de 1970? I què en diu de l'agressió al porter del Barça, José Manuel Reina, realitzada per un ultra del Madrid anomenat José Ramón González? I del gest del president-lladre d'Espanya, José Mª Aznar, fet amb el polze per avall?

Quines proves més necessita Bassas? Què vol més? Per ventura necessita que li recordem el "pelotazo" de la requalificació que l'Ajuntament de Madrid farà dels terrenys de la Ciudad Deportiva? Josep Mª Casanovas ho ha dit ben clar al diari Sport: Són molts els qui han ressuscitat vells fantasmes i s'han enrecordat de

les connotacions del passat. I la veritat és que tenen arguments. Aquest gol anul·lat, junt al penalty que van regalar al Madrid a Riazor, i la relació del president blanc amb el lobby polític madrileny fan pensar... (6.3.2001).

Antoni Bassas, per desgràcia, no és un cas únic dins TV3 o Catalunya Ràdio.

Defenestrats periodistes compromesos amb el país com Miquel Calçada (Mikimoto) o Salvador Alsius, Bassas és el prototipus del periodista calculador, arribista, adulator de l'administració colonial, que va de llest i de "neutral" per la vida, d'estrella de la ràdio i TV, de "famos" que està per damunt del bé i del mal, que braveja de "senyoriu" i "bones formes" però que en el fons no és més que un provincià carrincló que viu sempre pendent de no irritar els senyors de Madrid (el diari El País, per exemple) i de no traspasar la línia d'allò considerat "políticament correcte". És una vergonya que la Ràdio i la Televisió "Nacional" de Catalunya siguin una espècie de Tele Madrid II, però en català. Ω

APUNTS PER A LA NOSTRA HISTÒRIA MENUDA

**6 de març
de 1629**

Mor un canonge de la Seu que nomia Damià Marroig.

**29 de juny
de 1632**

Es batiat avui amb el nom d'Antoni, un fill de l'honor Antoni Asnar (si era familiar llunyà del qui a finals del segle XX serà cap del govern espanyol José Maria Aznar no ho hem esbrinat) i de na Joana Vidal. Aquest nin es farà gran, viurà molts d'anys, estudiarà per capellà i arribarà a ser per espai de seixanta anys el rector de Valldemossa o sigui del poble on havia nascut Santa Catalina Thomas.

**8 de febrer
de 1632**

Al l'hospital general de Milà (Itàlia) mor el mallorquí Joan Estade fill d'en Llorenç Estade, dit en Llorençot de Sóller. Havia fet testament a Mallorca davant el notari Roc Soler designant per marmessors al seu nebot Pere Joan Estade i a Antoni Canals fill d'en Francesc Canals. La nova de la seva mort arribà a Mallorca dos anys després el 8 de maig de 1634.

**26 d'abril
de 1641**

A Tarragona moren els soldats mallorquins Bernat Estada fill d'en Damià dit de la Casanova i en Guillem Oliver alies Modony.

**15 de juliol
de 1724**

Als 92 anys mor el rector de la parroquia de Valldemossa Antoni Asnar i Vidal. Abans de morir rebé el viàtic i l'extremaunció de mans del vicari Miquel Joan i el confessà el Pare Presentat Antonino Sales. Havia fet testament amb el notari Bartomeu Llorenç Bauçà, fent hereva a la seva pròpia anima. Segons el llibre d'obits el rector Asnar era doctor en sagrada teologia. Designà per marmessors al seu nebot Pere Antoni Garau prevere, Jaume Mir i Pere Estaràs beneficiats de la parroquia de Valldemossa.

Gregori Aulet, beneficiat de la Seu. (Apunts presos pel Cavaller Estades de Moncaira). Ω

Realitat i veritat

La realitat és part de la veritat. Les veritats es tradueixen en realitats, si vols dir-ho d'una altra manera.

Heidegger deia que la Realitat és "un missatge xifrat del Da-Sein", per dir-ho en altres paraules aproximades més clares: la Realitat és el que ens diu la Providència/Déu per a fer-se entendre.

Si algú és còmode i no li agraden les veritats, no sabrà tampoc actuar bé en la realitat. En aqueixa mesura, vull dir.

Hi ha gent que li agrada embolicar la troça per talque no l'agafen, també. Les excusetes mediterrànies (que no cal fer això perquè "som" així i aixà -santa tradició-, etc.) en són un bon exemple.

Evidentment les veritats que ho siguin cal pair-les i assimilar-les i no pas engolir-les com a rodes de molí. Pair-les dóna ales i comprensió, engolir-les senceres fan una mala digestió i una confusió perillosa.

En diàleg, sempre descobrim coses noves. Per això, ni que ens barallem amb algú, sempre cal deixar les portes obertes al diàleg i la reconciliació.

Tothom pastor i tothom ovella (de vegades negra, que segons com, no està malament: tot depèn del context). Ω

Ricard Colom.

HISTÒRIA D'UNA FOTOGRAFIA

Antoni Mir, President de l'OCB

L'Obra Cultural Balear farà enguany els trenta-nou anys d'existència, de lluita aferrissada en defensa de la nostra cultura. Llegir el magnífic opuscle que ha editat l'OCB tot recordant aquestes quatre dècades dedicades a la promoció de la cultura pròpia de les Illes Balears m'ha fet recordar el paper destacadíssim que féu aquell nucli inicial de començaments dels seixanta: Rafel Ginard, Bernat Vidal i Thomàs, Josep Maria Llompart de la Peña, Francesc de Borja Moll, Joan Pons, Pau Alcover, Miquel Forteza, Miquel Marquès, Miquel Arbona, Ignasi Rotger i Villalonga... L'Obra Cultural Balear és continuadora histò-

rica de la tasca de l'Associació per la Cultura de Mallorca (1923-1936), la qual, presidida entre d'altres per Emili Darder, impulsà la revista *La Nostra Terra* i contribuï a convocar l'assemblea d'entitats que l'any 1931 redactà i aprovà el primer Avantprojecte d'Estatut d'Autonomia de Mallorca, Eivissa i Formentera. Actualment, l'OCB, sota la presidència del nostre bon amic i valent company de lluites clandestines per la llibertat del nostre poble Antoni Mir Fullana continua, amb més força que mai, la tasca iniciada en el decenni dels anys seixanta de recuperació de la llengua catalana, coordinant un potent bloc civil

de forces que lluiten pel nostre autogovern.

Antoni Mir Fullana és diplomant (1979) en magisteri per L'Escola de Formació del professorat d'EGB i llicenciat en filologia hispànica (1984) i en filologia catalana (1987) per la Universitat de les Illes Balears. Entre 1974 i 1982 (que són els anys en els quals lluitàrem plegats contra la dictadura i en defensa de la nostra cultura), milità en l'OEC i en el MCI. Soci de l'Obra Cultural Balear, n'ha estat director executiu (1986-90) i secretari (1990-91); d'ençà de 1992 n'és president.

Amb l'actual president de l'OCB hem viscut potser els anys més

intensos de la nostra vida: aquella lluminositat que donava estar a l'avantguarda de la lluita per la llibertat, pel català, per un món més just i solidari. Record ara mateix aquelles reunions i combatives assemblees a l'Escola de Magisteri, a la Facultat de Filosofia i Lletres, les nits de pintades i repartides de fulls clandestins pel centre i barriades extraradials de Ciutat amb tants i tants companys i companyes, avui excel·lents professionals en les més diverses activitats. En aquella època l'OCB ja donava aixopluc a les forces de resistència antifranquista. Qui no recorda el paper destacat de Llompart de la Peña i de Climent Garau en tants moments històrics? L'OCB impulsà la lluita per l'autogovern i auspicià la gran manifestació Per L'Autonomia del 29 d'octubre de 1977, la concentració pública autonomista més gran feta a Mallorca. El 1991, promou i coordina la Plataforma Cívica per l'Autogovern, al voltant del manifest Volem Comandar a Ca Nostra, que reuneix, per primera vegada des de la II República i en un Teatre Principal estibat, tota la societat civil a favor del reconeixement de les Balears com a nacionalitat històrica i de les seves reivindicacions nacionals.

Finalment, la transició (els famosos pactes amb els franquistes reciclats), no anà com molts havíem pensat -i lluitat!- en direcció a l'autodeterminació del nostre poble, la república i el socialisme. Però no per això afluiran n'Antoni Mir ni cap d'aquella munió de companys de finals dels setanta i principis dels vuitanta. Ni molt manco! M'Antoni va ser un d'aquests personatges insubstituïbles dels vuitanta. Quan alguns dirigents l'esquerra institucional ja s'havien instal·lat en la comoditat dels despatxos oficials, n'Antoni Mir continuà en primera línia encapçalant tot tipus de manifestació ecologista, nacionalista o antifeixista, protes-

tant contra les actuacions -sovint brutals- d'unes forces repressives que, fins i tot en democràcia!, encara es mantien massa lligades al tenebrós passat dictatorial. Detingut en nombroses ocasions, el record, valent, un primer de febrer de 1980, en els jutjats de Palma, on munió d'amics l'acompanyàrem per fer-li costat en moments tan delicats. A l'entrada del judici em digué:

"He fet el que havia de fer i mil vegades ho faria si s'ataca la llibertat d'expressió o maten un ciutadà". I, amb una forta estreta de mans -aquella lluiïssor decidida en els ulls!-, entrà a la sala del judici.

N'Antoni Mir havia protestat de forma vehement per l'assassinat de la jove Gladys del Estal a Tudela (Navarra) per trets procedents de les Forces d'Ordre Públic (FOP) d'aleshores. El fiscal li demanava un any de presó i multa de quinze mil pessetes. Cal dir que mai no el vaig veure atemorit i en tot moment defensà els drets dels ciutadans a la lliure expressió i a la protesta davant la injustícia.

He recordat aquest fets perquè els crec ben importants per a copsar la ferma voluntat de lluita de qui encapçalava avui dia la nostra principal institució cultural. Tots sabem com d'ençà els anys noranta l'OCB ha intensificat la seva funció de cohesionador social i ha convocat, a Mallorca, les històriques Diades populars per la llengua i l'autogovern amb participació, cada mes de maig, de més de trenta mil manifestants. Un fet històric ha estat també, en aquests darrers anys, l'augment continuat en el nombre de socis (que es pot xifrar en dotzenes de milers de persones), la consolidació de les vint delegacions de l'OCB a pobles, on les publicacions de la part forana lligades a la institució editen prop de deu mil exemplars mensuals. Ω

Miquel Verdera

Judici contra Antoni Mir, dirigent del Moviment Comunista de les Illes (MCI). A l'avantguarda de la solidaritat amb aquest lluitador hi són presents Mateu Joan Florit i Miquel López Crespi.

L'original en occità és d'en Jasmin, pseudònim de Jacme Boé, nat a Agen 1789. Els seus originals occitans em semblen encisadors:

"Lo puple fidèl a sa mair,
serà gascon, totjorn!
e francimand, jamai!"

"N'es pal atal, Monsur, d'aquela ensorciaira,
d'aquela lenga musicaira,
nòstra segonda mair. De sabents francimands
la condemnan a mòrt desempuèi tres cents ans;
tanplan viu ça que la, tanplan sos mòts bronzinan;
chès ela, las sasons passan, sònàn, tindinan;
e cent-mila milèrs enquèra i passaràn,
sonaràn e tindinaràn!" Ω

Cerverí de Girona, poeta i amant

MIQUEL FERRÀ I MARTORELL, ESCRIPTOR

Els nostres cantautors tingueren un gloriós precedent en aquells trobadors de l'Edat Mitjana, que des de Provença s'escamparen per Catalunya, València i Mallorca, entre els segles XII i XIV. Primer escrivien en la llengua occitana però després passaren al català i en tenim bellíssimes composicions, una d'elles de la reina Constança de Mallorca. Trober o trobador, del francès "trouvère", és tradueix per poeta antic i troba és la composició poètica antiga i popular d'assumpte generalment amorós. Però tanmateix s'hi obrí camí la sàtira popular i la crítica dels Estats i els polítics.

Quan Pere III el Gran, rei de Catalunya, Aragó i València, puja al tron, pren el seu servei el troba-

dor professional Cerverí de Girona, també anomenat Guillem de Cervera, abans protegit per Jaume El Conqueridor. Segueix, doncs, figurant en la nòmina de la Cancelleria reial, de la qual rep els seus sous en qualitat de joglar, una categoria en la que mai no estigué d'acord, puix considerava, amb molta raó, que els trobadors devien ésser considerats a un nivell superior, per damunt de la feina còmica joglaresca. Potser són dos els punts biogràfics d'aquest poeta-cantant que produí la seva obra entre 1259 i 1285, sense que sapiguem quan va néixer i quan va morir. Per una banda el seu esperit rebel i crític, jugant-se cada dia el pa que li donaven. Per un altra el seu encès amor

envers d'una misteriosa dona casada. També ell s'havia casat i tenia fills, als quals adreçava savis consells en uns "proverbis" morals. Tampoc es tallà la llengua, com explica Martí de Riquer, a l'hora "d'elevat la seva protesta quan veié en els seus senyors, fins i tot en l'infant En Pere, després Pere el Gran, actes vituperables, admirable independència del poeta àulic...", que d'acord amb tots aquests riscos i estratègies, "es mantingué en un noble i discret equilibri, lloant allò que era bo de qualsevol d'ells i fent-los retret del que era mal fet..."

Aquest "enfant terrible" de l'Edat Mitjana recollia també en els seus versos la visió popular de determinats fets, l'opinió de la gent

sobre els que governen i tiranitzen el país, de manera que en transcripció de l'autor abans esmentat, "en to greu moralitza i ataca els rics i poderosos, i ho fa amb valentia, però sense arribar mai a la demagògia. Conrea sovint la paradoxa i el joc d'enginy, de vegades en actitud irònica i amb un lleuger humorisme."

Tot plegat el fan un subjecte sempre "emprenyat" enmig d'una trama política excepcional. Pere III el Gran establí el 1280 el seu protectorat a Tunísia i després de la matança de les Vespres Sicilianes (1282), passava a Sicília, derrotant amb la seva flota als francesos a Malta i Nàpols. El papa el castigava amb l'excomunió i donava el seu regne a Carles de Valois. El rei de França, Felip, l'Agosarat, entrava a Catalunya però fou detingut en la defensa de Girona, i Roger de Lauria va tenir temps d'acudir a la brega i derrotar la flota francesa a Roses, retirant-se aleshores Felip... Amb totes aquestes vivèn-

cies, Cerverí de Girona, es trobà immers en un món certament difícil. Enamorat, com ja hem dit, d'una dama misteriosa, supòs que es tractava de la jove esposa del vescomte Ramon Folc de Cardona, li dirigí més i més missatges poètics com aquell que diu: "La dolça preocupació que sovint em dóna Amor, em fa dir de vós, senyora, mants versos plaents. En el meu pensament contemplo el vostre cos estimat i gentil que desitjo més que no pas manifestar..."

Però encara és més interessant la cançó que imagina en llavis de la seva estimada quan ha d'anar al llit amb el seu vell i poderós rival...

"Sapigueu quina lletja figura em fa el gelós quan és colgat al llit (em fa fàstic només de dir-ho): em gira l'esquena, que és negra i dura i més aspra que fulla de garric, i després esbufega i bleixa sens mesura. Tant de bo que aviat em vesteixi de negre, car mai no viu tan ferotge criatura!"

Més clar, aigua. Ω

La poesia mallorquina

Un violí en el crepuscle (Viena, 2000)

PER MIQUEL RAYÓ, ESCRIPTOR

"S'apropa l'hivern..." (Un violí...).

Ho ara l'Home, a la fi quasi de sobte, després de molts d'anys i de molts versos. Ho sap l'Escriptor. La descoberta l'atabala. Possiblement per primera vegada, l'escriptor té por. Té la Por. Ha perdut peu. Necessita trobar sòls nous on afermar les passes comptades que li manquen. Coneix la brevetat del temps que resta, després d'haver-ne viscut molt, ende-riat en mites que s'esbuquen.

"Absort, intentava recuperar alguns fragments dispersos d'allò que no feia gaire ens havia fet tremolar l'ànima". (Un violí...).

En el poemari de Miquel López Crespí (Sa Pobla, 1946) *Un violí en el crepuscle* (Viena, 2000), el lector que ara vos parla -potser perquè es troba també en una semblant cruïlla- hi troba sobretot un poeta que es pregunta. Si hem de senyalar les fites del llibre, són aquestes: l'infant enyorat, el desencís per la derrota d'uns ideals que es creien nobles, el desconcert conseqüent, la solitud, i molt especialment, la novetat, la primera salutació a la Mort des dels poemes. Són temes, és cert, que en aquests moments ens convulsionen.

Tots coneixem, poc o molt, les obsessions literàries de López Crespí. Obsessions que ja configuren una poètica personal; fecunda en textos, concentrada en idees.

López Crespí escriu des de la riba dels vençuts, als quals encara manté una fidelitat també obsedida. Ferm, és un dels pocs autors que no fa renúncia del seu passat de vegades sub-

versiu, de vegades clandestí. No en fa tampoc vanaglòria. Simplement, decebut, s'interroga sense trobar cap resposta satisfactòria.

"...davant la poderosa extensió de la catàstrofe,

les obscures façanes dels edificis

plenes d'agònics grafismes que un dia convidaren a la revolta" (Un violí..., 65).

Què en queda ara d'aquell infant? Un home. Un home sol. Un home sol que tremola.

"des dels peus fins a la gargamella, en notar l'implacable treball dels corcs dins la sang" (Un violí..., 66).

Ni en els anteriors llibres de poemes de Miquel López Crespí, ni en els seus textos en prosa o per al teatre, no ens havíem trobat mai una confessió tan colpidorament personal,

pels seus lectors. Ja hem apuntat que la seva poètica s'explicava des de l'obsessió, des de la tenacitat literària que permet el fet de disposar d'un sòlid fonament de clars principis ideològics; principis que, cal sincerar-se, més d'un pic retallen la possibilitat de la immersió en els indrets més profunds de la ment, on és possible trobar l'essencial grop d'angoixes i d'esperances d'un poeta.

Però, s'ha produït un trencament

pí se sap persona de carn i os, humà, mortal. Mira entorn i se veu abandonat entre nosaltres, sense la seguretat compacta i impermeable que li donaven aquells principis de retòrica subversora. S'ha acabat. Ara, el poeta mira

"sorpresa com s'escapoleixen els anys

amb tota llur càrrega grossera d'amenaçes" (Un violí..., 71).

I sabeu? El preferim així, més a l'abast, més fràgil, més poruc, més com nosaltres. El que en altres poemaris era de vegades a un pèl de ser doctrina, és en aquest una declaració d'humanitat commovedora:

"Et veig venir entre les oliveres argentades de l'horabaixa.

Tu altre pic, obrint amb un somriure indulgent

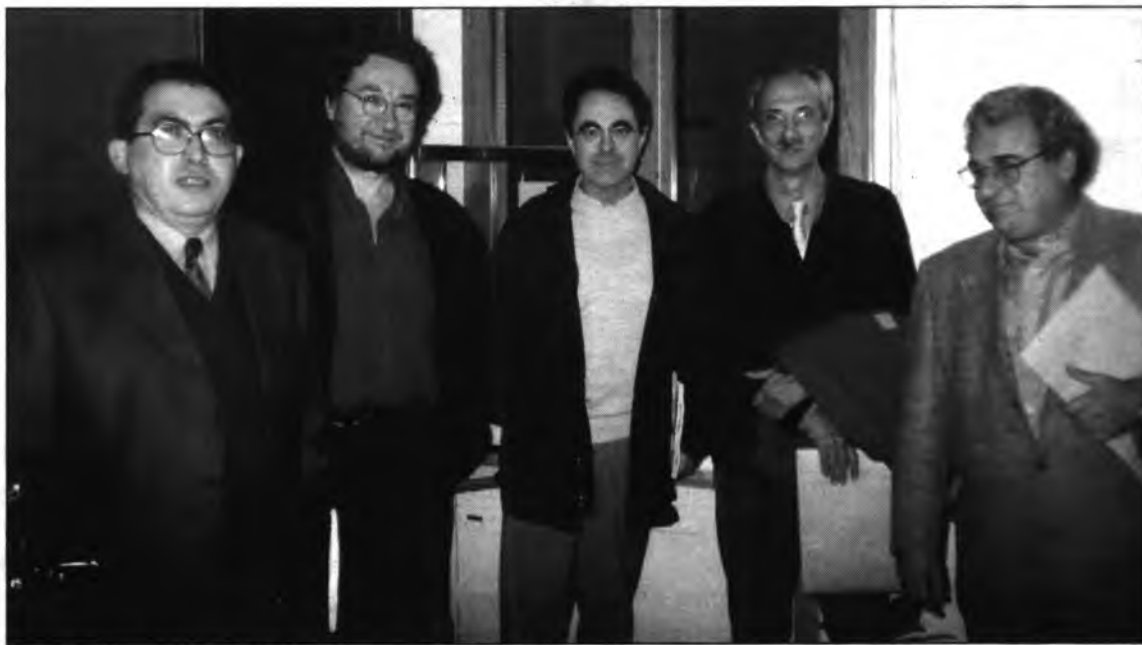
les tombes dels dies que encara ens esperen, matemàtics..." (Un violí..., 34).

El preferim així, doncs, perquè en lloc d'escriure des de la reflexió o des de la ràbia -reflexió i ràbia que més d'una vegada ens hem fet nostres-, el poeta ens escriu ara des d'una insospitada tendresa; des d'ella, i potser sense adonar-se'n, és capaç d'ajudar-nos en la recerca de la nostra pròpia reconciliació amb la vida. Pel fet que compartim amb ell el pensament que "...la nostra durada damunt la terra / és talment com el d'una efímera palpitació captiva" (Un violí..., 38), trobam en les seves noves paraules, impensades abans, un gra de remei, un bri de conhort amical. La didàctica política ha esdevingut pedagogia poètica. A la fi despullat, el poeta se'n mostra tal com és i declara:

"la meua única riquesa és la sang que em circula per les venes" (Un violí..., 45).

El poeta es fa lúcida: mira enrera i comprèn.

Escriu com sempre des de la riba dels vençuts. Però ara ho fa amb una fràgil, humana bondat. Ω

Alguns dels més importants intel·lectuals mallorquins el dia de la presentació del poemari "Un violí en el crepuscle". D'esquerra a dreta: Miquel López, Miquel Mas, Gabriel Janer Manila, Miquel Rayó i Pere Noguera.

És el temps, doncs, del no saber què. Del no saber per què. Sense odis i resignat, López Crespí accepta que passen els anys. L'escriptor ha assolit a la fi l'edat de fer recompte. L'edat de recordar-se infant i d'enyorar "La llibertat [la] pàtria antiga..." (Un violí..., 52).

Íntima, des de la nuesa insòlita de l'home que ja veu que li és a prop, potser més del que ell voldria, el "moment exacte de tocar amb els dits les ribes mortes dels espills" (Un violí..., 27).

Fins ara, les poesies del nostre autor contenien un contundent esperit pedagògic-polític, compartit o no

radical en l'escriptura de Miquel López Crespí: l'autor, sense deixar de ser un home amb un arrelat compromís polític, és ara simplement un home madur que tremola.

Estovada la ideologia, desat en qualque calaix -però, no oblidat- "l'ínutil repertori de pobres principis marcits..." (Un violí..., 58), López Cres-

LA NOSTRA CUINA

Paella d'arròs de bacallà en cassola

200 gr. d'oli; 200 gr. de pèsols; uns 100 gr. de quadradets de creïlla; 400 gr. d'arròs; doble d'aigua; pebre-roig, safrà i sal. 125 gr. de bacallà sec, lleugerament torrat a la flama; o desfet en miquetes i desespinat es fica en un recipient amb aigua del temps. Tres alls o quatre, una cebeta tallada a quadrets, pebre-roig, safrà i sal, si en necessitara.

En una cassola d'obra o metàl·lica es posa a bullir la creïlla picolada a quadrets i els pèsols, amb una fulla de llorer (optatiu), amb aigua suficient per a la cocció posterior de l'arròs. En una paella de fregir, es posa l'oli, se sofrigen els alls tallats menuts, després la ceba; i, ja transparentant la ceba, s'afegeix el bacallà ben escorregut i se sofrig també, així com l'arròs que es posarà finalment, tot rebolicant el conjunt per mesclar-ho tot bé. El conjunt de la paella s'abocarà a la cassola, que haurem apartat, on restaren els quadradets de creïlla, els pèsols i l'aigua suficient per a la cocció doble que l'arròs. Es posa de nou la cassola al bullfins que el gra quede eixut –o melós– i sencer.

Arròs amb fesols i naps

500 gr. de porc ("pota", morro, corbet) i uns 50 de cansalada. Pot –deu– afegir-se alguna botifarra de ceba o blanquet. Oli, 100 gr; 200 gr d'arros; 100 de fesols secs remullats; uns 400 de nap, millor si és nap-i-. Sal, pebre-roig i pebre-negre.

La carn, convenientment trossejada, i els fesols es posen al foc en aigua freda, dins d'un perol de capacitat suficient.

A mitjan coure, se'ls afegeixen els naps, pelats i a trossos. Quan ja tot està quasi cuit, es sofrig en l'oli calent d'una paella una culleradeta de pebre-roig, i s'aboca immediatament al perol. Es deixa bullir uns minuts i es posa el blanquet o la botifarra, la sal i es rectifica d'aigua (doble líquid que d'arròs). Es posa l'arròs, i es procura que, en estar cuit (uns 18 minuts), quede travat de suc, és a ni massa caldós ni quasi eixut.

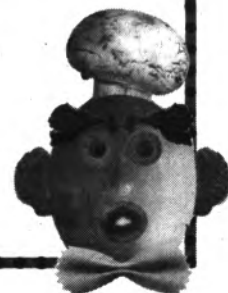
La carn d'aquest valencianíssim plat pot compondre's també d'una barreja d'ànec i porc. Admet igualment algun trosset de garreta de cordet.

Paella de verdura

Dos pebres (pimentons) grossos, de bona molla, rojos o verds (o un de cada color); dues albergines llargues i mitjanes; bajoques de les tres classes (ferradura, tavella, garrofó); tres o quatre carxofes; si són del temps, un grapat de favetes tendres; uns 125 gr. d'espínacs, i 125 de bledes; uns 300 gr. d'oli; 500 gr. d'arròs; tres o quatre alls partits per la meitat; sal, pebre-roig i safrà; uns 100 gr. de tomaca.

Les albergines, pelades o no, tallades diametralment de dalt a baix amb dos o tres talls, per fer-ne quatre o sis trossos de cadascuna; els pebres, sense peçons ni vinses, ben rentats, partits en quarts; els espínacs, la tomaca i les bledes ben picolades.

En l'oli calent de la paella se sofrigen els alls; i van afegint-se després l'albergina, les bajoquetes, el pebre; els espínacs i bledes i carxofes; darrere de tot, la tomaca i les faves. Quan el conjunt estiga sofregit, es trau l'albergina i el pimentó i es deixen a part; es tira el pebre-roig i, tot seguit, l'aigua (un litre), la sal i el safrà. Cal deixar-ho bullir fins que tota la verdura estiga prou cuita; és el moment de posar l'arròs i rectificar-ho de sal i afegir l'aigua que s'haja evaporat durant el bull. Quan l'arròs comença a eixugar-se s'escampen per damunt les llenques del pebre i les albergines. Ja eixut es deixa reposar un moment al foc sense flama ja, i després, un minut o dos fora del foc.

Parlaré de jo mateix

PER CLIMENT GARAU DE LLUCMAJOR. Tel. 971 665 336

Quant era jove em trobava,
Tot carregat de virtut,
Si es pes era feixuc,
A tot ho desafiava.
Amb ses forces confiava,
Tot carregat d'il·lusió,
Jo pensava amb so factor,
Que en tornar vell m'esperava.

Amb tot lo que és presentà,
Tot d'una jo m'hi tirava,
Sa idea s'inclinava
Meva vida assegurar.
Comprar terra per començar,
També una bona casa,
A dins ella m'hi posava,
Per sa renda no pagar.

Sa idea me pegà,
D'establir-me a s'Arenal,
Un solar que era gran
Sense doblers vaig comprar.
Amb sos bancs vaig contactar,
Perque em deixassin calers,
Feia un gros interès,
I gràcies que en vaig trobar.

Jugant-mé allà sa vida,
De feina i poc menjar,
Cap duro pel meu gastar,
De veritat no tenia.
A tot m'aventuraria,
Per s'hotel poder aixecar,

Cosa que vaig alcançar,
Un somni me pareixia.
De trenta habitacions,
S'hotelet en contaria,
Totes dobles les tenia,
Amb terrasses i balcons.
No puc contar els milions,
Que a s'esquena passetjava,
Però no me retgirava,
Afrontant situacions.

Quan sa finca enllestida,
Que tot be funcionava,
A sa dona li pegava,
Una fatal malaltia.
A l'hospital la duria,
Per tenir-la en tractament,
Es mal va ser tant dolent,
Als dos mesos moria.

Jo me trobava tot sol
Amb s'hostal que era ben ple,
Ho era de bon dever,
Fent llits i planxant llensols.
Ningú me dava consols,
Sa família allunyada,
De mi ningú sen cuidava,
De veritat me trobava,
Com un món que no te sol.

Es pensament s'inclinà,
A cercà segona dona,

Una fadrina molt bona,
Dins Algaida vaig trobar.
Ella molt me va agradar,
Per esser escultural,
Una persona cabdal,
Molt alegre amb so ballar.

Parlarem de casar-nos,
Ja un dia assenyalat,
Jo li duia amagat,
Que devia molts milions.
Això eren condicions,
Que s'hauria retgirada,
Ella estava acostumada,
Amb pessetes i vellons.

Un oncle ella tengué,
A ella va fer-la hereva,
Va ser una bona endemesa,
Que a mi me va ana molt be.
Perque ell un hort tengué,
I el varen treure venal,
Tres milions de capital
Aquesta finca valgué.

El ritme de nostra vida,
Se va anar canviant,
Els deutes descarregat,
A tots ells jo pagaria.
Un cotxe nou compraria,
Dels doblers que van sobrant,
De sa vida disfrutant,
Vivint amb bona harmonia.

Vint anys visquerem en pau,
Es capital augmentava,
Jo d'això molt disfrutava,
Prescindiem de tot mal.
Amb rendes de s'Arenal,
I ametlles que collia,
Els nostre calaix s'omplia,
De una forma magistral.

De salut en disfrutavem,
Jo i sa dona tot moment,
Però esdeveniment,
A mi se me presentaren.
Dos llits noltros els empravem
Un amb s'altre de veinat,
Per tenir sa llibertat,
Des moviments que trobavem.

A les set del dematí,
Cada dia m'aixecava,
A dins el llit la deixava,
Sa vida seguia així.
Un divendres vaig partir
A visitar es mercat,
Quan el vaig haver voltat,
A ca meva hi torní.

Un gros silenci regnava,
A ca nostra aquell moment,
Me vengué el pensament,
En la cambra m'eficava.
Sa meva dona estava,
Ajagada de costat,
Francisca que t'ha passat,
Ella morteta ja estava.

El meu cor se destrossava,
Aquell moment se pot dir,
Cap ajuda no tenir,
Ben totsol ja me trobava.

El meu cap molt cavil·lava
De veritat atordit
Com aquell colom ferit,
Que ha rebut escopetada.
A dins grossa soletat,
Vaig passant sa meva vida,
Una vida avorrida,
Recordant el temps passat.
Que era tant agosarat,
A tot ho desafiava,
Cap moment ja m'ho pensava,
Tot sol i desamparat.

De que me val sa riquesa,
De cases, xaltes i hotel,
Si no pots disfrutar d'ell,
Quan arriba se velleja?
És una època aquesta,
Pel qui hi pugui arribar,
El vell molta nosa fa,
Sel tracta com mala eina.

És fer el menjar al vell costa,
Amb ses coses que ha mester,
Sa sort a mi me dugué,
Servici de sa Creu Roja.
El me duen a ca nostra,
I no m'he de molestar,
Abundant i a gust se fa,
Això és sa meva resposta.

Però has de resistir,
En que te tobis totsol,
Fas nosa a tot redol,
A on tu vulguis anar-hi.
Sa sort que tu pots tenir,
És que tinguins molts milions,
Dos cents quilos meus ho són,
Amb ells jo puc contar-hi. Ω

L'ESTEL

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom.....
.....
Adreça .....
.....C.P.....
Població.....
C.I.F.....Tel.....

M'interessa una subscripció

ANUAL 5.000 PTS (30,05 euróns)

Rebut domiciliat a un banc o caixa

Banc/Caixa .....
Adreça .....
Núm. entitat .....Núm. sucursal .....
Compte núm. ....

Firma

**Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Apartat de Correus 124
07600 s'Arenal de Mallorca**

**Dedicat a na Rosa Maria
Fluxà i a na Leni
Cavaucante en el dia de
les seves nocces.**

Per molts d'anys

*A vosaltres estimades
vós voldriem desitja,
lo millor d'aquesta vida
en dia tan assenyalat.*

*Que sien les vostres vides
Com un jardí amb moltes flors,
on la paraula tristesa
d'ésser no tenguí raó.*

*Perquè hi regni la pau
perquè hi visqui l'amor,
què com a clavell en flor
un jorn ell va florir
des-del racó més íntim
dels vostres cors.
(Electra a la Xarxa) .Ω*

**Frases de Karl Marx i
frases que se li
atribueixen**

No eren de Karl Marx les següents frases:

“Els treballadors no tenen pàtria” era de Marat
“Els treballadors només poden perdre les cadenes” era de Marat
“La religió és l'opi dels pobles” era de Heine
“De cada un d'acord amb les seves capacitats i a cada un d'acord amb les seves necessitats” era de Louis Blanc
“Treballadors de tots els països uniu-vos!” era de Karl Schapper
“La dictadura del proletariat” era de Blanqui.

En canvi eren de Karl Marx les següents:

“En política els alemanys han pensat sempre el que altres nacions han fet”
“La religió és la il·lusió sobre la que gira l'home fins que comença a donar voltes sobre si mateix”
“No soc res i ho vull ser tot”
“Les idees dominants de cada temps han estat les de la classe dirigent”.

Segons l'obra "The Intellectuals" de Paul Johnson. Ω